

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag om godkännande av den internationella konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet (EUROCONTROL), den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter och det protokoll som sammanför vissa bestämmelser i nämnda internationella konvention

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att riksdagen skall godkänna de konventioner och överenskommelser som behövs för att Finland skall kunna ansluta sig till Europeiska organisationen för säkrare flygtrafiktjänst Eurocontrol. Dessa konventioner är internationella konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet, (EUROCONTROL), den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter, undertecknad 1981 och det protokoll som upprättats 1997 och som sammanför vissa bestämmelser i nämnda internationella konvention.

Syftet med Eurocontrol-organisationen är att uppnå större enhetlighet i flygtrafiktjänstfrågor. Målet är att främja effektiviteten i användningen av luftrummet, flygtrafikens smidighet och flygsäkerheten. Organisationen utvecklar och förenhetligar flygtrafiktjänstens metoder och anordningar. Den strävar efter att förhindra trängsel i luftrummet genom att samordna lufttrafikflödena och optimera användningen av luftrummet. Dessutom ordnar organisationen utbildning och forskning, fastställer för den civila

luftfartens del avgifterna för användning av flygtrafiktjänsterna samt tar för de nationella institutionernas räkning avgifterna av dem som utnyttjar flygtrafiktjänsterna.

För Finlands del träder konventionen och den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter i kraft från början av den andra månaden efter deponeringen av instrumenten. Sammanföringsprotokollet träder internationellt i kraft först när alla de stater som den 27 juni 1997 var medlemmar i Eurocontrol-organisationen har deponerat sina ratificeringsinstrument.

I propositionen ingår ett förslag till lag om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i EUROCONTROL-konventionen, i den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter och i sammanföringsprotokollet. Lagen avses träda i kraft vid samma tidpunkt som EUROCONTROL-konventionen och den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter. Bestämmelser om lagens ikraftträdande skall utfärdas genom en förordning av republikens president.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Nuläge	3
1.1. Flygtrafiktjänsten	3
1.2. Eurocontrolorganisationen	3
2. Den föreslagna reformen	4
2.1. Finlands medlemskap i Eurocontrol	4
2.2. Medlemskapets ikraftträdande	5
2.3. Den militära luftfarten	5
2.4. Lagstiftning	5
3. Beredningen av propositionen	6
4. Propositionens ekonomiska och organisatoriska verkningar	6
DETALJMOTIVERING	7
1. EUROCONTROL-konventionens innehåll och förhållande till lagstiftningen i Finland	7
1.1. EUROCONTROL-konventionen (1960), sådan den lyder ändrad genom protokoll (1981)	7
1.2. Överenskommelsen om undervägsavgifter (1981)	12
1.3. Sammanföringsprotokollet (1997)	14
2. Ikraftträdande	17
3. Behovet av riksdagens samtycke	17
LAGFÖRSRSLAGET	
Lag om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den internationella konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet (EUROCONTROL), i den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter och i det protokoll som sammanför vissa bestämmelser i nämnda konvention	18
BILAGA	
1. Internationella EUROCONTROL-konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet med i Bryssel den 12 februari 1981 vidtagna ändringar	19
2. Multilateral överenskommelse om undervägsavgifter	28
3. Protokoll som sammanför internationella EUROCONTROL-konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet av den 13 december 1960 med senare vidtagna ändringar	34

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Flygtrafiktjänsten

Syftet med flygtrafiktjänsten är att garantera flygsäkerheten. Dessutom vill man få trafiken att flyta smidigare. Till flygtrafiktjänstens delområden hör bl.a. flygtrafikförvaltningen, flygräddningstjänsten, flygkommunikations- och flygvädertjänsten, flyginformationen, flygtrafiktjänstutbildningen samt ärenden som gäller flygtrafiktjänstens teknik och system.

Flygtrafiktjänsten har i Finland utvecklats allt sedan 1930-talet, främst genom luftfartsmyndigheternas försorg. För egen del har också flygvapnet och flygbolagen deltagit i utvecklingsarbetet.

Helhetsansvaret för flygtrafiktjänsten vilar på Luftfartsverket, när det gäller både den civila och den militära luftfarten. Övervakande myndighet är inom den civila luftfarten Luftfartsinspektionen vid Luftfartsverket, som behandlar frågor i anslutning till flygsäkerheten, och inom den militära luftfarten Staben för Flygvapnet. Den civila och den militära luftfarten fungerar inom ramen för det s.k. integrerade flygtrafiktjänstsystemet, som innebär ett kontinuerligt samarbete mellan den civila och den militära organisationen. För flygverksamheten används i allmänhet samma luftrum. Övningsområden för den militära luftfarten reserveras i luftrummet enligt behov.

I Finland uppstår i allmänhet inte trängsel i flygtrafiken ens inom det livligaste trafikområdet, sydkusten. Man har strävat efter att hålla flygtrafiktjänstens kapacitet i balans med flygtrafikens volym. På Helsingfors-Vanda flygplats uppstår ibland vid vissa tider på dygnet tidvis ett behov att reglera avgångs- och ankomsttiderna. Normalt förslår flygplatsens kapacitet också under de livligaste tiderna. Exceptionellt svåra väderförhållanden kan också någon gång skapa behov av trafikregleringar.

I Centraleuropa är trängseln i flygtrafiken ett ständigt problem. En av de främsta orsakerna är att trafikvolymen överstiger den tillgängliga kapaciteten på flygplatserna eller i luftrummet.

Trängseln i flygtrafiken i Centraleuropa försvårar också flygen mellan Finland och dessa områden. Förseningarna på grund av kapacitetsbristen gör resandet mindre komfortabelt, försvårar anslutningarna och medför stor ekonomisk skada för flygbolagen.

1.2. Eurocontrolorganisationen

Genom olika metoder att styra trafiken kan man jämna ut de belastningstoppar som skapar trängsel i flygtrafiken. Eurocontrolorganisationen (European Organisation for the Safety of Air Navigation), som grundades 1960, har som mål att effektivisera användningen av luftrummet samt att öka trafiksmidigheten och flygsäkerheten. Organisationens uppgift är att utveckla och harmonisera flygtrafiktjänstens standarder, metoder, anordningar och system.

Juridiskt bygger Eurocontrol på den internationella konventionen (EUROCONTROL) av den 13 december 1960, sådan den lyder ändrad genom ett den 12 februari 1981 i Bryssel undertecknat protokoll, den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter, undertecknad i Bryssel den 12 februari 1981 (nedan överenskommelsen om undervägsavgifter) och det i Bryssel den 27 juni 1997 upprättade protokoll som sammanför vissa bestämmelser i nämnda internationella konvention (nedan sammanföringsprotokollet).

Medlemmar i Eurocontrol är frånsett Finland alla EU:s medlemsstater samt dessutom Bulgarien, Cypern, Kroatien, Makedonien, Malta, Moldova, Monaco, Norge, Rumänien, Schweiz, Slovakien, Slovenien, Tjeckien, Turkiet och Ungern. Eurocontrol har dessutom godkänt Polens och Finlands medlemsansökningar.

Eurocontrols verksamhet leds av det verkställande organet i Bryssel. Medlemsstaterna har inga ständiga representanter i organet. Ett slags undantag utgör de förbindelseofficerare som medlemsstaterna kan utnämna om de så önskar. Vissa länder i Centraleuropa har tidvis haft en ständig förbindelseofficer.

Eurocontrol har utöver högkvarteret andra enheter i flera stater. Organisationen har

cirka 1 800 anställda.

Till Eurocontrols uppgifter hör att förhindra trängsel i trafiken genom att samordna lufttrafikflödena med de olika staternas nät av flygrutter och flygledningskapacitet och reglera starttillstånden. Styrningen av lufttrafikflödena som skall effektivisera utnyttjandet av luftrummet har stegvis under 1990-talet koncentrerats till Eurocontrols enhet i Bryssel i Belgien (Central Flow Management Unit), som sedan mars 1996 har ansvarat för att flygtrafiken i Europa operativt regleras enligt den tillbudsstående flygledningskapaciteten.

Till Euroncontrols uppgifter hör också att ordna utbildning och forskning. Utbildningen genomförs huvudsakligen vid flygtrafiktjänstinstitutet i Luxemburg (Eurocontrol Institute of Air Navigation Services). Forskningen i sin tur har främst koncentrerats till forskningscentralen i Brétigny i Frankrike (Eurocontrol Experimental Centre).

Skötseln av betalningsrörelsen i samband med flygtrafiktjänsten utgör en stor och viktig del av Eurocontrols uppgifter. Organisationen fastställer tillsammans med medlemsstaterna avgifterna för användningen av flygtrafiktjänsterna så att dessa motsvarar kostnaderna. Organisationens undervägsavgiftscentral (Central Route Charges Office) samlar in avgifterna av dem som använder flygtrafiktjänsterna. Dessa Eurocontrols funktioner gäller endast den civila luftfarten.

Eurocontrol kan också sköta den praktiska flygtrafiktjänsten inom något område. För detta krävs ett särskilt avtal med staten i fråga. Tills vidare finns den enda flygtrafiktjänstcentral som sköter sådan verksamhet i Maastricht i Holland, och därifrån sköts flygtrafiktjänsten för det övre luftrummet över Belgien, Holland, Luxemburg samt norra Tyskland.

Eurocontrols beslutande organ är den permanenta kommissionen. I den företräds varje stat av antingen trafikministern eller luftfartsförvaltningens generaldirektör, beroende på situationen.

När sammanföringsprotokollet från 1997 träder i kraft blir det generalförsamlingen som utövar den högsta beslutande makten och drar upp riktlinjerna för organisationen. Där kommer staten att företräddas av trafikministern och försvarsministern som en delegation, så att delegationen i regel leds av trafikministern. I generalförsamlingen har varje stat en röst. Generalförsamlingen kom-

mer att sammanträda ungefär vart tredje år, men det kan vid behov sammanträda oftare. Den kan också sammanträda "per korrespondens", vilket innebär att de olika staterna skriftligen redogör för sina åsikter. Ordförandeskapet roterar årligen.

När sammanföringsprotokollet av 1997 träder i kraft blir rådet beslutande organ i praktiska frågor. Rådet består av luftfartsförvaltningens generaldirektörer. Det har i själva verket redan inlett sin verksamhet som ett interimistiskt råd. Rådet sammanträder flera gånger i året. Det interimistiska rådet har redan nu stor betydelse, eftersom det i praktiken bereder den permanenta kommissionens beslut. Det interimistiska rådet avslutar sitt sammanträde med att samma representanter i ungefär en timmes tid sammanträder i form av den permanenta kommissionen, som fattar de officiella besluten.

Trots att Finland hittills inte varit medlem i Eurocontrol, har Luftfartsverket deltagit fullödigt i många av Eurocontrols utvecklingsprojekt och funktioner. Med stöd av ett specialavtal med Eurocontrol har Luftfartsverket till exempel deltagit i verksamheten inom och finansieringen av centralen för styrning av flygtrafikflödena (Central Flow Management Unit) sedan maj 1996. Det pågående projektet med att förnya Finlands flygtrafiktjänstsystem (FATMI) företräder den nyaste europeiska utvecklingen på området och är helt kompatibelt med Eurocontrols system.

2. Den föreslagna reformen

2.1. Finlands medlemskap i Eurocontrol

Finland är i dag den enda medlemsstaten i Europeiska unionen (EU) som inte är medlem i Eurocontrol. EU:s råd har i sin resolution av den 17 november 1995 om problem i den europeiska flygtrafiken på grund av överlastning och kris i lufttrafiken ansett det vara ändamålsenligt att alla EU-stater också skulle vara medlemmar i Eurocontrol. Därtill har EU:s råd den 20 juli 1998 bemyndigat kommissionen att förhandla om gemenskapens medlemskap i Eurocontrol. Med beaktande av dessa omständigheter samt behovet av ett närmare samarbete på flygtrafiktjänstens område i Europa, har man kommit till den slutsatsen att det är ändamålsenligt för Finland att bli medlem i Eurocontrol.

Republikens president gav den 23 oktober 1998 fullmakt att ansöka om medlemskap i Eurocontrol. Ansökan gjordes den 28 oktober 1998 och Eurocontrol godkände ansökan den 2 februari 1999. Finland undertecknade sammanföringsprotokollet den 28 januari 2000.

Under anslutningsförfarandet har Finland rätt att delta i organisationens organ som observatör. I den permanenta kommissionen och i det interimistiska råd som verkar tills sammanföringsprotokollet från 1997 träder i kraft internationellt har Finland hittills företrätts av Luftfartsverkets generaldirektör.

2.2. Medlemskapets ikraftträdande

En stat som ansluter sig till Eurocontrol skall ratificera grundfördraget av den 13 december 1960, sådant det lyder ändrat genom ett protokoll som godkännts den 12 februari 1981. Vid anslutning bör det också beaktas att tillämpningen av konventionen påverkas av tilläggsprotokollet av den 6 juli 1970 och protokollet av den 21 november 1978, trots att man inte separat kan ansluta sig till dem. En stat som ansluter sig till organisationen måste också ansluta sig till överenskommelsen om undervägsavgifter av den 12 februari 1981, som gäller flygtrafiktjänstavgifterna. Anslutningen sker så att anslutningsinstrumenten deponeras hos den belgiska regeringen. Anslutningen träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter deponeringen.

Förutom att staten deponerar sitt anslutningsinstrument skall den underteckna det sammanföringsprotokoll av den 27 juni 1997 som ersätter de ovan nämnda avtalen. I protokollet sammanförs alla tidigare avtal som gäller EUROCONTROL-konventionen. Samtidigt ändras vissa bestämmelser i konventionen och organisationens beslutssystem görs tydligare. Sammanföringsprotokollet har ännu inte trätt i kraft internationellt. För att det skall träda i kraft måste alla de stater som var medlemmar i organisationen den 27 juni 1997 ansluta sig till det, vilket har beräknats ta ytterligare flera år. När den nya konventionen träder i kraft åsidosätter den de tidigare konventionerna och överenskommelserna i fråga om dem som har godkänt den.

Artikel 40 i sammanföringsprotokollet tillåter regionala ekonomiska organisationer att ansluta sig till Eurocontrol. Som bäst

pågår förhandlingar om Europeiska gemenskapens anslutning till Eurocontrol, utgående från ministerrådets mandat.

2.3. Den militära luftfarten

Den militära luftfartens handlingsfrihet begränsas inte av anslutningen. Eurocontrol kunde dock påverka sådana transportflyg med militära luftfartyg som under flygledningskontroll sker långa flygrutter som används av den civila luftfarten.

2.4. Lagstiftning

I EUROCONTROL-konventionen och sammanföringsprotokollet av år 1997 ges organisationen större privilegier och friheter än vad lagen ger fullmakt att acceptera. Enligt artikel 19 i konventionen och artikel 22.1 i sammanföringsprotokollet skall organisationen vara befriad från alla pålagor, skatter och avgifter med avseende på sin tillkomst, upplösning eller likvidation. Enligt stycke 2 skall organisationen vara befriad från skatter och avgifter som är förenade med den fasta egendom som är nödvändig för att den skall kunna genomföra sitt uppdrag. Enligt stycke 3 skall organisationen vara befriad från alla direkta skatter som är tillämpliga på den liksom på dess egendom, tillgångar och inkomster. Enligt stycke 4 skall organisationen vara befriad från alla indirekta skatter som faller på den till följd av en låneemission och enligt stycke 5 skall den befrias från all beskattning som har karaktären av undantag eller diskriminering. Enligt artikel 24 i konventionen och artikel 27 i sammanföringsprotokollet har organisationen ett eget socialförsäkringssystem, varför organisationen och dess personal skall vara befriade från obligatoriska socialförsäkringsavgifter. Bestämmelserna om beskattningen och socialförsäkringsavgifterna hör till lagstiftningens område.

Överenskommelsen från 1981 om undervägsavgifter och sammanföringsprotokollet från 1997 begränsar domstolarnas behörighet i Finland. Ett förfarande för indrivning av en flygtrafiktjänstavgift som förfallit till betalning kan enligt artikel 13 i överenskommelsen om undervägsavgifter och bilaga IV, artikel 7 till sammanföringsprotokollet inledas inom den fördragsslutande part där gäldenären har sitt hemvist eller säte eller där gäldenären har ett driftsställe, om varken

hemvistet eller sätet finns inom någon fördragsslutande parts område. Om inget sådant ställe finns, kan indrivningsförfarandet inledas antingen inom en fördragsslutande parts område där gäldenären har tillgångar eller i Bryssel.

I vår lagstiftning finns inga allmänna bestämmelser om när man i Finland kan pröva ett tvistemål med anknytning till en främmande stat. I 10 kap. rättegångsbalken regleras i vilken domstol ett ärende skall prövas, om en finsk domstol är behörig att behandla ärendet. Dessa bestämmelser ger en antydning om när ett ärende av internationell karaktär kan behandlas i Finland. Forumen för mål som gäller överenskommelsen om undervägsavgifter finns med bland de domstolar som nämns i 10 kap. 1 § 1 och 2 mom. rättegångsbalken. Överenskommelsen och sammanföringsprotokollet begränsar domstolarnas behörighet att pröva ett sådant ärende där gäldenären har tillgångar här men hemvist eller säte inom en annan fördragsslutande stat. Bestämmelserna om domstolarnas behörighet hör till lagstiftningens område.

Överenskommelsen om undervägsavgifter och sammanföringsprotokollet innebär också att man förbinder sig att i större utsträckning än vad som nu är fallet erkänna utländska domar. Fordringar som avser flygtrafiktjänstavgifter enligt överenskommelsen kunde inte drivas in med stöd av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i konventionen om domstols behörighet och om verkställande av domar på privaträttens område och därtill hörande protokoll (612/1993), eftersom bestämmelserna i den i lagen nämnda i Lugano den 16 september 1988 ingångna konventionen (FördrS 44/1993) inte gäller indrivning av fordringar som anses vara offentligrättsliga. Europeiska gemenskapernas domstol har jämställt flygtrafiktjänstavgifterna med offentligrättsliga avgifter i målen 9—10/77 Bavaria & Germanair v. Eurocontrol av den 14 juli 1977. Den viktigaste motiveringen var att den som hade producerat tjänsten hade monopolställning och att mottagandet av tjänsten var obligatoriskt. Tolkningen torde inte påverka av att flygtrafiktjänstavgifterna i Finland och vissa andra stater anses vara privaträttsliga fordringar. Erkännandet och verkställigheten av de domar som avses i överenskommelsen om undervägsavgifter och sammanföringsprotokollet bygger på

bestämmelserna i överenskommelsen. Bestämmelserna om erkännande och verkställighet av domar hör till lagstiftningens område.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts i samarbete mellan trafikministeriet och Luftfartsverket. Utlåtanden om förslaget har getts av finansministeriet, försvarsministeriet, Finnair Oyj och OY Air Botnia AB.

4. Propositionens ekonomiska och organisatoriska verkningar

Propositionen har inge statsfinansiella verkningar och kräver inga nämnvärda organisatoriska åtgärder.

Anslutningen till Eurocontrolkonventionerna innebär en årlig medlemsavgift på cirka 11 miljoner mark, enligt nuvarande nivå. Avsikten är att medlemsavgiften betalas av Luftfartsverket. Luftfartsverket har redan i flera års tid deltagit i planerings- och servicefunktionerna inom Eurocontrol med en insats som t.ex. år 1999 blir ca 8,2 miljoner mark. Denna kommer att ingå i medlemsavgiften, varför den extra kostnad som medlemskapet innebär till denna del blir 2,7 miljoner mark per år beräknat enligt nivån år 1999.

Luftfartsverket tar de behövliga medlen av sina inkomster av försäljningen av bl.a. flygtrafiktjänster. Medlemsavgiften får totalt sett liten inverkan på priset på den flygtrafiktjänstservice som Luftfartsverket tillhandahåller, men de indirekta kostnadsverkningarna av anslutningen till överenskommelsen om undervägsavgifter, vilken är en förutsättning för medlemskapet, berör särskilt inrikestrafiken. Överenskommelsens principer förutsätter att en undervägsavgift uppbärs också av inrikestrafiken. Luftfartsverket har redan börjat stegvis anpassa prissättningen av tjänsterna till överenskommelsen om undervägsavgifter. Den årliga tilläggskostnaden för inrikestrafiken beräknas bli 25—35 miljoner mark jämfört med nivån 1998. Å andra sidan beräknas de avgifter som tas ut i utrikestrafiken i stället sjunka något. Detta lindrar kostnadseffekterna för de flygtrafikkidkare som bedriver både inrikes och utrikes trafik.

Flygbolagen har i sina utlåtanden förhållit sig avogt till Finlands medlemskap i Euro-

control och påpekat att det kostnadstryck som undervägsavgifterna innebär för inrikestrafiken kan inverka på trafiken på flyglinjer med svag lönsamhet. Flygbolagen kan ställas inför ett behov av nya investeringar om materielen skall anpassas till den ändrade kostnadsstrukturen. Bestämmelser om metoder som kan användas för att offentligt stöda flyglinjer ingår i rådets förordning EEG/2408/92 om EG-lufttrafikföretags tillträde till flyglinjer inom gemenskapen.

Anslutningen har inga direkta kostnadseffekter för den militära luftfarten, och förutsätter inte anskaffning av anordningar.

Anslutningen kan få indirekta verkningar på försvarsförvaltningens personresurser på grund av det ökande internationella samarbetet. Eurocontrol har en permanent kontaktkommitté för den civila och den militära luftfarten, som behandlar bland annat frågor som gäller luftrumsarrangemangen. Kommittén sammanträder flera gånger per år. Anslutningen till organisationen medför inget tvång att medverka i kommittén. Beslut om saken fattas av myndigheterna inom försvarsministeriets förvaltningsområde.

DETALJMOTIVERING

1. EUROCONTROL-konventionens innehåll och förhållande till lagstiftningen i Finland

Den internationella EUROCONTROL-konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet upprättades i Bryssel den 13 december 1960. Den har ändrats genom ett tilläggsprotokoll av den 6 juli 1970, ett ändringsprotokoll av den 21 november 1978 och ett beslutsdokument av den 12 februari 1981. Dessa dokument, som delvis upphäver, ändrar och preciserar varandra gör det svårare att förstå konventionen. Därför har Eurocontrols verkställande organ (Agency) för organisationens behov publicerat en sammanförd version av konventionstexterna. Denna version är inte bindande för medlemsstaterna, eftersom den inte är ett självständigt avtal. I praktiken uppfattas den dock som organisationens grundstadga. Nedan iakttas samma framställningsordning som i den sammanförda versionen.

1.1. EUROCONTROL-konventionen (1960), sådan den lyder ändrad genom protokoll (1981)

Artikel 1. I stycke 1 avtalas att de fördragsslutande staterna skall stärka sitt samarbete och utveckla sin gemensamma verksamhet inom luftfartsområdet. Härvid beaktas försvarets behov, friheten att använda luftrummet och en hög säkerhetsnivå. Till verksamhetsområdet hör bland annat

(a) att fastställa långsiktiga mål inom luftfartsområdet och att upprätta en gemensam plan på medellång sikt för flygledningstjänster (ATS) och anordningar,

(b) att utarbeta planer för fortbildning, för förfaringsätt samt för forsknings- och utvecklingsprogram med avseende på säkerhet, effektivitet och snabbhet i flygtrafikflödet,

(c) att vidta nödvändiga åtgärder för att trygga ett säkert och välordnat flygtrafikflöde,

(d) att samla erfarenheter av såväl driftsaspekter som de tekniska och ekonomiska aspekterna av flygtrafiktjänsten,

(e) att samordna trafikflödet genom ett internationellt system för flödesplanering.

Enligt artikel 1.2 samverkar Eurocontrol med nationella civila och militära myndigheter.

I Finland sköts dessa uppgifter av Luftfartsverket. Enligt 2 § 3 mom lagen om Luftfartsverket (1123/1990) sörjer Luftfartsverket för internationella avtal i samband med den civila luftfarten och internationellt samarbete till de delar dessa inte hör till någon annan myndighets behörighet. För de militära myndigheternas del skall det internationella samarbetet skötas av myndigheterna inom försvarsministeriets förvaltningsområde. Enligt 2 § 1 mom. lagen om Luftfartsverket tillhandahåller Luftfartsverket flygplats- och flygtrafiktjänster för både den civila och den militära luftfartens behov. Enligt 52 § 1 mom. luftfartslagen (281/1995) skall för trygghet av flygtrafiksäkerheten

och för underlättande av trafiken samt för samordning av den civila och militära luftfartens behov ordnas flygkontroll- och annan flygledningstjänst samt flyginformations-tjänst, teletjänst för lufttrafiken och meteorologisk tjänst på det sätt och i den omfattning som Luftfartsverket föreskriver.

Organisationens organ är en permanent kommission för säkrare flygtrafiktjänst (kommissionen), som ansvarar för att utforma organisationens allmänna inriktning och ett organ för säkrare flygtrafiktjänst (det verkställande organet, Agency), som ansvarar för fullgörandet av de uppgifter som fastställs i konventionen eller av kommissionen.

Artikel 2. I stycke 1 uppräknas organisationens uppgifter. De nationella åtgärderna i samband med dessa sköts av Luftfartsverket. Enligt 2 § 2 mom. lagen om Luftfartsverket har Luftfartsverket bl.a. till uppgift att meddela föreskrifter och anvisningar om luftfarten, att behandla tillstånd och certifikat som gäller lufttrafiken samt luftfartygens flygverksamhet och att även i övrigt främja luftfarten och svara för utvecklingen av och tillsynen över luftfarten och för andra myndighetsuppgifter inom den civila luftfarten. Enligt 5 § i samma lag skall Luftfartsverket med beaktande av kundernas och hela samhällets regionala och andra allmänna behov se till att det i enlighet med förutsättningarna för affärsverksamheten finns ett ändamålsenligt utbud på tjänster som hör till dess åligganden och att tjänsterna utvecklas så att luftfarten främjas.

Eurocontrol kan enligt artikel 2.2 och 2.3 på begäran av en medlemsstat eller någon annan stat hjälpa dem med utförandet av flygtrafiktjänster, exempelvis genom att bistå vid planering och installation av flygtrafikledningstjänster och anordningar eller genom att tillhandahålla flygkontrolltjänster eller anordningar. För sådana uppdrag krävs en särskild överenskommelse mellan organisationen och staten i fråga. Hittills finns den enda flygtrafikledningscentral som erbjuder sådana tjänster i Maastricht i Holland, därifrån man sköter flygtrafiktjänsten för det övre luftrummet i Belgien, Holland, Luxemburg samt de norra delarna av Tyskland. För Finlands del förutses inte något behov att avtala om sådana tjänster.

Artikel 3. Enligt stycke 1 tillämpas konventionen på flygtrafiktjänster en route och relaterad inflygning samt flygplatstjänster för flygtrafik i den fördragsslutande partens

flyginformationsregioner. Enligt stycke 2 kan flyginformationsregionernas gränser ändras genom en anmälan till organisationen. Ändringen förutsätter enhälligt samtycke från kommissionen om den leder till en förändring av gränserna för det totala luftrum som täcks av konventionen. Antalet flyginformationsregioner varierar mellan en och nio i Eurocontrols medlemsstater. Finland har två regioner, Södra Finlands flygtrafiktjänstcentral i Tammerfors och Norra Finlands flygtrafiktjänstcentral i Rovaniemi. Beslut om flyginformationsregionernas gränser fattas av Luftfartsverket, som enligt 52 § 2 mom. luftfartslagen efter att ha överlagt med försvarsministeriet bestämmer inom vilka lufleder och andra områden lufttrafiken är särskilt reglerad.

I konventionens artikel 3.3 definieras den flygtrafik som omfattas av konventionen så att den täcker civila luftfartyg samt de militär-, tull- och polisluftfartyg som tillämpar Internationella civila luftfartsorganisationens (ICAO) förfaranden. Enligt 52 § 3 mom. luftfartslagen meddelar Luftfartsverket behövliga föreskrifter om regleringen av lufttrafiken. Om regleringen inverkar på den militära luftfarten, skall Luftfartsverket höra försvarsministeriet.

Artikel 4. Organisationen definieras som en juridisk person som inom de fördragsslutande parternas territorier har den rättskapacitet som juridiska personer kan ha enligt nationell lag. I regel företräds organisationen av det verkställande organet, som också förvaltar organisationens egendom.

Artikel 5. Kommissionen består av företrädare för de fördragsslutande parterna. En stat kan ha flera delegater, till exempel för att tillgodose både den civila och den militära luftfartens intressen. Varje stat får dock företräda endast en åsikt vid omröstning. Avsikten är att Finland i kommissionen skall företrädas av Luftfartsverket generaldirektör, om inte kommissionen av någon anledning sammanträder på ministernivå.

Artikel 6. Till kommissionens uppgifter hör att vidta behövliga åtgärder för att genomföra organisationens uppgifter enligt artikel 2 i konventionen. En del av uppgifterna avser de fördragsslutande parterna och en del gäller övervakning och styrning av det verkställande organet. Kommissionen skall bl.a. bemyndiga det verkställande organet att inleda förhandlingar om sådana särskilda överenskommelser som avses i artikel

2 och godkänna sådana överenskommelser. Enligt artikel 6.4 kan kommissionen inleda förhanden inför den skiljedomstol som nämns i artikel 31.

Artikel 7. Kommissionens beslut skall enligt stycke 1 vara enhälliga. Besluten är bindande för de fördragsslutande parterna, men avvikelser är i vissa fall möjliga av överordnade nationella hänsyn. Enligt stycke 2 skall kommissionens beslut om styrningen av det verkställande organet vara enhälliga med avseende på de avgivna rösterna. Enligt stycke 3 fordras ett vägt majoritetsbeslut i kommissionen när det gäller övervakningen av det verkställande organet och inledande av förfarande i skiljedomstol. Enligt stycke 4 behövs 70 % av de enligt artikel 8 vägda avgivna rösterna för tillsättande av medlemmarna i kontrollnämnden. Enligt stycke 5 krävs en majoritet av de fördragsslutande parternas röster för rekommendationer från kommissionen.

Artikel 8. På den årliga vägningen av rösttallet inverkar bl.a. den fördragsslutande partens årliga bidrag i procent av alla fördragsslutande parternas bidrag.

Artikel 9. Kommissionen fastställer enhälligt sin egen arbetsordning, som bl.a. skall innehålla bestämmelser om ordförandeposten, tillsättandet av arbetsgrupper och kommissionens arbetspråk.

Artikel 10. Det verkställande organet skall ställa behövliga resurser till kommissionens förfogande.

Artikel 11. Enligt stycke 1 skall kommissionen sörja för organisationens externa relationer. Enligt stycke 2 har kommissionen rätt att med internationella organisationer, de fördragsslutande parterna eller andra stater ingå de överenskommelser som är nödvändiga för fullgörandet av organisationens uppgifter. I sådana överenskommelser skall enligt artikel 12 fastställas avtalsparternas uppgifter, rättigheter och förpliktelser samt ekonomiska uppgörelser. Kommissionen kan enligt artikel 11.3 ge det verkställande organet fullmakt att förhandla om och ingå dylika överenskommelser.

Artikel 13. Inom ramen för kommissionens direktiv får det verkställande organet upprätthålla förbindelser med avtalsparterna, andra stater, internationella organisationer eller offentliga eller privata serviceorganisationer. Det verkställande organet kan i organisationens namn ingå för verksamheten nödvändiga administrativa, tekniska eller

kommersiella avtal.

I artikel 14 fastställs de fördragsslutande parternas skyldighet att inom sina respektive territorier främja organisationens verksamhet och förvärva behövlig fast egendom. Enligt stycke 1 kan för förvärv av fast egendom som behövs för placering av organisationens installationer vid behov och med samtycke av den berörda staten tillämpas expropriation i det allmänna intresse. Om den egendom som behövs inte kan förvärfvas genom en uppgörelse i godo, skall de behöriga myndigheterna kunna inleda ett förfarande för expropriation grundat på allmänt intresse. I avsaknad av ett expropriationsförfarande som är tillämpligt på allmänt intresse måste organisationen enligt stycke 2 kunna utnyttja sådana förfaranden för tvångsköp som kan användas till förmån för civil luftfart och telekommunikationer. Enligt stycke 3 måste på de installationer som görs och de tjänster som införs inom respektive territorier för organisationens räkning kunna tillämpas nationella bestämmelser genom vilka man i allmänt intresse kan inrätta servitut eller begränsa andra ägares av fast egendom rättigheter. Ersättningsarna för inlösen och begränsningar bestäms enligt stycke 4 enligt nationell lag.

De bestämmelser som behövs för uppfyllande av skyldigheterna enligt artikel 14 ingår i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977). Enligt 4 § 1 mom. tillåts inlösen för allmänt behov. Enligt 4 § 2 mom. kan sökande av inlösen även vara ett privaträttsligt samfund, och enligt 5 § 1 mom. är det statsrådet som utfärdar inlösningstillstånd.

Artikel 15. Eurocontrols verkställande organ måste tillämpa den fördragsslutande partens normer om den med stöd av artikel 2.2 bistår parten med utförandet av flygtrafiktjänstuppegifter eller flygkontrolluppegifter.

Artikel 16. Om organisationen utför flygtrafiktjänstuppegifter ger det verkställande organet luftfartygen alla nödvändiga instruktioner. Enligt 52 § 1 mom. luftfartslagen skall flygtrafiktjänsten ordnas på det sätt och i den omfattning som Luftfartsverket föreskriver, vilket gör det möjligt att dessa funktioner köps av en utländsk organisation. Standarderna för lämnande av flygtrafiktjänster finns i bilagorna till den internationella civila luftfartskonventionen. De viktigaste bestämmelserna som gäller ICAO-ärendet ingår i flygreglerna, som Luftfarts-

verket utfärdar och publicerar i enlighet med 2 § luftfartslagen.

Befälhavarna på luftfartyg är enligt artikel 16 skyldiga att lyda flygtrafiktjänstens instruktioner, utom i fall av force majeure. Uppfyllandet av denna skyldighet kunde övervakas genom administrativa metoder i samband med certifikat, i enlighet med 27 § 2 mom. luftfartslagen. Av flygtrafiktjänstens olika delområden är flygkontrolltjänstens syfte att förhindra luftfartyg från att kollidera med varandra och med hinder på flygplatsens trafikområde. Flygledningsklareringen är ett tillstånd för luftfartyget att röra sig på de villkor som flygledningsorganet fastställt. Den är ingen order eller bestämmelse.

Artikel 17. Brott mot flygtrafikföreskrifterna i ett sådant lufttrum där det verkställande organet har anförtrots tillhandahållandet av flygtrafikledningstjänster, registreras i det verkställande organets rapporter. Rapporterna skall ha samma verkan inför nationella domstolar som de rapporter som avfattats av nationella myndigheter över motsvarande överträdelser. I Finland finns inte bestämmelser om vilken verkan luftfartsmyndigheternas rapporter över brott mot flygtrafikföreskrifterna skall ha i domstolarna. Enligt 90 § luftfartslagen skall dock åklagaren innan beslut fattas om väckande av åtal bereda Luftfartsverket tillfälle att avge utlåtande i ärendet och domstolen skall vid behandlingen av målet bereda Luftfartsverket tillfälle att bli hörd. Rätten att ge utlåtanden och att bli hörd behöver inte utsträckas till Eurocontrol, eftersom den inte påverkar myndighetsrapporternas värde i domstolarna.

Artikel 18—26 i konventionen reglerar de privilegier och immuniteter som organisationen och de som deltar i dess verksamhet skall ha, på det sätt som är sedvanligt för internationella organisationer. Privilegierna och friheterna är begränsade till tjänsteåligganden och de gäller endast Eurocontrol och dess anställda. Konventionens bestämmelser rymmer inom den ram som finns angiven i lagen om godkännande av vissa stadganden i konventionen rörande Förenta Nationernas privilegier och immunitet och konventionen rörande privilegier och immunitet för Förenta Nationernas fackorgan samt om privilegier och immunitet även för vissa andra internationella organ (386/1958).

Artikel 18 förbjuder begränsning av spridningen av skrifter och annat informationsmaterial som skickas från eller till organisa-

tionen.

Enligt artikel 19.1 skall organisationen vara befriad från skatter och avgifter med avseende på sin tillkomst, upplösning eller likvidation. Enligt stycke 2 skall organisationen vara befriad från skatter och avgifter som är förenade med förvärvet av den fasta egendom som är nödvändig för att den skall kunna genomföra sitt uppdrag. Enligt stycke 3 skall organisationen vara befriad från alla direkta skatter som är tillämpliga på den, dess egendom, tillgångar och inkomster. Enligt stycke 4 skall organisationen vara befriad från alla indirekta skatter som faller på den till följd av en låneemission. Enligt stycke 5 skall organisationen befrias från all beskattning som har karaktären av undantag eller diskriminering, och enligt stycke 6 gäller de typer av befrielse som avses i denna artikel inte för de skatter och avgifter som uppbärs för allmännyttiga tjänster. Privilegierna och friheterna kan genomföras inom ramen för normerna för de harmoniserade samfundsskatterna, dvs. mervärdesskatt och punktskatt. Privilegierna och friheterna enligt styckena 1—5 avviker från lagstiftningen i Finland, och måste därför införas genom lag.

Artikel 20. Enligt stycke 1 skall organisationen vara befriad från tullar, skatter och andra motsvarande avgifter utom sådana som avser utförda tjänster. Organisationen skall också undantas från import- eller exportförbud eller begränsningar med avseende på material, utrustning, förråd och andra artiklar som importeras för organisationens tjänstebruk och som är avsedda för dess byggnader och installationer eller för dess verksamhet. Enligt stycke 2 får dessa nyttigheter inte säljas, lånas ut eller överlåtas mot eller utan betalning annat än med tillstånd av den stat dit de importerats. Enligt stycke 3 kan staten övervaka att nyttigheterna verkligen levereras till organisationen och används för dess byggnader, installationer eller verksamhet. Enligt stycke 4 får organisationens tryckalster inte beläggas med tull eller med import- eller exportförbud. Dessa privilegier och friheter kan genomföras inom ramen för gemenskapsnormerna för mervärdesskatt, punktskatt och tullar.

Artikel 21. Varje medlemsstat måste tillåta den penningtrafik som är nödvändig för organisationens verksamhet. För att emittera lån behöver organisationen tillstånd av staten i fråga.

Artikel 22. Organisationens personal och deras familjemedlemmar skall när det gäller inresa till och utresa från landet beviljas sedvanliga privilegier för internationella organisationer. Enligt stycke 5 kan personalen i början eller slutet av mandatperioden skattefritt införa eller utföra personliga tillhörigheter, lösöre och andra hushållsartiklar. För in- och utförande av bilar kan ställas närmare villkor. Tull- och skattefrihet behöver inte beviljas landets egna medborgare. Enligt stycke 7 skall kommissionens generaldirektör åtnjuta immunitet i fråga om handlingar och yttranden som han utför under sin tjänsteutövning. Immuniteten gäller inte för brott mot vägtrafiklagen (267/1981) eller för ersättande av skada som vållats av motorfordon.

Enligt artikel 23 åtnjuter de fördragsslutande parternas representanter immunitet för alla sina officiella dokument.

Artikel 24. Organisationen har ett eget socialskyddssystem, varför organisationen och dess personal inte betalar nationella socialskyddsavgifter. Denna bestämmelse avviker från gällande lagstiftning, och måste därför införas genom lag.

Artikel 25. Organisationen ansvarar för skada som dess verkställande organ och personal har vållat i samband med tjänsteutövning. Vilken lag som skall tillämpas på organisationens kontraktsrättsliga ansvar bestäms enligt internationella civilrättsliga principer. I Finland bestäms den skadelidandes ställning och rätt till ersättning med stöd av skadeståndslagen (412/1974).

Artikel 26. Organisationens installationer får inte tas i beslag eller utmätas. Organisationens lokaler samt arkiv och dokument är okränkbara utom i samband med domstolsbeslut. Organisationens egendom och tillgångar får inte bli föremål för verkställighets- eller förverkandepåföljder. Utmätning genom domstolsbeslut är dock möjlig.

Artikel 27 förpliktar organisationen till samarbete med medlemsstaterna i syfte att förhindra missbruk av privilegier.

Artikel 28—29 definierar organisationens skyldigheter i den händelse att en stat köper flygkontrolltjänster av organisationen. Organisationen skall härvid iaktta denna stats internationella överenskommelser och nationella föreskrifter om tillträde till, överflygning av och säkerhet inom territoriet. Organisationen skall ge övriga fördragsslutande parter den information de behöver för

att kunna övervaka att luftfartygen har iakttagit internationella avtal och nationella föreskrifter.

Artikel 30 gäller skyldigheten att betala medlemsavgift. Beslut om avgiftens storlek fattas varje år av kommissionen.

Artikel 31 innehåller den sedvanliga obligatoriska klausulen om skiljeförfarande vid tvister om tolkningen eller tillämpningen av konventionen. Finland har av hävd understött intagandet av sådana klausuler i konventionerna. De sedvanliga bestämmelserna om avgörande av tvister har i allmänhet inte ansetts höra till lagstiftningens område och inte heller i övrigt kräva riksdagens samtycke.

Artikel 32. De fördragsslutande parterna måste erkänna att det verkställande organets stadga är giltig. Enligt stycke 2 måste ändringar i stadgan enhälligt godkännas av kommissionen, som dock inte har fullmakt att ändra vissa av artiklarna i stadgan.

Artikel 33. Konventionens bestämmelser begränsar inte de fördragsslutande parternas handlingsfrihet i händelse av undantagstillstånd eller krig.

Artikel 34. De fördragsslutande parterna måste se till att det verkställande organet berörs av bestämmelserna för att säkerställa kontinuiteten i de tjänster som tillhandahålls av det allmänna. Bestämmelser om tryggnad av trafiktjänster vid undantagstillstånd ingår i 18 § beredskapslagen (1080/1991).

Artikel 35. Konventionen är giltig tjugo år från ikraftträdandet, varefter giltighetstiden förlängs med femårsperioder, om inte en fördragsslutande part säger upp konventionen två år före utgången av perioden. Protokollet trädde i kraft 1986, varför ingen medlemsstat kan säga upp konventionen före år 2006.

Artikel 36. För att en ny stat skall kunna ansluta sig till konventionen krävs kommissionens enhälliga godkännande. Dessutom måste staten i fråga hos den belgiska regeringen deponera ett anslutningsinstrument för Eurocontrolkonventionen och för den multilaterala överenskommelse om undermålsavgifter som öppnades för undertecknande i Bryssel 1981. Anslutningen träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter deponeringen.

Eurocontrolkonventionen av den 13 december 1960 och det protokoll genom vilket konventionen har ändrats den 12 februari 1981 har upprättats på engelska, holländska,

portugisiska, franska och tyska. Den franska texten har företrädde i händelse av konflikt mellan texterna.

1.2. Överenskommelsen om undervägsavgifter (1981)

Enligt den multilaterala överenskommelse om undervägsavgifter som den 12 februari 1981 öppnades för undertecknande uppbär Eurocontrol avgifter av dem som använder flygtrafiktjänsterna och med dem förknippade inflygnings- och flygplatstjänster. Överenskommelsen gäller endast den civila luftfarten.

I artikel 1 avtalas om grundande av ett gemensamt system för fastställande och uppbörd av undervägsavgifter. I stycke 2 avtalar parterna att överlämna uppbörden av avgifterna för sina respektive flyginformationsregioner till Eurocontrols verkställande kommission och administrativa kommitté. Enligt stycke 3 utökas den permanenta kommissionen och den administrativa kommittén med företrädare för de fördragsslutande stater som inte är medlemmar i Eurocontrol. De utökade organen kallas "den utökade kommissionen" och "den utökade kommittén". Enligt stycke 4 skall alla ändringar i flyginformationsregionerna anmälas till Eurocontrol. Förändring av gränserna för det luftrum som omfattas av överenskommelsen kräver enhälligt godkännande av den utökade kommissionen.

Artikel 2. Varje fördragsslutande stat har en röst i den utökade kommissionen. Beslut om överenskommelser som gäller tjänster mellan organisationen och en utomstående stat och om den utökade kommitténs budget kan enligt artikel 6.1 b) fattas med kvalificerad majoritet, som räknas med hänsyn till den vägning av rösterna som definieras i överenskommelsen.

Artikel 3. Eurocontrol uppbär flygtrafiktjänstavgiften per flygning. Avgiftens storlek bestäms av den sträcka som flugits inom varje flygtrafiktjänstregion. Flygtrafiktjänstens regionala pris bestäms utgående från dels kostnaderna för produktion av tjänsterna, dels den fördragsslutande statens och Eurocontrols kostnader för systemet. Formeln för beräkning av avgiften fastställs av den utökade kommissionen.

Enligt den nuvarande lagstiftningen är det möjligt att låta Eurocontrol besluta om avgifterna och att överlämna uppbörden av av-

gifterna till organisationen. I 82 § 1 mom. luftfartslagen sägs att den som tillhandahåller tjänster för luftfarten får uppbära avgifter för användningen av flygplatsen och tjänsterna. I dag är det bara Luftfartsverket som tillhandahåller kommersiella flygtrafiktjänster. Enligt 6 § 1 mom. lagen om Luftfartsverket kan genom förordning bestämmas om de Luftfartsverkets tjänster för vilka statsrådet bestämmer priserna eller den allmänna prisnivån. Flygtrafiktjänsterna hör inte till dessa, utan beslut om priserna på dem fattas på kommersiella grunder av Luftfartsverket som affärsverk. Också uppbörden av flygtrafiktjänstavgifterna sköts av Luftfartsverket. Enligt 12 § förordningen om Luftfartsverket (1124/1990) kan en betalning som baserar sig på Luftfartsverkets beslut och som har förfallit till betalning indrivnas i utsokningsväg utan dom eller beslut i enlighet med lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsokningsväg (367/1961).

Efter anslutningen till Eurocontrol skulle Luftfartsverket fastställa och uppbära sina flygtrafiktjänstavgifter i samarbete med Eurocontrol. Luftfartsverket och Eurocontrols centralbyrå för undervägsavgifter kommer sinsemellan överens om övergångsperioder och andra praktiska arrangemang. Tillämpliga i Finland kan bli endast sådana flygtrafiktjänstavgifter som byggs på avgångsinformation som givits här och Finlands medgivande. Luftfartsverket som serviceproducent meddelar de uppgifter som behövs för fastställande av priserna till Eurocontrol. För beslut om avgifterna behövs ett enhälligt beslut av den utökade kommissionen enligt artikel 6.1.a) i konventionen.

Artikel 4. I den utökade kommittén har varje fördragsslutande stat en röst. Den redogörelse och budget som behövs för skötseln av systemet med flygtrafiktjänstavgifter kan enligt artikel 6.2 b) godkännas med kvalificerad majoritet.

Artikel 5. Till den utökade kommitténs uppgifter hör att övervaka genomförandet av systemet för undervägsavgifter. Dessutom skall den förbereda den utökade kommissionens beslut och sköta de uppgifter som kommissionen har anförtrott den. Den skall bl.a. i enlighet med den utökade kommissionens beslut vidta behövliga åtgärder för att indriva undervägsavgifterna.

Artikel 6. Den utökade kommissionen fattar de flesta besluten enhälligt. Om enhällighet inte kan uppnås, fattar den utökade kom-

missionen sina beslut med två tredjedelar av de avgivna rösterna. Varje medlemsstat skall meddela den utökade kommissionen om den av tvingande nationella skäl inte kan tillämpa ett majoritetsbeslut.

För beslut om serviceavtal mellan organisationen och en utomstående stat och om den utökade kommitténs budget fordras enligt stycke 1 b) två tredjedels majoritet av rösterna under förutsättning att rösterna omfattar majoriteten av medlemsstaterna i Eurocontrol, vägd i enlighet med bilaga 2. Att sådana majoritetsbeslut godkänns i frågor som gäller organisationens inre angelägenheter innebär inte samtycke till övernationellt beslutsfattande.

Artikel 7—8. Eurocontrol fastställer och uppbär undervägsavgifterna för varje flygning. Denna bestämmelse är förenlig med 82 § 1 mom. luftfartslagen, enligt vilken den som tillhandahåller tjänster får uppbära avgifter för användningen av flygplatsen eller luftfartstjänsterna.

I artikel 9—10 bestäms att betalningsskyldig är den som var brukare av luftfartyget, dvs. operatör vid den tidpunkt då flygningen utfördes. Om brukarens identitet är okänd, skall luftfartygets ägare anses vara brukaren, om han inte visar vem som i annat fall var brukare. Detta begränsar tillämpningen av 82 § 2 mom. luftfartslagen, eftersom där sägs att ägaren, innehavaren och operatören av ett luftfartyg solidariskt ansvarar för betalningen av tjänster för luftfarten.

Artikel 11—12. För att få in en avgift som har förfallit till betalning kan indrivningsåtgärder vidtas. Indrivningsförfarandet anhängiggörs av Eurocontrol eller på dess begäran av en fördragsslutande stat. Indrivningen genomförs genom antingen rättsligt eller administrativt förfarande. Varje fördragsslutande stat skall underrätta organisationen om de förfaranden som tillämpas i denna stat samt om behöriga myndigheter.

Artikel 13. Ett indrivningsförfarande kan anhängiggöras inom den fördragsslutande stats territorium där gäldenären har sitt hemvist eller säte eller där gäldenären har ett driftsställe, om varken hans hemvist eller säte är beläget inom en fördragsslutande stats territorium. Om inget sådant ställe finns, kan indrivningsförfarandet anhängiggöras antingen i en fördragsslutande stat där gäldenären har tillgångar eller i Bryssel. Detta begränsar i Finland domstolarnas behörighet att undersöka ett ärende som omfat-

tar en utländsk sammanslutning.

Artikel 14. Eurocontrol kan anhängiggöra ett indrivningsförfarande också i stater som inte är parter i överenskommelsen.

Artikel 15. Varje fördragsslutande part skall erkänna och verkställa beslut med laga kraft av domstol eller något annat behörigt organ i andra fördragsslutande stater. Detta innebär att man förbinder sig att i större utsträckning än i dag erkänna utländska domar.

Artikel 16. Ett undantag från skyldigheten att erkänna och verkställa domar utgör beslut som har meddelats av en instans som enligt artikel 13 i överenskommelsen saknar regional behörighet. Ett annat undantag utgör avgöranden som är uppenbart oförenliga med grunderna för rättsordningen (ordre public) i den stat där domen åberopas. Ett tredje undantag utgör avgöranden i administrativt förfarande, om gäldenärens rätt att föra sin talan eller överklaga inte har beaktats på ett korrekt sätt. Ett fjärde undantag uppstår om förfaranden med avseende på samma undervägsavgifter redan har anhängiggjorts och väntar på avgörande vid en myndighet i den egna staten. Ett femte undantag uppstår om avgörandet är oförenligt med ett avgörande rörande samma undervägsavgifter och ett sjätte undantag uppstår om avgörandet bygger på en annorlunda tolkning av en fysisk persons juridiska ställning än vad internationell privaträtt i den stat i vilken erkännande begärs tillåter.

Artikel 17. Myndigheterna skall på begäran utfärda behövliga verkställighetsorder för verkställande av ett sådant avgörande som har givits i enlighet med artikel 15, och som är verkställbart i den stat som givit avgörandet. I Finland utfärdas förordnande om verkställighet av utländska domar på ansökan av allmän underrätt 11 § lagen om erkännande och verkställighet av nordiska domar angående privaträttsligt anspråk (588/1977), 9 § 3 mom. lagen om övergångsstadganden för underrättsreformen (591/1993).

Artikel 18 innehåller bestämmelser om vilka handlingar som skall fogas till begäran om verkställighet. Bland dessa kan nämnas en kopia av det avgörande som skall verkställas, en utredning om att avgörandet äger laga kraft och om att delgivningarna i samband med avgörandet har skötts på rätt sätt. Den stat där avgörandet skall verkställas kan dessutom kräva översättningar av handlingarna. Andra krav får inte ställas.

Artikel 19. Den verkställande staten får inte ompröva huvudsaken. Begäran kan vägras endast av en sådan orsak som nämns i artikel 16. Den stat till vilken begäran riktats får inte pröva huvudsaken. På förfarandet tillämpas den verkställande statens lag, om inte annat följer av överenskommelsen.

Artikel 20—21. Eurocontrol betalar de indrivna beloppen till den fördragsslutande staten i enlighet med den utökade kommissionens beslut. En fordran som drivits in av en fördragsslutande stat skall redovisas till Eurocontrol. Indrivningskostnaderna kan debiteras Eurocontrol.

Artikel 22. Myndigheterna skall samarbeta med Eurocontrol när det gäller fastställande och uppbärande av undervägsavgifter.

Artikel 23. Den utökade kommittén kan genom ett enhälligt beslut avstå från indrivning av en avgift och därmed förbigå överenskommelsens bestämmelser om indrivning samt erkännande och verkställande av avgöranden. Beslutet innebär ena förpliktelser för den fördragsslutande staten.

Artikel 24. Bestämmelserna i överenskommelsen begränsar inte de fördragsslutande parternas handlingsfrihet i händelse av undantagstillstånd eller krig.

I artikel 25—30 ingår en klausul om skiljedomstol och slutbestämmelser. Överenskommelsens officiella språk är tyska, engelska, spanska, holländska, portugisiska och franska, och i händelse av bristande överensstämmelse skall den franska texten ha företräde. En anslutning till överenskommelsen träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter det att anslutningsinstrumentet har deponerats i Belgien. Överenskommelsen är i kraft lika länge som Eurocontrolkonventionen.

1.3. Sammanföringsprotokollet (1997)

Eurocontrolkonventionen och överenskommelsen om undervägsavgifter har sammanförts samtidigt som båda har ändrats genom ett sammanföringsprotokoll av den 27 juni 1997. I följande nämns de viktigaste ändringarna:

I artikel 1.1 i den nya konventionen kommer parterna bl.a. överens om att fastställa en europeisk policy för flygtrafikförvaltningen och att uppställa exakta effektivitetsmål för flygledningstjänsten. Parterna kommer också överens om att anta och tillämpa gemensamma normer (artikel 1.1 e)), vilket

dock inte innebär att organisationen får rätt att utfärda för medlemsstaterna förpliktande normer. I bestämmelsen förbinder man sig inte vid någon direkt skyldighet, utan det är frågan om en definition av organisationens verksamhetsområde. En av ändringarna här gäller en utvidgning av organisationens verksamhetsområde från flygtrafiktjänstären till "från gate till gate" -service (artikel 1.1 m). I artikel 1.2 anges som Eurocontrols nya organ generalförsamlingen, rådet och det verkställande organet.

I artikel 2 i konventionen definieras organisationens uppgifter. Till de viktigaste hör harmonisering och integration av flygtrafiktjänsterna och förbättrande av effektiviteten. Vidare skall Eurocontrol uppbära undervägsavgifterna för de fördragsslutande parternas räkning.

Enligt 52 § luftfartslagen skall ledningen av lufttrafiken skötas på det sätt som Luftfartsverket bestämmer. Bestämmelsen i 2 § 3 mom. lagen om Luftfartsverket ålägger Luftfartsverket ansvaret för internationella avtal och internationellt samarbete inom den civila luftfarten, till den del saken inte hör under någon annan myndighet. För de militära myndigheternas del sköts dessa ärenden av myndigheterna inom försvarsministeriets förvaltningsområde, enligt vad försvarsministeriet bestämmer.

Artikel 3 i konventionen utvidgas så att den täcker även inkommande och avgående flygningar samt flygplatstrafik.

I den nya artikel 5.1 definieras generalförsamlingens och rådets sammansättning. Generalförsamlingen skall bestå av företrädare för de fördragsslutande parterna på minister-nivå. Varje stat har en röst, även om de kan ha flera delegater, varigenom man vill tillgodose både den civila luftfartens och det nationella försvaret intressen. Samma principer när det gäller rösträtt och antal delegater gäller enligt artikel 5.2 även i rådet. Rådet består av företrädare för de fördragsslutande parterna på generaldirektörsnivå inom luftfartsförvaltningen. I ärenden som gäller undervägsavgifterna består generalförsamlingen och rådet av företrädare för de fördragsslutande parter som medverkar i det gemensamma systemet för undervägsavgifter.

Artikel 7 i den gamla konventionen blir artikel 8. Samtidigt ändras den så att generalförsamlingen och rådet i vissa ärenden kan fatta majoritetsbeslut. Huruvida majori-

tetsbeslut kan användas är beroende av den bestämmelse i konventionen som ligger till grund för beslutet. Den majoritet som behövs finns angiven i artikel 8.1 och 8.2. Enhällighet krävs enligt stycke 3 alltså för bl.a. beslut om godkännande av medlemsansökningar samt om villkoren för utträde ur eller anslutning till organisationen, om sådana ändringar av flyginformationsområden som skulle innebära en ändring av Eurocontrols verksamhetsområde samt om ändring av systemet för undervägsavgifter. Enligt stycke 4 är beslut som fattas av generalförsamlingen och rådet bindande för de fördragsslutande staterna och för det verkställande organet. En stat kan därmed bli tvungen att genomföra också ett sådant beslut som den har motsatt sig. Detta innebär dock inte att dess behörighet överlämnas till en internationell organisation. Ett för behörigheten viktigt majoritetsbeslut rörande undervägsavgifterna begränsas av att godkännandet har fått bli beroende av statens eget samtycke i artikel 8.1.3 i konventionen. Försäljningen av flygtrafiktjänster är i Finland en central del av Luftfartsverkets verksamhet som affärsverk. Flygtrafiktjänsterna prissätts på kommersiella grunder.

Till konventionen har fogats en ny artikel 7, som reglerar rådets uppgifter och beslutarätt. Till rådets uppgifter hör bl.a. att utöva tillsyn över det verkställande organet.

Den gamla artikeln 8 om vägning av rösterna blir artikel 11. Antalet röster bestäms enligt statens bidrag i förhållande till organisationens budget. En stat kan ha minst en och högst 16 röster. Finlands bidragsandel och röstetal skulle bli mycket små.

Enligt den nya artikeln 9 kan en avtalspart avvika från generalförsamlingens eller rådets majoritetsbeslut om överordnade nationella hänsyn som hänför sig till dess försvar eller säkerhet det kräver. Den fördragsslutande parten kan härvid låta bli att tillämpa beslutet inom sitt territorium eller motsätta sig verkställande också inom andra staters territorier. I det sistnämnda fallet uppskjuts verkställigheten och ärendet förs till generalförsamlingen för avgörande. Om generalförsamlingens beslut i saken följer det tidigare beslutet, kan den fördragsslutande staten inte hindra övriga stater från att verkställa beslutet, men kan själv fortsätta att inte tillämpa det inom sitt territorium. Därmed begränsas bestämmelsen inte statens behörighet.

Artikel 10 i konventionen ändras så att

den gäller systemet med medlemsländernas bidrag. Av bidraget beräknas 30 % i proportion till den fördragsslutande partens bruttonationalprodukt och 70 % i proportion till statens kostnader för undervägssystemet. I Finlands lagstiftning finns inga hinder för godkännande av bidragssystemet.

Artikel 11 i den gamla konventionen blir artikel 13 och samtidigt ges generalförsamlingen fullmakt att till rådet delegera rätten att ingå särskilda överenskommelser enligt konventionen. Artikel 12 i konventionen blir artikel 14 och samtidigt ges det verkställande organet fullmakt att förhandla om vissa av de särskilda överenskommelser som avses i konventionen. Artikel 13 i konventionen blir artikel 15, och samtidigt ges det verkställande organet fullmakt att i enlighet med rådets direktiv ingå sådana överenskommelser som krävs för organisationens verksamhet. Det krävs inga lagstiftningsåtgärder för att organisationens organ skall kunna bemyndigas att ingå överenskommelser, eftersom de här avsedda överenskommelserna mellan organisationen och andra parter inte medför några direkta skyldigheter för medlemsstaterna.

Enligt den nya artikeln 19 skall de fördragsslutande parterna säkerställa att lufttrafikföretag, befälhavare på luftfartyg och respektive flygledningstjänstorganen följer organisationens bestämmelser om systemet för flygledningstjänster. Enligt 2 § 3 mom. lagen om Luftfartsverket är det Luftfartsverket som skall se till att bestämmelserna genomförs, och enligt 2 § 1 mom. luftfartslagen meddela behövliga föreskrifter som skall iakttas vid luftfart inom finskt område för förebyggande av sammanstötningar eller andra olyckshändelser, olägenheter eller skador. Bestämmelsen i konventionen förutsätter att rättsliga åtgärder kan vidtas mot ett lufttrafikföretag eller en befälhavare på ett luftfartyg som inte efterkommer reglerna för systemet för flygledningstjänster. Denna skyldighet kan uppfyllas inom ramen för bestämmelserna om straff för äventyrande av flygsäkerheten och luftfartsförseelse i 86 respektive 89 § luftfartslagen.

Artikel 26.2 har kompletterats med en bestämmelse enligt vilken domstol inte får bestämma om utmätning som riktas mot organisationen eller dess lokaliteter eller om åtgärder som gäller arkiv och dokument utan att organisationen därförinnan har informerats om saken och getts en möjlighet att

motsätta sig beslutet. Denna bestämmelse ryms inom den ram som ingår i lagen om godkännande av vissa stadganden i konventionen rörande Förenta Nationernas privilegier och immunitet och konventionen rörande privilegier och immunitet för Förenta Nationernas fackorgan samt om privilegier och immunitet även för vissa andra internationella organ.

Artikel 31, som gäller lösande av tvister, blir artikel 34. Samtidigt bestäms att sista forum i skiljedomsförfarandet skall vara Permanenta skiljedomstolen.

Artikel 34, som gäller skyldigheten att säkerställa kontinuiteten av tjänster som tillhandahålls av det allmänna, blir artikel 37. Samtidigt preciseras skyldigheten så att de fördragsslutande parterna skall inkludera det verkställande organet bland bestämmelserna ägnade att säkerställa kontinuiteten av de tjänster som tillhandahålls av det allmänna. Bestämmelsen kan verkställas med stöd av 18 § beredskapslagen.

Enligt artikel 38 gäller den nya konventionen i framtiden för obegränsad tid. Parterna kan enligt stycke 2 frånträda konventionen när konventionen, räknat från förlängningen 1997, har varit i kraft 20 år. Frånträdet skall meddelas ett år i förväg. Den frånträddande partens och organisationens rättigheter och skyldigheter skall enligt stycke 3 fastställas särskilt. Från organisationens sida kräver en sådan överenskommelse ett enhälligt godkännande av generalförsamlingen.

Enligt den nya 35 artikeln skall tvister mellan organisationen och en fysisk eller juridisk person beträffande tillämpningen av organisationens beslut prövas av de fördragsslutande parternas domstolar. Vilken domstol som är behörig bestäms av svarandens hemvist. Om svaranden inte har hemvist inom någon fördragsslutande parts territorium, kan behörighetsgrunden vara svarandens driftsställe eller tillgångar. Om ingen av förutsättningarna uppfylls, skall Bryssel vara forum.

Enligt den nya artikeln 36.1, som gäller ändringar skall de fördragsslutande parterna verkställa de ändringar som med iakttagande av konventionens förfaranden görs i det verkställande organets stadga, vilken utgör bilaga I till konventionen. Detsamma gäller det gemensamma systemet för undervägsavgifter i bilaga IV, från och med artikel 16. Enligt stycke 2 är generalförsamlingen inte behörig att ändra artiklarna 1—15 i bestäm-

melserna om systemet för undervägsavgifter eller skattebestämmelserna i bilaga III. Enligt stycke 3 förbinder sig varje stat till systemet för undervägsavgifter i upprepade perioder av fem år. Anmälan om frånträde skall göras två år före periodens utgång.

Till konventionen har fogats en ny artikel 40, som möjliggör anslutning av Europeiska gemenskapen. Förhandlingar om ett anslutningsavtal pågår som bäst mellan Europeiska gemenskapen och Eurocontrol. Kommissionen, som för Europeiska gemenskapens räkning förhandlar om en anslutning, strävar efter att gemenskapen skall bli en fördragsslutande part så snart sammanföringsprotokollet har trätt i kraft.

Bilaga I till sammanföringsprotokollet innehåller det verkställande organets stadga. Enligt artikel 2.1 leds det verkställande organet av en generaldirektör med omfattande befogenheter att besluta om det verkställande organets användning av resurser.

Bilaga II till sammanföringsprotokollet omfattar en förteckning över de flyginformationsregioner som hör till Eurocontrol.

Bilaga III till protokollet innehåller skattebestämmelser. Enligt artikel 1 skall medlemsstaterna återbetala indirekta skatter som ingår i betydande anskaffningar som organisationen har gjort. Artikel 3 innehåller bestämmelser om beskattningen av generaldirektören och personalen. Enligt artikel 5 ersätter bilagan tilläggsprotokollet av den 6 juli 1970 med ändringar av den 21 november 1978 och den 12 februari 1981.

Bilaga IV till protokollet innehåller bestämmelserna om det gemensamma systemet för undervägsavgifter. I artikel 1 avtalas att Eurocontrols system skall användas för att fastställa, beräkna och uppbära undervägsavgifterna. Avgifterna fastställs enligt artikel 2 på förslag av de fördragsslutande parterna. Enligt artikel 3 är det rådet som skall fastställa undervägsavgifternas avräkningsenhet, betalningsvillkor och tariffer.

För avgiften ansvarar enligt artikel 5 den som var luftfartygets brukare eller ägaren, om den förstnämnda inte är känd. De betalningsskyldiga ryms inom ramen för 82 § 2 mom. luftfartslagen, enligt vilken ägaren, innehavaren och operatören av ett luftfartyg solidariskt ansvarar för avgifter för användning av flygplatser och flygtrafiktjänster.

Vid indrivning i exekutiv väg av avgifter som förfallit till betalning är det enligt artikel 6 möjligt att kvarhålla och tvångsförsälja

ett luftfartyg eller att ompröva tillstånden för luftfarten, om statens rättsordning tillåter sådana medel. Också i artikel 9 finns bestämmelser om kvarhållande och försäljning av luftfartyg. I Finlands regleras besittningstagande och försäljning av egendom i utsökningslagen (37/1895). I 84 § 2 mom. luftfartslagen finns bestämmelser om förhindrande av ett luftfartygs avgång på grund av obetalda räkningar. Den som driver en allmän flygplats kan förhindra ett luftfartygs avgång tills landningsavgifter eller andra avgifter för användningen av tjänster för luftfarten har betalats eller säkerhet för dem har ställts. Avgången för ett luftfartyg i internationell reguljär trafik kan dock inte förhindras. Bestämmelser om återkallande av certifikat, kompetensbevis och behörighet finns i 27 § luftfartslagen.

Åtgärder för indrivning av en fordran som förfallit till betalning får enligt artikel 7 vidtas av Eurocontrol eller på dess begäran av ett behörigt organ i den fördragsslutande parten. Åtgärderna vidtas enligt artikel 8 inom den fördragsslutande part där gäldenären har sitt hemvist eller säte. Om gäldenären inte har hemvist inom någon fördragsslutande stat, kan indrivningen göras där gäldenären har ett driftsställe eller tillgångar. Om inget av villkoren ovan uppfylls, behandlas saken i Bryssel.

De fördragsslutande parterna skall enligt artikel 11 erkänna och verkställa beslut som inom någon annan fördragsslutande parts territorium har fattats med laga kraft av antingen en domstol eller en sådan administrativ myndighet vars beslut kan överklagas i domstol. Bestämmelsen motsvarar artikel 15 i överenskommelsen om undervägsavgifter.

De bestämmelser om indrivning som ingår i bilagan har även i övrigt sin motsvarighet i överenskommelsen om undervägsavgifter. Bestämmelserna i artikel 12—18 i bilagan om undantag från skyldigheten att erkänna och verkställa domar, om utfärdande av verkställighetsorder, om vilka handlingar som skall bifogas en begäran om verkställighet, om vägrande av begäran, om redovisning av pengar och om myndighetssamarbete motsvarar artikel 16—22 i överenskommelsen om undervägsavgifter. Artikel 19 i bilagan, som gäller beslut att avstå från indrivning motsvaras i övrigt av artikel 23 i överenskommelsen om undervägsavgifter, utom att det organ som beslutar om saken är rådet.

2. Ikraftträdande

För att ansluta sig till konventionen måste Finland ratificera Eurocontrolkonventionen av år 1960, ändrad år 1981, och deponera detta ratificeringsinstrument samt anslutningsinstrumentet till den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter av år 1981 hos Belgiens regering. Också protokollet om sammanförande av konventionen och ändringarna av år 1997 måste undertecknas. Avsikten är att dessa åtgärder skall vidtas och protokollet av år 1997 ratificeras så snart riksdagen har gett sitt samtycke till anslutningen. Anslutningen träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter det att handlingarna har deponerats.

Lagen avses träda i kraft samtidigt som EUROCONTROL-konventionen och överenskommelsen om undervägsavgifter. Om tidpunkten för lagens ikraftträdande skall bestämmas genom en förordning av republikens president.

3. Behovet av riksdagens samtycke

I artikel 19 i Eurocontrolkonventionen, i artikel 13 och 15 i överenskommelsen om undervägsavgifter av år 1981 samt i artikel 22 och i artikel 7 och 11 i bilaga IV till protokollet för sammanförande av konventionen och ändringarna av år 1997 ingår bestämmelser som i större utsträckning än vad som nu gäller enligt lagstiftningen medger frihet från skatter och socialförsäkringsavgifter eller begränsar domstolarnas behörighet eller förpliktar att erkänna vissa utländska domar i betalningsärenden. Eftersom avtalen innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, behövs riksdagens samtycke.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § grundlagen föreslås,

att Riksdagen godkänner den internationella EUROCONTROL-konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet av den 13 december 1960, sådan den lyder genom ett i Bryssel den 12 februari 1981 undertecknat protokoll, i den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter, undertecknad i Bryssel den 12 februari 1981, och i det protokoll av den 27 juni 1997 som sammanför vissa be-

stämmelser i nämnda internationella konventionen.

Eftersom avtalen innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

L a g

om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den internationella konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet (EUROCONTROL), i den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter och i det protokoll som sammanför vissa bestämmelser i nämnda konvention

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den i Bryssel den 13 december 1960 upprättade internationella konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet (EUROCONTROL), sådan den lyder ändrad genom ett i Bryssel den 12 februari 1981 undertecknat protokoll, i den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter, undertecknad i Bryssel den 12 februari 1981, och i det i Bryssel den 27 juni 1997 upprättade protokoll som sammanför vissa bestämmelser i nämnda internationella

konvention gäller som lag på det sätt som Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom en förordning av republikens president.

3 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom en förordning av republikens president.

Helsingfors den 5 maj 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister Kimmo Sasi

1.

Internationella EUROCONTROL-konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet med i Bryssel den 12 februari 1981 vidtagna ändringar

Artikel 1

1. De fördragsslutande parterna är överens om att stärka sitt samarbete och att utveckla sin gemensamma verksamhet inom luftfartsområdet med vederbörlig hänsyn till försvarets behov och därvid ge alla användare av luftrummet all den frihet som är förenlig med den säkerhetsnivå som krävs.

De har därför kommit överens om att:

(a) fastställa gemensamma långsiktiga mål inom luftfartsområdet och att inom denna ram upprätta en gemensam plan på medellång sikt för flygtrafikledningstjänster (ATS) och anordningar,

(b) utarbeta gemensamma planer för kvalificerad utbildning, för förfaringssätt samt för forsknings- och utvecklingsprogram med avseende på anordningar och tjänster för säkerhet, effektivitet och snabbhet i flygtrafikflödet,

(c) samordna alla andra åtgärder som är nödvändiga för att trygga ett säkert och välordnat flygtrafikflöde,

(d) inrätta en gemensam fond av erfarenheter avseende såväl driftsaspekter som de tekniska och ekonomiska aspekterna av luftfarten,

(e) samordna sin verksamhet med avseende på flödesplanering (ATFM) genom att införa ett internationellt system för flödesplanering för att säkerställa ett så effektivt utnyttjande av luftrummet som möjligt.

2. För detta ändamål upprättar de härmed en "Europeisk organisation för säkrare flygtrafiktjänst" (EUROCONTROL), i det följande kallad "organisationen", som skall samverka med nationella civila och militära myndigheter. Organisationen skall omfatta två organ:

- en "Permanent kommission för säkrare flygtrafiktjänst", ("Permanent Commission for the safety of air navigation"), i det

följande kallad "kommissionen", som skall vara ansvarigt organ för att utforma organisationens allmänna inriktning,

- ett "organ för säkrare flygtrafiktjänst" ("Agency for the safety of air navigation"), i det följande kallat "Organet", vars stadga återfinns i bilaga 1 till denna konvention. Organet är ansvarigt för fullgörandet av de uppgifter som fastställs i denna konvention eller som det anförtros av kommissionen i enlighet med konventionen.

3. Organisationen skall ha sitt säte i Bryssel.

Artikel 2

1. Organisationen skall åläggas följande uppgifter:

(a) att analysera flygtrafikens framtida behov och de nya tekniker som är nödvändiga för att tillfredsställa dessa behov,

(b) att utarbeta och anta gemensamma långsiktiga mål inom luftfartsområdet,

(c) att samordna nationella medelfristiga planer för att upprätta en gemensam plan på medellång sikt för flygtrafikledningstjänster och anordningar inom ramen för de långsiktiga mål som avses i b) ovan,

(d) att främja gemensamma handlingsprogram för mark- och flygburna navigeringssystem samt utbildning av personal i flygtrafikledningstjänster,

(e) att undersöka och främja åtgärder för att förbättra kostnadseffektiviteten och effektiviteten inom luftfartsområdet,

f) att främja och leda undersökningar, tester och prov som avser luftfarten samt att samla in och sprida resultaten av de undersökningar, tester och prov som utförts av de fördragsslutande parterna inom luftfartsområdet,

(g) att samordna de fördragsslutande parternas program för forskning och utveckling

som avser nya tekniker inom luftfartsområdet,

(h) att granska ärenden inom luftfartsområdet som handläggs av Internationella civila luftfartsorganisationen och andra internationella organisationer inom området för civil luftfart,

(i) att granska ändringar i de regionala luftfartsplaner som skall föreläggas Internationella civila luftfartsorganisationen,

(j) att utföra alla andra uppgifter som kan komma att anförtros den enligt artikel 1.1 c),

(k) att bistå de fördragsslutande parterna och intresserade icke-medlemsstater med införande och drift av ett internationellt system för flödesplanering,

(l) att för de fördragsslutande parternas räkning samt för de staters räkning som inte är medlemmar men som är parter i den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter fastställa och uppbära avgifter som påförs användare av flygtrafiktjänster enligt den överenskommelsen.

Särskilda överenskommelser kan ingås av organisationen och icke-medlemsstater som är intresserade av att medverka i sådana uppgifter.

2. På begäran av en eller flera av de fördragsslutande parterna får organisationen ges följande uppdrag:

(a) att vara dessa parter behjälplig med att utföra speciella uppdrag inom luftfartsområdet såsom planläggning och installation av flygtrafikledningstjänster och anordningar,

(b) att för dessa parter räkning helt eller delvis tillhandahålla och driva flygtrafikledningstjänster och anordningar,

(c) att bistå dessa parter med beräkning och uppbärande av de avgifter som de debiterar användarna av flygtrafiktjänster och som inte täcks av den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter.

Utförandet av sådana uppdrag skall i varje särskilt fall regleras genom en särskild överenskommelse mellan organisationen och de berörda parterna.

3. Organisationen får vidare, på begäran av en eller flera icke-medlemsstater, anförtros följande uppdrag:

(a) att bistå sådana stater med flödesplanering och planering och anskaffning av flygtrafiktjänster och utrustning,

b) att bistå dessa stater med beräkning och uppbärande av avgifter som inte täcks av den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter och som de debiterar använ-

darna av flygtrafiktjänster.

Utförandet av sådana uppdrag skall i varje särskilt fall regleras genom särskilda överenskommelser mellan organisationen och de berörda staterna.

Artikel 3

1. Denna konvention är tillämplig på flygtrafiktjänster en route och relaterad inflygning samt flygplatstjänster för flygtrafik i de flyginformationsregioner som är förtecknade i bilaga 2.

2. Varje ändring som en fördragsslutande part vill göra i förteckningen över sina flyginformationsregioner i bilaga 2 förutsätter ett enhälligt samtycke från kommissionen om ändringen skulle leda till en förändring av gränserna för det totala luftrum som täcks av konventionen. Varje ändring som inte leder till en sådan förändring skall anmälas till organisationen av den berörda fördragsslutande parten.

3. I denna konvention innefattas i uttrycket "flygtrafik" civila luftfartyg samt de militär-, tull- och polisluftfartyg som tillämpar Internationella civila luftfartsorganisationens förfaranden.

Artikel 4

Organisationen skall vara en juridisk person. Inom de fördragsslutande parternas territorier har organisationen hela den rättskapacitet som en juridisk person kan ha enligt intern rätt. Bland annat skall den ha rätt att förvärva eller överlåta lös eller fast egendom och att föra talan. Om inte annat föreskrivs i denna konvention eller i den stadga som är en bilaga till den, skall organisationen företrädas av det organ som skall handla i dess namn. Organet skall förvalta organisationens egendom.

Artikel 5

1. Kommissionen skall bestå av företrädare för de fördragsslutande parterna. Varje fördragsslutande part får utnämna flera delegater för att särskilt göra det möjligt att tillgodose både den civila luftfartens och den nationella försvarets intressen men skall endast äga en röst.

2. Vid tillämpningen av artikel 2.1 l) skall kommissionen utökas så att den omfattar företrädare för icke-medlemsstater som är

parter i den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter. Den på detta sätt utökade kommissionen skall fatta beslut enligt bestämmelserna i den nämnda överenskommelsen.

3. När bestämmelser om detta har fastställts i andra överenskommelser som ingått mellan organisationen och icke-medlemsstater enligt artikel 2.1, särskilt i fråga om flödesplanering, skall kommissionen utökas och fatta beslut enligt bestämmelserna i dessa överenskommelser.

Artikel 6

1. För att fullgöra de uppgifter som organisationen ålagts enligt artikel 2.1 skall kommissionen vidta följande åtgärder:

a) med avseende på de fördragsslutande parterna skall den fatta beslut:

- i de fall som avses i artikel 2.1 b) och c),

- i de fall som avses i artikel 2.1 a) samt d) till k) när helst kommissionen anser det nödvändigt för de fördragsslutande parterna att samverka; i sådana fall kan kommissionen även utfärda en rekommendation till de fördragsslutande parterna,

b) med avseende på Organet:

- skall den godkänna den årliga arbetsplanen och de fleråriga investerings- och arbetsplaner som Organet skall lämna in till kommissionen för att uppgifterna enligt artikel 2.1 skall kunna fullgöras. Den skall även godkänna budgeten och verksamhetsberättelsen och ge Organet direktiv närhelst den anser detta nödvändigt för fullgörandet av de uppgifter som tilldelats Organet,

- skall den vidta alla nödvändiga åtgärder för att utöva sina befogenheter avseende tillsyn enligt denna konvention och Organets stadga,

- skall den bevilja Organet ansvarsfrihet för dess budgetförvaltning.

2. Kommissionen skall vidare:

a) godkänna budgetförordningen och instruktioner för personalen samt åtgärder som skall vidtas i kraft av artikel 7.2 och artikel 19.3 i stadgan för Organet samt

b) utse ledamöterna i kontrollnämnden för en femårsperiod enligt artikel 22.1 i stadgan för Organet.

3. Kommissionen skall bemyndiga Organet inleda förhandlingar om de särskilda

överenskommelser som avses i artikel 2 och skall godkänna de överenskommelser som förhandlats fram av Organet.

4. Kommissionen får inleda förfaranden på organisationens vägnar inför den skiljedomstol varom stadgas i artikel 31.

Artikel 7

1. Beslut av kommissionen, som skall vara enhälliga, skall fattas efter omröstning bland de fördragsslutande parterna, för vilka de är bindande. Skulle emellertid en fördragsslutande part underrätta kommissionen om att överordnade nationella hänsyn hindrar den från att handla enligt ett enhälligt beslut som fattats med avseende på de angelägenheter som anges i artikel 2.1 b) och c), får den avvika från detta beslut under förutsättning att den meddelar kommissionen skälen för sin avvikelse. Inom sex månader från en sådan underrättelse skall kommissionen antingen ändra sitt tidigare beslut eller besluta om vissa villkor eller begränsningar som skall gälla för avvikelsen. I båda fallen fordras ett enhälligt beslut efter omröstning bland de fördragsslutande parterna.

2. Kommissionens beslut om de åtgärder som avses i artiklarna 6.2 a), 6.3 och 11.3 skall vara enhälliga med avseende på de avgivna rösterna.

3. Om inte annat föreskrivs, fordras ett majoritetsbeslut i kommissionen i fråga om de direktiv och åtgärder som anges i artikel 6.1 b) och 6.4 under förutsättning att:

- rösterna beräknas enligt det vägningsförfarande som föreskrivs i artikel 8 nedan,

- rösterna representerar majoriteten av de fördragsslutande parter som röstar.

4. De åtgärder som avses i artikel 6.2 b) skall beslutas av kommissionen i överensstämmelse med punkt 3 ovan, förutsatt att den på detta sätt beräknade majoriteten inte understiger 70 procent av de avgivna vägda rösterna.

5. För rekommendationer från kommissionen skall krävas en majoritet av de fördragsslutande parternas röster.

Artikel 8

1. Det vägningsförfarande som avses i artikel 7 skall beräknas enligt följande tabell:

Fördragsslutande parts årliga bidrag i procent av summan av årliga bidrag från samtliga fördragsslutande parter:

Mindre än 1%	1
Från 1 till mindre än 2 %	2
Från 2 till mindre än 3 %	3
Från 3 till mindre än 4 ½ %	4
Från 4 ½ till mindre än 6 %	5
Från 6 till mindre än 7 ½ %	6
Från 7 ½ till mindre än 9 %	7
Från 9 till mindre än 11 %	8
Från 11 till mindre än 13 %	9
Från 13 till mindre än 15 %	10
Från 15 till mindre än 18 %	11
Från 18 till mindre än 21 %	12
Från 21 till mindre än 24 %	13
Från 24 till mindre än 27 %	14
Från 27 till mindre än 30 %	15
30 %	16

2. Antalet röster skall inledningsvis fastställas med verkan från dagen för ikraftträdandet av det protokoll som öppnades för undertecknande i Bryssel 1981 genom hänvisning till ovanstående tabell och enligt regeln i artikel 19 i Organets stadga för fastställande av de fördragsslutande parternas bidrag till organisationens budget.

3. Om en stat ansluter sig skall antalet röster för de fördragsslutande parterna fastställas på nytt enligt samma förfarande.

4. Antalet röster skall varje år fastställas på nytt i enlighet med föregående bestämmelser.

Artikel 9

1. Kommissionen skall fastställa sin egen arbetsordning som skall antas enhälligt.

2. Denna skall bland annat innehålla bestämmelser som hänför sig till ordförandeposten, tillsättandet av arbetsgrupper och kommissionens arbetsspråk.

Artikel 10

Den personal och de resurser som krävs för kommissionens verksamhet skall ställas till dess förfogande genom Organets försorg.

Artikel 11

1. Kommissionen skall med relevanta sta-

ter och internationella organisationer upprätthålla förbindelser som är nödvändiga för att organisationens mål skall förverkligas.

2. Kommissionen skall särskilt, med beaktande av bestämmelserna i artikel 6.3 och 13, ensam vara bemyndigad att på organisationens vägnar ingå de överenskommelser med internationella organisationer, de fördragsslutande parterna eller andra stater som är nödvändiga för fullgörandet av de av organisationens uppgifter som anges i artikel 2.

3. På Organets förslag kan kommissionen till detta delegera beslutet att inleda förhandlingar och ingå överenskommelser som är nödvändiga för fullgörandet av de uppgifter som avses i artikel 2.

Artikel 12

Överenskommelserna mellan organisationen och en eller flera fördragsslutande parter eller en eller flera icke-medlemsstater eller en internationell organisation om de uppdrag som avses i artikel 2 skall fastställa uppgifter, rättigheter och förpliktelser för var och en av parterna i överenskommelsen samt de ekonomiska uppgörelserna och skall ange de åtgärder som skall vidtas. Organet får förhandla om sådana överenskommelser enligt bestämmelserna i artiklarna 6.3 och 11.3.

Artikel 13

Inom ramen för kommissionens direktiv får Organet upprätta de förbindelser som är oundgängliga för samordningen av flygtrafik och för tillhandahållandet av organets tjänster med lämpliga offentliga eller privata serviceorganisationer hos de fördragsslutande parterna, icke-medlemsstater eller internationella organisationer. I detta syfte får avtal av rent administrativ, teknisk eller kommersiell karaktär ingå av Organet på organisationens vägnar i den mån som de är nödvändiga för Organets verksamhet, på villkor att detta underrättar kommissionen om ingångna avtal.

Artikel 14

1. Karaktären av samhällsintresse skall när det behövs erkännas enligt den interna rätten med de följder som bestämmelserna i denna rätt får i samband med expropriation i

det allmännas intresse vad gäller förvärv av fast egendom som är nödvändig för lokalisering av organisationens installationer under förutsättning av den berörda regeringens samtycke. Expropriationsförfarande grundat på samhällsintresse får sättas i gång av den berörda statens behöriga myndigheter, i enlighet med dess interna rätt, för förvärv av sådan egendom när en uppgörelse i godo inte går att uppnå.

2. Inom de fördragsslutande parter territorier där det förfarande som avses i föregående punkt inte finns kan organisationen utnyttja de förfaranden för tvångsköp som kan användas till förmån för civil luftfart och telekommunikationer.

3. De fördragsslutande parterna erkänner organisationens rätt att med avseende på alla installationer som görs och tjänster som införs för deras räkning inom deras respektive territorier utnyttja tillämpningen av intern rätt vad gäller de restriktioner i äganderätten till fast egendom som kan föreligga till förmån för samhällsintresset i samband med inhemska tjänster för samma ändamål och särskilt i fråga om servitut.

4. Organisationen skall bära de kostnader som blir en följd av tillämpningen av bestämmelserna i denna artikel inklusive den ersättning som skall betalas enligt lagen i den stat inom vars territorium egendomen är belägen.

Artikel 15

Om organisationen utför de uppdrag som avses i artikel 2.2 b), skall Organet tillämpa de föreskrifter som gäller inom de fördragsslutande parternas territorier och i det luft- rum där tillhandahållandet av flygtrafikledningstjänster anförs trots att dem enligt de internationella överenskommelser som de är parter i.

Artikel 16

Om organisationen utför de uppgifter som avses i artikel 2.2 b), skall Organet inom gränserna för flygtrafikledningstjänsternas befogenheter ge befälhavaren på luftfartyg alla nödvändiga instruktioner. Befälhavarna på luftfartyg är skyldiga att lyda dessa instruktioner utom i de fall av force majeure som förutses i de föreskrifter som avses i föregående artikel.

Artikel 17

I händelse av att organisationen utför de uppgifter som anges i artikel 2.2 b) skall överträdelser av flygtrafikföreskrifter som görs i det lufttrum där Organet anförtrotts tillhandahållandet av flygtrafikledningstjänster registreras i rapporter av tjänstemän som särskilt bemyndigats av Organet för denna uppgift med beaktande av den rättighet som de fördragsslutande parternas tjänstemän har enligt intern rätt att rapportera överträdelser av samma slag. De ovan nämnda rapporterna skall ha samma verkan inför nationella domstolar som de som avfattas av statliga tjänstemän med kompetens att rapportera överträdelser av samma slag.

Artikel 18

1. Spridningen av skrifter och annat informationsmaterial som skickas från eller till organisationen i samband med dess officiella verksamhet får inte begränsas på något sätt.

2. Organisationen skall åtnjuta en behandling med avseende på tjänstemeddelanden och överföring av alla sina dokument som inte är mindre förmånlig än den som varje fördragsslutande part beviljar jämförliga internationella organisationer.

Artikel 19

1. Organisationen skall vara befriad från alla pålagor, skatter och avgifter med avseende på sin tillkomst, upplösning eller likvidation i den stat där den har sitt säte och inom de fördragsslutande parternas territorier.

2. Organisationen skall vara befriad från alla pålagor, skatter och avgifter som är förknippade med förvärvet av den fasta egendom som är nödvändig för att den skall kunna genomföra sitt uppdrag.

3. Organisationen skall vara befriad från alla direkta skatter som är tillämpliga på den, dess egendom, tillgångar och inkomster.

4. Organisationen skall vara befriad från alla indirekta skatter som faller på den till följd av en låneemission.

5. Den skall befrias från all beskattning som har karaktären av undantag eller diskriminering.

6. De typer av befrielse som avses i den-

na artikel gäller inte för de skatter och avgifter som inkasseras för allmännyttiga tjänster.

Artikel 20

1. Organisationen skall vara befriad från alla tullavgifter, skatter och andra avgifter med motsvarande verkan utom sådana som avser utförda tjänster och skall undantas från varje import- eller exportförbud eller begränsning med avseende på material, utrustning, förråd och andra artiklar som importeras för organisationens tjänstebruk och som är avsedda för organisationens byggnader och installationer eller för dess verksamhet.

2. De varor som sålunda importeras får inte säljas, lånas ut eller överlåtas mot eller utan betalning inom den parts territorium dit de införts utom på de villkor som fastställts av den berörda fördragsslutande partens regering.

3. Alla kontrollåtgärder som anses lämpliga får vidtas för att säkerställa att den materiell och utrustning, de förråd och andra artiklar som avses i punkt 1 och som importeras för överlämnande till organisationen verkligen har levererats till denna organisation och faktiskt används för dess officiella byggnader och installationer eller för dess verksamhet.

4. Vidare skall organisationen befrias från alla tullavgifter och undantas från varje import- eller exportförbud eller begränsning med avseende på de tryckalster som omfattas av artikel 25 i den stadga som är en bilaga till denna konvention.

Artikel 21

1. Organisationen får inneha vilken valuta som helst och ha konton i varje valuta i den mån det är nödvändigt för att utföra de transaktioner som fordras för dess syfte.

2. De fördragsslutande parterna åtar sig att ge organisationen nödvändiga bemyndiganden för alla överföringar av kapital som är förenade med upprättandet av organisationen och med dess verksamhet, innefattande emission av lån och räntebetalningar för lån när låneemissionerna har bemyndigats av den berörda fördragsslutande partens regering, enligt de villkor som är fastställda i nationella föreskrifter och internationella överenskommelser, vilketdera som är tillämpligt.

Artikel 22

1. Organet får vända sig till kvalificerade personer som är medborgare i de fördragsslutande parterna med begäran om deras tjänster.

2. Organisationens personal och familjemedlemmar som ingår i deras hushåll skall undantas från inreserestriktioner och bestämmelser om registrering av utlänningar, på samma sätt som vanligen beviljas medlemmar av personalen i jämförliga internationella organisationer.

3. a) I tider av internationell kris skall de fördragsslutande parterna bevilja organisationens personal och de familjemedlemmar som ingår i deras hushåll samma möjligheter till repatriering som andra internationella organisationers personal.

b) Bestämmelserna i a) påverkar inte personalens förpliktelser mot organisationen.

4. Inget undantag får göras från bestämmelserna i punkterna 1 och 2 i denna artikel utom av skäl som rör allmän ordning, allmän säkerhet eller folkhälsan.

5. Organisationens personal:

a) skall beviljas befrielse från tull och andra avgifter än sådana som avser utförda tjänster när det gäller införande av deras personliga tillhörigheter, lösöre och andra hushållsartiklar som inte är nya och som de för in från utlandet när de först bosätter sig inom territoriet i fråga samt utförande av dessa tillhörigheter och lösöre när de lämnar sin tjänst,

b) får när de tillträder sin tjänst inom något av de avtalsslutande parternas territorier temporärt införa sin privata bil utan att erlägga tull och sedan, men inte senare än i samband med att deras tjänst upphör, utföra detta fordon tullfritt, dock i båda fallen med beaktande av villkor som den berörda fördragsslutande partens regering i varje särskilt fall anser nödvändiga,

c) åtnjuter okränkbarhet för alla sina officiella dokument.

6. De fördragsslutande parterna är inte förpliktade att bevilja sina egna medborgare de förmåder som anges i punkterna 5 a) och b) ovan.

7. Förutom de privilegier, befrielser och förmåder som beviljas organisationens personal skall det verkställande organets generaldirektör åtnjuta immunitet mot åtal med avseende på handlingar, inklusive ord i tal och skrift, som han utför under sin

tjänsteutövning. Denna immunitet gäller inte för trafikbrott eller skada som vållats av motorfordon som tillhör honom eller framförs av honom.

8. De berörda regeringarna skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att garantera att överföringen av nettolöner sker utan restriktioner.

Artikel 23

Representanter för de fördragsslutande parterna skall under tjänsteutövning och under sina resor till och från mötesplatsen åtnjuta okränkbarhet för alla sina officiella dokument.

Artikel 24

Organisationen, generaldirektören och organisationens personal skall på grund av sitt eget socialförsäkringssystem vara befriade från obligatoriska avgifter till nationella försäkringskassor utan inskränkning av överenskommelser mellan organisationen och de fördragsslutande parterna som gällde vid ikraftträdandet av det protokoll som öppnades för undertecknande i Bryssel 1981.

Artikel 25

1. Organisationens kontraktsrättsliga ansvar bestäms av den lag som är tillämplig på avtalet i fråga.

2. Vad beträffar utomobligatorisk ansvarighet skall organisationen gottgöra skador som den orsakat genom vållande från dess organs sida eller av dess tjänstemän inom ramen för deras anställning i den mån som denna skada kan tillskrivas dem. Föregående bestämmelse utesluter inte rätten till annan ersättning enligt de avtalsslutande parternas interna rätt.

Artikel 26

1. a) Organisationens installationer är okränkbara. Organisationens egendom och tillgångar är undantagna från varje form av rekvisition, expropriation eller konfiskation.

b) Organisationens arkiv och alla dess officiella dokument är okränkbara var de än är placerade.

2. Organisationens egendom och tillgångar får inte beslagtas och inte heller får de

utmätas annat än genom domstolsbeslut. Organisationens installationer får dock inte beslagtas eller utmätas.

3. Behöriga myndigheter i den stat där organisationen har sitt huvudkontor och i andra stater där organisationens installationer och arkiv är placerade skall dock, efter att ha informerat Organets generaldirektör, få tillgång till dessa installationer och arkiv för att möjliggöra rättsliga utredningar och säkerställa verkställigheten av domstolsbeslut inom sina respektive territorier.

Artikel 27

Organisationen skall vid alla tillfällen samarbeta med de fördragsslutande parternas behöriga myndigheter för att underlätta god rättsskipning, säkerställa efterlevnaden av polisära föreskrifter och förhindra varje missbruk som de i denna konvention uppräknade privilegierna, immuniteten, befrielserna och lättnaderna skulle kunna ge upphov till.

2. Organisationen skall så långt som det är möjligt underlätta utförandet av offentliga arbeten inom eller i närheten av alla fastigheter som anvisats för dess bruk inom de fördragsslutande parternas territorier.

Artikel 28

I händelse av att organisationen utför de uppdrag som avses i artikel 2.2 b) är internationella överenskommelser och nationella föreskrifter om tillträde till, överflygning av och säkerhet inom de fördragsslutande parternas territorier bindande för Organet, som skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa tillämpningen av sådana överenskommelser och föreskrifter.

Artikel 29

Om organisationen utför uppdrag enligt artikel 2.2 b), är Organet skyldigt att lämna de fördragsslutande parter som begär det alla nödvändiga upplysningar om de luftfartyg för vilka det har ansvarighet i sin tjänsteutövning för att de fördragsslutande parterna skall kunna kontrollera att internationella överenskommelser och nationella föreskrifter tillämpas.

Artikel 30

De fördragsslutande parterna erkänner att det är nödvändigt för Organet att ha en balanserad ekonomi och åtar sig att inom de gränser och på de villkor som anges i den till denna konvention bifogade stadgan ställa skäligen ekonomiska resurser till Organets förfogande med beaktande av dess egen inkomst.

Artikel 31

1. Varje tvist som kan uppstå antingen mellan de fördragsslutande parterna eller mellan de fördragsslutande parterna och organisationen, företrädd av kommissionen, med avseende på tolkningen eller tillämpningen av denna konvention eller bilagorna till den och som inte har kunnat slitas genom direkt förhandling eller genom någon annan metod skall hänskjutas till skiljedom på begäran av någon av parterna.

2. För detta ändamål skall var och en av parterna i varje särskilt fall utse en skiljedomare och skiljedomarna skall gemensamt utse en tredje skiljedomare. Skulle någon av parterna inte ha utsett sin skiljedomare inom två månader från dagen för mottagandet av den andra partens begäran eller om de utsedda skiljedomarna inte skulle lyckas enas om nomineringen av den tredje skiljedomaren inom dessa två månader, får endera parten anmoda ordföranden i Internationella domstolen att utse skiljedomare.

3. Skiljedomstolen fastställer sina egna regler för förfarandet.

4. Varje part skall bära kostnaderna för sin egen skiljedomare och sina företrädare i förhandlingarna inför domstolen. Kostnaderna för den tredje skiljedomaren och övriga kostnader skall bäras lika av parterna i tvisten. Skiljedomstolen får dock fastställa en annan kostnadsdelning om den anser det lämpligt.

5. Skiljedomstolens beslut skall vara bindande för parterna i tvisten.

Artikel 32

1. Organets stadga liksom ändringar som görs i denna med beaktande av de villkor som föreskrivs i denna konvention och i den stadga vilken är en bilaga till den gäller inom de fördragsslutande parternas territorier.

2. Varje ändring av bestämmelserna i stad-

gan skall enhälligt godkännas av kommissionen genom omröstning bland dess medlemmar.

3. Bestämmelserna i artiklarna 1, 11, 19 och 20 i den stadga som är en bilaga till denna konvention får emellertid inte ändras av kommissionen.

Artikel 33

I händelse av undantagstillstånd eller krig påverkar bestämmelserna i denna konvention inte de berörda fördragsslutande parternas handlingsfrihet.

Artikel 34

De fördragsslutande parterna åtar sig att se till att gällande lagfästa bestämmelser ägnade att säkerställa kontinuiteten i de tjänster som tillhandahålls av det allmänna tillämpas på Organet.

Artikel 35

1. Giltigheten för denna konvention i dess lydelse enligt det protokoll som öppnades för undertecknande i Bryssel 1981 utsträcks till att omfatta en tid av tjugo år från den dag då detta protokoll träder i kraft.

2. Denna tidsperiod skall automatiskt förlängas med femårsperioder, såvida inte en fördragsslutande part minst två år före utgången av den löpande perioden till den belgiska regeringen skriftligen uttryckt sin avsikt att frånträda konventionen. Den belgiska regeringen skall underrätta regeringarna i de andra staterna som är parter i konventionen om ett sådant frånträde.

3. Om organisationen upplöses genom tillämpning av föregående punkt, skall den anses bestå i avvecklingssyfte.

Artikel 36

Anslutning till denna konvention, i dess lydelse enligt det protokoll som öppnades för undertecknande i Bryssel 1981, av en annan stat än signatärstaterna till detta protokoll förutsätter:

a) kommissionens enhälliga godkännande genom omröstning,

b) att staten samtidigt deponerar ett anslutningsinstrument för den multilaterala överenskommelse om undervägsavgifter som

öppnades för undertecknande i Bryssel 1981.

2. Kommissionens ordförande skall underrätta den stat som inte tillhör signatärstaterna om beslutet att godkänna anslutningen.

3. Anslutningsinstrumentet skall deponeras hos Belgiens regering som skall underrätta de andra signatärstaternas och anslutna staternas regeringar.

4. Anslutningen träder i kraft från och med den första dagen i den andra månaden

efter deponeringen av anslutningsinstrumentet.

Denna sammanförda version av bestämmelserna i konventionen och de ändringar som protokollet innehåller är upprättad på de engelska, franska, holländska, portugisiska och tyska språken. Enligt slutklausulen i den internationella EUROCONTROL-konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet den 13 december 1960 samt enligt slutklausulen i protokollet den 12 februari 1981 om ändring av den förut nämnda konventionen skall den franska texten ha företräde i händelse av bristande överensstämmelse mellan texterna.

Konventionens bilaga 1. Organets stadga. Se bilaga I i Internationella EUROCONTROL-konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet i dess lydelse efter ändringar vidtagna av diplomatkonferensen i Bryssel den 27 juni 1997.

Konventionens bilaga 2. Flyginformationsregioner. Se bilaga II i ovannämnda konventionen (1997).

2.

**Multilateral överenskommelse
om undervägsavgifter**

FÖRBUNDSREPUBLICEN TYSKLAND,
REPUBLICEN ÖSTERRIKE,
KONUNGARIKET BELGIEN,
SPANIEN,
FRANSKA REPUBLIKEN,
FORENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORD-IRLAND,
IRLAND,
STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,
KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,
PORTUGISISKA REPUBLIKEN,
SCHWEIZISKA EDSFÖRBUNDET,
i det följande kallade "de avtalsslutande staterna",
EUROPEISKA ORGANISATIONEN FÖR SÄKRARE FLYGTRAFIKTJÄNST, i det
följande kallad "EUROCONTROL",

som beaktar att de överenskommelser som europeiska stater ingått med EUROCONTROL för uppbärande av undervägsavgifter måste ersättas på grund av ändringen av den internationella EUROCONTROL-konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet av den 13 december 1960;

som inser att samarbete med, avseende på fastställande och uppbärande av undervägsavgifter har visat sig effektivt tidigare;

som önskar fortsätta och stärka det upprättade samarbetet;

som är beslutna att med vederbörlig hänsyn till de riktlinjer som rekommenderas av Internationella civila luftfartsorganisationen genomföra ett enhetligt europeiskt system för undervägsavgifter, vilket skall stå öppet för så många europeiska stater som möjligt;

som är övertygade om att denna enhetlighet också kommer att underlätta samråd med användarna;

som beaktar att det är önskvärt för de stater som deltar i EUROCONTROL-systemet för undervägsavgifter att stärka organisationens befogenheter med avseende på indrivning av avgifter;

som inser att ett sådant system fordrar en ny rättslig grund;

har träffat följande överenskommelse:

Artikel 1

1. De fördragsslutande parterna är eniga om att anta gemensamma riktlinjer med avseende på avgifter för flygtrafiktjänst och hjälpmedel en route, i det följande kallade "undervägsavgifter", i luftrummet inom de flyginformationsregioner för vilka de har behörighet.

2. De är därför eniga om att upprätta ett gemensamt system för fastställande och uppbärande av undervägsavgifter och att för detta ändamål utnyttja EUROCONTROL:s tjänster.

3. Den permanenta kommissionen och EUROCONTROL:s administrativa kommitté skall därför utökas så att de omfattar företrädare för de avtalsslutande stater som inte är

medlemmar i EUROCONTROL och kallas härefter "den utökade kommissionen" och "den utökade kommittén".

4. De flyginformationsregioner som nämns i punkt 1 ovan är förtecknade i bilaga 1 till denna överenskommelse. Varje ändring som en fördragsslutande stat önskar göra i förteckningen över sina flyginformationsregioner förutsätter ett enhälligt godkännande av den utökade kommissionen om den skulle leda till en förändring av gränserna för skall det totala luftrum som omfattas av denna överenskommelse. Varje förändring som inte leder till en sådan förändring skall av den berörda fördragsslutande staten anmälas till EUROCONTROL.

Artikel 2

Varje fördragsslutande stat har en röst i den utökade kommissionen, om inte annat följer av bestämmelserna i artikel 6.1 b).

Artikel 3

1. Den utökade kommissionen, skall åta sig att upprätta det gemensamma systemet för undervägsavgifter på ett sådant sätt att

a) dessa avgifter fastställs enligt en gemensam formel som tar hänsyn till de kostnader som åsamkas de fördragsslutande parterna med avseende på flygtrafiktjänst och hjälpmedel en route, och det praktiska genomförandet av systemet, likaväl som de kostnader EUROCONTROL åsamkas i samband med det praktiska genomförandet av systemet,

b) dessa avgifter uppbärs av EUROCONTROL som en enhetsavgift per flygning.

2. Den utökade kommissionen skall för de ändamål som avses ovan:

a) fastställa principer för bedömning av de kostnader som avses i punkt 1 a);

b) fastställa den formel som skall tillämpas vid beräkningen av undervägsavgifter;

c) godkänna återvinningsandelen för varje debiteringsperiod av de kostnader som avses i punkt 1 a) ovan;

d) bestämma den avräkningsenhet i vilken undervägsavgifterna anges;

e) bestämma tillämpningsvillkoren, inklusive betalningsvillkoren, för systemet liksom priser per enhet och tariffer samt den period under vilken de skall gälla;

f) fastställa principerna för befrielse från undervägsavgifter;

g) godkänna den utökade kommitténs rapporter;

h) anta de budgetföreskrifter som skall vara tillämpliga på systemet för undervägsavgifter;

i) godkänna överenskommelser mellan EUROCONTROL och varje stat som önskar begagna sig av EUROCONTROL:s resurser eller tekniska medverkan i samband med luftfartsavgifter som inte omfattas av denna överenskommelse;

j) godkänna den budgetbilaga som den utökade kommittén skall lägga fram enligt artikel 5.1 c).

3. Den utökade kommissionen skall enhälligt fastställa sina procedurregler genom omröstning bland samtliga fördragsslutande stater.

Artikel 4

Varje fördragsslutande stat har en röst i den utökade kommittén, om inte annat följer av bestämmelserna i artikel 6.2 b).

Artikel 5

1. Den utökade kommittén skall åta sig att a) förbereda den utökade kommissionens beslut;

b) övervaka det praktiska genomförandet av systemet för undervägsavgifter innefattande utnyttjandet av de resurser som EUROCONTROL använder för detta ändamål och att vidta alla nödvändiga åtgärder, särskilt vad gäller återvinning av undervägsavgifter, enligt den utökade kommissionens beslut;

c) redogöra inför den utökade kommissionen för de resurser som behövs för verksamheten avseende systemet för undervägsavgifter och förelägga kommissionen den budgetbilaga som avser EUROCONTROL:s verksamhet i samband med undervägsavgifter;

d) utföra varje annan uppgift som den utökade kommissionen anförtrot den.

2. Den utökade kommittén fastställa sina egna procedurregler med beaktande av bestämmelserna i artikel 6.2 a).

Artikel 6

Den utökade kommissionens beslut skall fattas enligt följande:

a) beslut i de ärenden som avses i artikel 3.2 a)—f) och h) skall fattas enhälligt genom omröstning bland samtliga fördrags-

slutande stater och skall vara bindande för alla fördragsslutande stater. Om ett enhälligt beslut inte uppnås, skall den utökade kommissionen fatta beslut med två tredjedels majoritet av de avgivna rösterna. Varje fördragsslutande stat som på grund av överordnade nationella hänsyn inte kan tillämpa detta beslut, skall till den utökade kommissionen lämna en förklaring och ange skälen för detta;

b) för beslut i ärenden som avses i artikel 3.2 i) och j) fordras två tredjedels majoritet av antalet avgivna röster under förutsättning att rösterna omfattar den vägda majoriteten av medlemsstaterna i EUROCONTROL enligt de bestämmelser som återges i bilaga 2 till denna överenskommelse. EUROCONTROL skall varje år underrätta de fördragsslutande stater som inte är medlemsstater i EUROCONTROL om det antal röster som medlemstaterna har rätt till enligt de nämnda bestämmelserna;

c) för beslut i ärenden som anges i artikel 3.2 g) fordras två tredjedels majoritet av antalet avgivna röster. Detta gäller även för förhandlingar som den utökade kommissionen på EUROCONTROL:s vägnar inleder inför den skiljedomstol som avses i artikel 25.

2. a) Den utökade kommitténs procedur-regler, inklusive reglerna om beslutsfattande, skall enhälligt godkännas av den utökade kommissionen genom omröstning bland samtliga fördragsslutande stater,

b) I ärenden som avses i artikel 5.1 c) skall dock den utökade kommitténs beslut fattas enligt bestämmelserna i punkt 1 b) i denna artikel.

Artikel 7

EUROCONTROL skall i enlighet med tillämpliga regler fastställa de undervägsavgifter som skall erläggas för varje flygning i det luftrum som definieras i artikel 1.

Artikel 8

EUROCONTROL skall uppbära de undervägsavgifter som anges i artikel 7. De skall utgöra en enhetsavgift som skall erläggas för varje flygning och motsvaras av en enda fordran vilken tillkommer EUROCONTROL och som skall betalas till dess huvudkontor.

Artikel 9

Skyldig att betala avgiften är den som var brukare av luftfartyget vid den tidpunkt då flygningen utfördes.

Artikel 10

Om brukarens identitet är okänd, skall luftfartygets ägare anses vara brukaren om han inte visar vem som i annat fall var brukare.

Artikel 11

När en gäldenär inte har betalat belopp som har förfallit till betalning, får åtgärder vidtas för indrivning.

Artikel 12

1. Åtgärder för indrivning av det till betalning förfallna beloppet får vidtas antingen av EUROCONTROL eller på EUROCONTROL:s begäran av en fördragsslutande stat.

2. Indrivning skall genomföras genom antingen rättsligt eller administrativt förfarande.

3. Varje fördragsslutande stat skall underätta EUROCONTROL om de förfaranden som tillämpas i denna stat samt om behöriga domstolar eller administrativa myndigheter.

Artikel 13

Åtgärder för indrivning inom den fördragsslutande statens territorium skall vidtas:

a) där gäldenären har sitt hemvist eller säte,

b) där gäldenären har ett driftsställe om varken hans hemvist eller säte är beläget inom en fördragsslutande stats territorium,

c) när de behörighetsgrunder som anges i a) och b) ovan inte föreligger: där gäldenären har tillgångar;

d) när behörighetsgrunderna enligt a)–c) ovan inte på föreligger: där EUROCONTROL har sitt huvudkontor.

Artikel 14

EUROCONTROL skall ha befogenhet att vidta rättsliga åtgärder inför behöriga domstolar och administrativa myndigheter i stater som inte är parter i denna överenskommelse.

Artikel 15

Följande avgöranden som meddelats i en fördragsslutande stat skall erkännas och verkställas i övriga fördragsslutande stater:

- a) slutliga avgöranden av en domstol;
- b) administrativ myndighets avgörande som varit möjligt att överklaga till domstol men inte längre är det antingen på grund av att domstolen avslagit överklagandet genom ett slutligt avgörande eller på grund av att överklagandet har dragits tillbaka eller därför att tiden för fullföljd har löpt ut.

Artikel 16

Avgöranden enligt artikel 15 skall inte erkännas eller verkställas i följande fall:

- a) om domstolen eller den administrativa myndigheten i ursprungsstaten saknade behörighet enligt artikel 13;
- b) om avgörandet är uppenbart oförenligt med grunderna för rättsordningen i den anmodade staten;
- c) om gäldenären inte i tillräckligt god tid underrättats om den administrativa myndighetens avgörande eller det rättsliga förfarandet för att göra det möjligt för honom att föra sin talan eller överklaga till en domstol eller;
- d) om talan med avseende på samma undervägsavgifter redan anhängiggjorts och väntar på avgörande vid domstol eller en administrativ myndighet i den anmodade staten;
- e) avgörandet är oförenligt med ett avgörande rörande samma undervägsavgifter som meddelats i den anmodade staten;
- f) om domstolen eller myndigheten i ursprungslandet för att komma fram till sitt avgörande har avgjort en preliminär fråga om fysiska personers rättsliga ställning, rättskapacitet eller rättshandlingsförmåga, rätt till egendom grundad på makars förmogenhetsförhållanden, arv eller testamente på ett sätt som står i strid med en internationellt privaträttslig bestämmelse i den stat i vilken erkännande begärs, såvida inte samma resultat skulle uppnåts genom tillämpning av sistnämnda stats internationellt privaträttsliga bestämmelser.

Artikel 17

De avgöranden som avses i artikel 15 skall, om de går att verkställa i ursprungs-

landet, verkställas enligt den anmodade statens lagar. Vid behov skall en verkställighetsorder på begäran utfärdas av en domstol eller en administrativ myndighet i den anmodade staten.

Artikel 18

1. Begäran skall åtföljas av:

- a) bestyrkt kopia av avgörandet;
- b) när det gäller en meddelad tredskodom: originalet eller en bestyrkt kopia av en handling som visar att gäldenären vederbörligen delgivits stämning;
- c) när det gäller ett administrativt avgörande: en handling som visar att kraven i artikel 15 är uppfyllda;
- d) en handling som visar att avgörandet är verkställbart i ursprungslandet och att gäldenären underrättats om avgörandet i tillräckligt tid.

2. En vederbörligen bestyrkt översättning av handlingarna skall tillhandahållas om domstolen eller den administrativa myndigheten i den anmodade staten begär det. Legalisering eller annat liknande förfarande får inte krävas.

Artikel 19

1. Begäran kan endast vägras någon av de grunder som anges i artikel 16. Beslutet får under inga förhållanden omprövas i sak i den anmodade staten.

2. Tillämplig lag på förfarandet för erkännande och verkställande av avgörandet skall vara den anmodade statens lag i den mån inte annat föreskrivs i denna överenskommelse.

Artikel 20

De belopp som uppbärs av EUROCONTROL skall betalas till de fördragsslutande staterna enligt den utökade kommitténs beslut.

Artikel 21

När en fordran indrivs av en fördragsslutande stat, skall det uppburna beloppet ofördröjligen betalas till EUROCONTROL som skall förfara enligt artikel 20. De kostnader för indrivning som denna stat ådragit sig skall debiteras EUROCONTROL.

Artikel 22

Behöriga myndigheter i de fördragsslutande staterna skall samarbeta med EUROCONTROL när det gäller fastställande och uppbärande av undervägsavgifter.

Artikel 23

Om den utökade kommittén enhälligt beslutar att avstå från indrivning av en avgift, får de berörda fördragsslutande staterna vidta den åtgärd de bedömer lämplig. I ett sådant fall upphör bestämmelserna om indrivning samt erkännande och verkställande av avgöranden i denna överenskommelse att gälla.

Artikel 24

I händelse av undantagstillstånd eller krig påverkar bestämmelserna i denna överenskommelse inte de berörda fördragsslutande staternas handlingsfrihet.

Artikel 25

1. Varje tvist som kan uppstå antingen mellan de fördragsslutande staterna eller mellan de fördragsslutande staterna och EUROCONTROL, företrädd av den utökade kommissionen, med avseende på tolkningen eller tillämpningen av denna överenskommelse eller av bilagorna till den och som inte har kunnat slitas genom direkt förhandling eller med någon annan metod skall hänskjutas till skiljedom på begäran av någon av parterna.

2. För detta ändamål skall var och en av parterna i varje särskilt fall utse en skiljedomare och skiljedomarna skall gemensamt utse den tredje.

3. Skiljedomstolen fastställer sina egna regler för förfarandet.

4. Varje part skall bära kostnaderna för sin egen skiljedomare och sina företrädare i förhandlingarna inför domstolen. Kostnaderna för den tredje skiljedomaren och övriga kostnader skall bäras lika av parterna i tvisten. Skiljedomstolen får dock fastställa en annan kostnadsdelning om den anser det lämpligt.

5. Skiljedomstolens beslut är bindande för parterna i tvisten.

Artikel 26

Denna överenskommelse ersätter den multilaterala överenskommelsen om uppbärande av undervägsavgifter den 8 september 1970.

Denna bestämmelse inskränker inte giltigheten av något avtal mellan EUROCONTROL och en icke-medlemsstat i EUROCONTROL om uppbärande av undervägsavgifter med avseende på de flyginformationsregioner som avses i artikel 1 av denna överenskommelse. Ett sådant avtal skall fortsätta att gälla till dess att staten i fråga blir part i denna överenskommelse.

Artikel 27

1. Denna överenskommelse skall, före dagen för ikraftträdandet, stå öppen för undertecknande av varje stat som vid tiden för undertecknandet deltar i EUROCONTROL-systemet för uppbärande av undervägsavgifter eller som genom ett enhälligt beslut av den permanenta kommissionen medgivits rätt att underteckna.

2. Denna överenskommelse skall ratificeras. Ratifikationsinstrumenten skall deponeras hos Belgiens regering. Ratifikation av det protokoll om ändring av den internationella EUROCONTROL-konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet den 13 december 1960, som öppnades för undertecknande i Bryssel den 12 februari 1981, i det följande kallat "protokollet", skall även utgöra ratifikation av denna överenskommelse.

3. Denna överenskommelse träder i kraft den dag då protokollet träder i kraft med avseende på EUROCONTROL, medlemsstaterna i EUROCONTROL och de stater som har deponerat sina ratifikationsinstrument före denna dag.

4. När en stat deponerar sitt ratifikationsinstrument efter den dag då denna överenskommelse trädde i kraft, träder överenskommelsen med avseende på denna stat i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då ratifikationsinstrumentet deponerades.

5. EUROCONTROL blir part i denna överenskommelse genom att underteckna den. Belgiens regering skall underrätta regeringarna i de övriga signatärstaterna i denna överenskommelse om varje undertecknande av denna överenskommelse, om deponering av varje ratifikationsinstrument och om

datum för denna överenskommelses ikraftträdande.

Artikel 28

Varje stat får ansluta sig till denna överenskommelse. Med undantag för de europeiska stater som ansluter sig till den ändrade konventionen enligt artikel 27.2 får stater endast ansluta sig till denna överenskommelse sedan den utökade kommissionen efter omröstning lämnat sitt enhälliga godkännande.

2. Anslutningsinstrumentet skall deponeras hos Belgiens regering som skall underrätta regeringarna i övriga fördragsslutande stater. Anslutningen träder i kraft från den första dagen i den andra månaden efter deponeringen av anslutningsinstrumentet.

Artikel 29

1. Stater som är parter i den ändrade konventionen är bundna av denna överenskommelse så länge som konventionen är i kraft.

2. Stater som inte är parter i den ändrade konventionen är bundna av denna överenskommelse under en tid av fem år från dagen då överenskommelsen träder i kraft med avseende på den berörda staten eller till dess att konventionen upphör, beroende på vilket som inträffar tidigast. Denna femårsperiod skall automatiskt förlängas med ytterligare femårsperioder om inte den berörda staten minst två år före utgången av den löpande perioden skriftligen underrättar Belgiens

regering om sin avsikt att frånträda överenskommelsen. Belgiens regering skall skriftligen underrätta regeringarna i övriga fördragsslutande stater om ett sådant frånträde.

3. Belgiens regering skall skriftligen underrätta regeringarna i övriga fördragsslutande stater om varje meddelande från en fördragsslutande part i den ändrade konventionen om dess avsikt att säga upp denna konvention.

Artikel 30

Denna överenskommelse skall genom den belgiska regeringens försorg registreras hos Förenta nationernas generalsekreterare enligt artikel 102 i Förenta nationernas stadga och hos Internationella civila luftfartsorganisationens råd enligt artikel 83 i konventionen om internationell civil luftfart som undertecknades i Chicago den 7 december 1944.

TILL BEKRÄFTELSE HÄRPÅ har undertecknade befullmäktigade, efter att ha uppvisat sin oinskränkta fullmakt som befunnits vara i vederbörlig ordning, undertecknat denna överenskommelse.

UPPRÄTTAD i Bryssel den 12 februari 1981 på engelska, spanska, franska, nederländska, portugisiska och tyska språken, vilka alla äger lika giltighet, i ett enda original som skall deponeras i den belgiska regeringens arkiv. Den belgiska regeringen skall överlämna bestyrkta kopior till de andra signatärstaternas regeringar. I händelse av bristande överensstämmelse mellan texterna skall den franska texten ha företräde.

Överenskommelsens bilaga I. Flyginformationsregioner. Se bilaga II i Internationella EUROCONTROL-konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet i dess lydelse efter ändringar vidtagna av diplomatkonferensen i Bryssel den 27 juni 1997.

3.

Protokoll

som sammanför internationella EUROCONTROL-konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet av den 13 december 1960 med senare vidtagna ändringar

FÖRBUNDSREPubLIKEN TYSKLAND
REPubLIKEN ÖSTERRIKE
KONUNGARIKET BELGIEN
REPubLIKEN BULGARIEN
REPubLIKEN CYPERN
REPubLIKEN KROATIEN
KONUNGARIKET DANMARK
KONUNGARIKET SPANIEN
FRANSKA REPubLIKEN
FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND
DEN HELLENSKA REPubLIKEN
REPubLIKEN UNGERN
IRLAND
REPubLIKEN ITALIEN
STORHERTIGDOMET LUXEMBURG
REPubLIKEN MALTA
FURSTENDOMET MONACO
KONUNGARIKET NORGE
KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA
PORTUGISKA REPubLIKEN
RUMANIEN
SLOVAKISKA REPubLIKEN
REPubLIKEN SLOVENIEN
KONUNGARIKET SVERIGE
SCHWEIZISKA EDSFÖRBUNDET
REPubLIKEN TJECKIEN
REPubLIKEN TURKIET

som beaktar att den ökade flygtrafiken, nödvändigheten av att centralisera var och en av de europeiska staternas nationella handlingsprogram till europeisk nivå och den tekniska utvecklingen på luftfartsområdet fordrar en omarbetning av den internationella EUROCONTROL-konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet av den 13 december 1960 i dess ändrade lydelse enligt protokoll av den 12 februari 1981 i syfte att införa ett enhetligt europeiskt flygtrafikledningssystem för kontroll av den allmänna flygtrafiken i det europeiska luftrummet och på och omkring flygplatser,

som beaktar att det är önskvärt att stärka samarbetet mellan staterna inom ramen för Eurocontrol i syfte att effektivt organisera och på ett säkert sätt administrera luftrummet med avseende på både civila och militära användares behov med utgångspunkt från den grundläggande principen att luftrummet från användarnas synpunkt skall betraktas som ett enhetligt system, i synnerhet genom att fastställa gemensamma riktlinjer och mål, gemensamma planer, standarder och specifikationer samt ett gemensamt handlingsprogram för undervägsavgifter i nära samråd med användare av flygtrafikledningstjänster och med vederbörlig hänsyn till försvarets behov,

som beaktar nödvändigheten av att ge alla användare av lufterummet högsta möjliga effektivitet till lägsta möjliga kostnad, förenlig med den säkerhetsnivå som krävs och med nödvändigheten av att reducera den negativa inverkan på miljön till ett minimum, genom att harmonisera och integrera de tjänster som ansvarar för flygledningen i Europa,

som beaktar att de fördragsslutande parterna inser behovet av att harmonisera och integrera sina flygledningssystem för att forma ett enhetligt europeiskt flygledningssystem,

som beaktar betydelsen av lokala initiativ med avseende på flygledning i synnerhet på flygplatsnivå,

som beaktar att tillämpningen av ett gemensamt system för undervägsavgifter enligt Internationella civila luftfartsorganisationens (ICAO) rekommendationer, särskilt vad gäller rättvisa och insyn, stärker den ekonomiska basen för det enhetliga europeiska flygledningssystemet och underlättar samråd med användare,

som beaktar att Eurocontrol är de fördragsslutande parternas samarbetsorgan inom området för flygledning,

som för att öka dess effektivitet önskar utvidga och stärka samarbetet med de europeiska och internationella institutioner som är intresserade av förverkligandet av de uppdrag som anförtros Eurocontrol,

som beaktar att det följaktligen är lämpligt att upprätta ett europeiskt flygledningssystem, vars verksamhet utsträcks bortom de enskilda fördragsslutande parternas territoriella gränser till hela det luftrum som omfattas av konventionen,

som beaktar att det är viktigt att de fördragsslutande parterna ger organisationen de nödvändiga rättsliga medlen för att den skall kunna fullgöra sina uppdrag, huvudsakligen med avseende på indrivning av undervägsavgifter och flygtrafikflödesplanering,

som inser att det skulle gynna organisationens fullgörande av sina uppgifter både med avseende på säkerhet och effektivitet om den del av dess verksamhet som utfärdar föreskrifter skiljs, där det är möjligt, från den tjänsteproducerande verksamheten,

som önskar uppmuntra andra europeiska stater att bli medlemmar av denna internationella organisation,

har träffat följande överenskommelse:

Artikel I

Den internationella EUROCONTROL-konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet, upprättad den 13 december 1960, ändrad genom tilläggsprotokoll av den 6 juli 1970, i sin tur ändrat genom protokollet av den 21 november 1978 och i sin helhet ändrad enligt lydelsen i protokollet av den 12 februari 1981, i det följande kallad "konventionen", ersätts med den bifogade sammanförda versionen av de bestämmelser i konventionen som fortfarande gäller och de ändringar som har vidtagits av diplomatkonferensen den 27 juni 1997.

Artikel II

1. Detta protokoll öppnas för undertecknande av samtliga stater som är parter i konventionen den 27 juni 1997.

Före den dag då protokollet träder i kraft skall det även vara öppet för undertecknande av varje annan stat som inbjudits till den diplomatkonferens under vilken det antogs samt av varje stat som tillåtits underteckna

det genom ett enhälligt beslut av permanenta kommissionen.

2. Detta protokoll skall ratificeras, antas eller godkännas. Ratifikationsinstrumenten eller instrumenten avseende antagande eller godkännande skall deponeras hos Belgiens regering.

3. Detta protokoll skall träda i kraft den 1 januari år 2000 förutsatt att alla de stater som är parter i konventionen har ratificerat, antagit eller godkänt det före denna dag. Om detta villkor inte är uppfyllt, skall det träda i kraft antingen den 1 juli eller den 1 januari efter dagen för deponeringen av det sista ratifikationsinstrumentet eller instrumentet avseende antagande eller godkännande, beroende på om denna deponering har ägt rum under årets första eller andra hälft.

4. När en signatärstat till dett protokoll, som inte är part i konventionen, deponerar sitt ratifikationsinstrument eller instrument avseende antagande eller godkännande efter den dag då detta protokoll trädde i kraft, träder protokollet med avseende på denna stat i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då dess instrument av-

seende ratificering, antagande eller godkännande deponerades.

5. Varje signatärstat till detta protokoll, som inte är part i konventionen, blir genom ratificering, antagande eller godkännande av detta protokoll även part i konventionen.

6. Belgiens regering skall underrätta regeringarna i de övriga stater som är parter i konventionen och varje signatärstat till detta protokoll om varje undertecknande, om deponering av varje instrument avseende ratificering, antagande eller godkännande och om varje datum för detta protokolls ikraftträdande enligt punkterna 3 och 4 ovan.

Artikel III

Från och med ikraftträdandet av detta protokoll ersätts protokollet av den 6 juli 1970 i sin lydelse enligt protokollet av den 21 november 1978 och artikel XXXVIII i protokollet av den 12 februari 1981 med bilaga 3 ("Skattebestämmelser") till den sammanförda versionen av konventionstexten, vilken bifogas detta protokoll.

Artikel IV

Från och med ikraftträdandet av detta protokoll upphör den multilaterala överenskomsten om undervägsavgifter av den 12 februari 1981 att gälla och ersätts med tillämpliga bestämmelser i den härtill bifogade

sammanförda versionen av konventionstexten innefattande dess bilaga 4 ("Bestämmelser för det gemensamma systemet för undervägsavgifter").

Artikel V

Detta protokoll skall genom den belgiska regeringens försorg registreras hos Förenta nationernas generalsekreterare enligt artikel 102 i Förenta nationernas stadga och hos Internationella civila luftfartsorganisationens råd enligt artikel 83 i konventionen om internationell civil luftfart, som undertecknades i Chicago den 7 december 1944.

Till bekräftelse härpå har undertecknade befullmäktigade, efter att ha uppvisat sin oinskränkta fullmakt som befunnits vara i vederbörlig ordning, undertecknat detta protokoll.

Upprättat i Bryssel den 27 juni 1997 på bulgariska, danska, engelska, franska, grekiska, italienska, kroatiska, nederländska, norska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, turkiska, tyska och ungerska språken i ett enda exemplar som skall deponeras i den belgiska regeringens arkiv. Den belgiska regeringen skall överlämna bestyrkta kopior till de andra signatärstaternas regeringar. I händelse av bristande överensstämmelse mellan texterna skall den franska texten ha företräde.

Sammanföringsprotokollets bilaga

Internationella EUROCONTROL-konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet i dess lydelse efter ändringar vidtagna av diplomatkonferensen i Bryssel den 27 juni 1997

Artikel 1

1. I syfte att uppnå den harmonisering och integrering som är nödvändig för att upprätta ett enhetligt europeiskt system för flygledningstjänster är de fördragsslutande parterna överens om att stärka sitt samarbete och att utveckla sin gemensamma verksamhet inom luftfartsområdet med vederbörlig hänsyn till försvarets behov och därvid ge alla användare av luftrummet all den frihet som är förenlig med den säkerhetsnivå som krävs inom ramen för tillhandahållandet av kostnadseffektiva flygtrafikledningstjänster, och med hänsynstagande till nödvändigheten av att där det är möjligt, och särskilt på de operationella, tekniska och ekonomiska planen, reducera den negativa påverkan på miljön till ett minimum.

Dessa mål kommer att eftersträvas utan att kränka principen om varje lands absoluta suveränitet över sitt luftrum och utan att hindra något land från att utöva sin företrädesrätt vad gäller det nationella luftrumets säkerhet och försvar.

De har därför kommit överens om att

(a) fastställa en europeisk policy för flygledningstjänster, som omfattar bestämning av strategier och program vars ändamål är att utveckla den nödvändiga kapaciteten för att på ett kostnadseffektivt sätt tillfredsställa samtliga civila och militära användares behov med bibehållande av den säkerhetsnivå som krävs;

(b) åta sig att fastställa särskilda effektivitetsmål för flygledningstjänsten inom de flyginformationsområden som anges i bilaga II till denna konvention och inom vilka staterna enligt tillämpliga bestämmelser i konventionen om internationell civil luftfart har accepterat att trygga flygtrafikledningstjänsterna utan att inskränka principerna om fri rörlighet i det luftrum som inte står under

staternas överhöghet enligt konventioner, internationella överenskommelser och internationell sedvanerätts regler och principer,

(c) införa ett system för kvalitets- och produktionsgranskning samt målbestämning för flygledningstjänsten;

(d) tillämpa en gemensam plan för konvergens och genomförande av tjänster och hjälpmedel för flygtrafik i Europa;

(e) anta och tillämpa gemensamma standarder och specifikationer;

(f) harmonisera föreskrifter för flygtrafikledningstjänster;

(g) utveckla tillgänglig kapacitet för att tillfredsställa efterfrågan på flygtrafik och säkerställa att den utnyttjas så effektivt som möjligt genom att tillsammans upprätta, driva och utveckla ett gemensamt system för flödesplanering i Europa inom ramen för införandet av ett enhetligt europeiskt system för flygledningstjänster;

(h) främja gemensam upphandling av system och hjälpmedel för flygtrafik;

(i) genomföra ett gemensamt handlingsprogram för fastställande och beräkning av avgifter som påförs användare av flygtrafik-tjänster och anordningar en route, i det följande kallade "undervägsavgifter";

(j) införa en mekanism, skild från tillhandahållandet av tjänster, för utarbetande och multilateral harmonisering av flygsäkerhetsbestämmelser inom området för flygledningstjänster som ett led i ett integrerat system för flygsäkerhet;

(k) delta i utformningen, genomförandet och uppföljningen av ett globalt system för navigering med hjälp av satellit;

(l) identifiera nya möjligheter till gemensam verksamhet vad gäller utformning, genomförande, uppföljning eller utnyttjande av system och tjänster för flygtrafik;

(m) inom ramen för begreppet "från gate till gate" utarbeta ett allomfattande hand-

lingsprogram och en effektiv metod för en strategisk utformning och planering av flygvägar och luftrum.

2. För detta ändamål upprättar de härmed en "Europeisk organisation för luftfartens säkerhet" (Eurocontrol), i det följande kallad "organisationen", som skall samverka med nationella civila och militära myndigheter samt med användarorganisationerna.

Organisationen skall omfatta tre organ:

(a) En generalförsamling som är ansvarigt organ för att utforma och godkänna organisationens allmänna riktlinjer innefattande;

(i) de gemensamma riktlinjerna för undermåvsgavgifter och organisationens övriga verksamhet med avseende på avgifter;

(ii) organisationens funktioner för kvalitets- och produktionsgranskning och utvärdering;

(iii) fastställande av organisationens mål, i synnerhet målen för standardisering, planering, kvalitet och produktion samt reglering av säkerheten;

(iv) val av stora ramprogram för samarbete enligt tekniska och ekonomiska kriterier;

(v) externa relationer med stater och organisationer och ansökningar om anslutning till denna konvention;

(b) Ett råd med uppgift att verkställa generalförsamlingens beslut och med beaktande av de befogenheter som tilldelats denna vidta alla de åtgärder som är bindande för de fördragsslutande parterna samt övervaka det verkställande organets verksamhet;

(c) Ett verkställande organ vars stadga återges i bilaga I till denna konvention, som är ansvarigt för fullgörandet av organisationens uppgifter enligt vad som föreskrivs i de följande artiklarna i denna konvention såväl som för de uppgifter det anförtros av generalförsamlingen eller rådet samt för utarbetande av ändamålsenliga förslag och för utnyttjande av de tekniska, ekonomiska och personella resurserna för att uppnå de uppställda målen.

3. Organisationen skall ha sitt säte i Bryssel.

Artikel 2

1. Organisationen skall åläggas följande uppgifter:

(a) Utveckla och godkänna detaljplaner för harmonisering och integration av de fördragsslutande parternas flygtrafiktjänster och -system, framför allt mark- och flygburna

navigeringssystem, i syfte att införa ett enhetligt europeiskt flygledningssystem;

(b) Samordna de fördragsslutande parternas program för genomförande, så att ett närmande mot ett enhetligt europeiskt system för flygledning säkerställs;

(c) För de fördragsslutande parternas räkning granska och samordna ärenden inom luftfartsområdet som handläggs av Internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO) och andra internationella organisationer inom området för civil luftfart samt samordna och förelägga dessa organ ändringar eller förslag;

(d) Fastställa, utforma, utveckla, godkänna och organisera införandet av ett enhetligt europeiskt flygledningssystem;

(e) Utveckla och driva ett gemensamt europeiskt system för flödesplanering vid ett gemensamt internationellt center inom ramen för d) ovan;

(f) Utarbeta, godkänna och löpande granska gemensamma standarder, specifikationer och förfaranden för flygledningssystem och -tjänster;

(g) Utarbeta och godkänna förfaranden för gemensam upphandling av system och anordningar för flygtrafiken;

(h) Samordna de fördragsslutande parternas program för forskning och utveckling som avser nya tekniker inom luftfartsområdet, samla in och sprida resultaten från denna forskning, främja och gemensamt genomföra undersökningar och försök samt bedriva tillämpad forskning liksom teknisk utveckling på detta område;

(i) Införa ett oberoende system för kvalitets- och produktionsgranskning som skall omfatta alla aspekter av flygtrafikledning, bland annat de allmänna riktlinjerna och planeringen, administrationen av säkerheten på och i närheten av flygplatserna och i luftrummet liksom de finansiella och ekonomiska aspekterna av de tjänster som tillhandahålls och vidare att uppställa mål med avseende på samtliga dessa aspekter;

(j) Undersöka och främja lämpliga åtgärder för att öka effektiviteten och produktiviteten inom luftfartsområdet;

(k) Utarbeta och godkänna gemensamma kriterier, förfaranden och metoder för att säkerställa optimal effektivitet och kvalitet vad gäller flygledningssystem och flygtrafikledningstjänster;

(l) Utarbeta förslag för en harmonisering av europeiska bestämmelser för flygtrafik-

ledningstjänster;

(m) Stödja förbättringar av effektivitet och smidighet vad gäller civila och militära användares utnyttjande av luftrummet;

(n) Utarbeta och godkänna samordnade eller gemensamma riktlinjer för att förbättra flygledningen på och i närheten av flygplatser;

(o) Utarbeta och godkänna gemensamma urvalskriterier och riktlinjer för utbildning, auktorisering och kompetensbedömning av personal i flygtrafikledningstjänst;

(p) Planlägga, inrätta och driva de delar av framtida gemensamma europeiska system som de fördragsslutande parterna anförtror organisationen;

(q) Fastställa, fakturera och uppbära undervägsavgifter för de fördragsslutande parter räkning som medverkar i det gemensamma systemet för undervägsavgifter enligt bestämmelserna i bilaga 4;

(r) Upprätta och införa en mekanism för en multilateral utveckling och harmonisering av flygsäkerhetsbestämmelser på flygtrafikledningsområdet;

(s) Utföra alla övriga uppgifter inom ramen för denna konventions riktlinjer och målsättningar.

2. På begäran av en eller flera av de fördragsslutande parterna och på grundval av en eller flera särskilda överenskommelser som ingåtts mellan organisationen och de berörda fördragsslutande parterna får organisationen

(a) bistå dessa fördragsslutande parter med planering, specificering och införande av flygtrafikledningssystem och -tjänster;

(b) helt eller delvis tillhandahålla och driva flygtrafikledningstjänster och anordningar för dessa fördragsslutande parter räkning;

(c) bistå dessa fördragsslutande parter med att fastställa, fakturera och uppbära de avgifter som de debiterar användarna av flygtrafik-tjänster, och som ej omfattas av bilaga 4 till denna konvention.

3. Organisationen får

(a) ingå särskilda överenskommelser med icke fördragsslutande parter som är intresserade av att medverka i uppgifter som anges i artikel 2.1;

(b) på begäran av icke fördragsslutande parter eller andra internationella organisationer i deras namn och på grundval av särskilda överenskommelser som ingåtts mellan organisationen och de berörda parterna utföra alla andra uppgifter som omfattas av

denna artikel.

4. Organisationen skall, i den mån det är möjligt, se till att de av dess funktioner som har till uppgift att utföra tjänster, särskilt de som avses i artikel 2.1 e, g, p och q, artikel 2.2 och artikel 2.3 b, utövas oberoende av de funktioner som utfärdar föreskrifter.

5. För att underlätta utövandet av sina uppgifter kan organisationen efter beslut av generalförsamlingen bilda företag med särskilda bolagsordningar i enlighet med antingen internationell offentlig rätt eller en fördragsslutande parts nationella lagstiftning eller förvärva aktiemajoritet i ett sådant företag.

Artikel 3

1. Denna konvention är tillämplig på flygtrafik-tjänster en route och därtill relaterade tjänster för inkommande och avgående flygningar samt flygplatstrafik i de flyginformationsregioner som är förtecknade i bilaga 2.

2. (a) Varje ändring som en fördragsslutande part vill göra i förteckningen över sina flyginformationsregioner i bilaga 2 förutsätter ett beslut av generalförsamlingen som är enhälligt med avseende på avgivna röster om ändringen skulle leda till en förändring av gränserna för det totala luftrum som täcks av denna konvention.

(b) Varje ändring som inte leder till en sådan förändring skall likväl anmälas till organisationen av den berörda fördragsslutande parten.

3. I denna konvention innefattas i uttrycket "flygtrafik" civila luftfartyg samt de militär-, tull- och polisluftfartyg som tillämpar Internationella civila luftfartsorganisationens förfaranden.

På grundval av en särskild överenskommelse enligt artikel 2.2 b kan en fördragsslutande part begära att uttrycket "flygtrafik" skall innefatta övrig flygtrafik som bedrivs inom dess territorium.

Artikel 4

Organisationen skall vara en juridisk person. Inom de fördragsslutande parternas territorier har organisationen hela den rättskapacitet som en juridisk person kan ha enligt intern rätt. Bland annat skall den ha rätt att förvärva eller överlåta lös eller fast egendom och att föra talan. Om inte annat föreskrivs i denna konvention eller i stadgan i bilaga 1

skall organisationen företrädas av det verkställande organet, som skall handla i dess namn. Organet skall förvalta organisationens egendom.

Artikel 5

1. Generalförsamlingen skall bestå av företrädare för de fördragsslutande parterna på ministernivå. Varje fördragsslutande part får utnämna flera delegater för att särskilt göra det möjligt att tillgodose både den civila luftfartens och det nationella försvarets intressen men skall endast äga en röst.

2. Rådet skall bestå av företrädare för de fördragsslutande parterna på generaldirektörsnivå inom den civila luftfarten. Varje fördragsslutande part får utnämna flera delegater för att särskilt göra det möjligt att tillgodose både den civila luftfartens och det nationella försvarets intressen men skall endast äga en röst.

3. Med avseende på ärenden som rör det gemensamma systemet för undervägsavgifter skall generalförsamlingen och rådet bestå av företrädare för de fördragsslutande parter som medverkar i det gemensamma systemet för undervägsavgifter enligt bestämmelserna i bilaga 4.

4. Företrädare för internationella organisationer som kan bidra till organisationens arbete skall i mån av behov inbjudas av generalförsamlingen att i egenskap av observatörer medverka i organisationens organ.

Artikel 6

1. Med avseende på de fördragsslutande parterna, rådet och det verkställande organet skall generalförsamlingen fatta beslut, särskilt i de fall som avses i artikel 1.2 a.

Generalförsamlingen skall vidare

(a) utse generaldirektör för det verkställande organet efter rekommendation av rådet;

(b) godkänna inledande av förfarande på organisationens vägnar inför Permanenta skiljedomstolen i Haag i de fall som avses i artikel 34;

(c) fastställa riktlinjer för driften av det gemensamma europeiska system för flödesplanering som avses i artikel 2.1 e;

(d) godkänna de ändringar i bilaga 1 i reglerna för omröstning som avses i artikel 8.1;

(e) godkänna de ändringar i bilagorna 2 och 4 i de regler för omröstning som avses i artikel 8.3;

(f) företa en regelbundet återkommande granskning av organisationens uppgifter.

2. För att utarbeta gemensamma riktlinjer för undervägsavgifter skall generalförsamlingen i synnerhet

(a) fastställa principerna för bedömning av de kostnader som de fördragsslutande parterna och organisationen kan påföra användarna för de hjälpmedel och flygtrafiktjänster en route som ställs till deras förfogande;

(b) fastställa den formel som skall tillämpas vid beräkningen av undervägsavgifter;

(c) fastställa principerna för befrielse från undervägsavgifter och kan vidare bestämma att för vissa kategorier flygningar som på så sätt befriats från betalning av undervägsavgifter enligt bilaga 4 kan de åsamkade kostnaderna för flygtrafiktjänst och hjälpmedel en route återvinnas direkt av de fördragsslutande parterna;

(d) godkänna rapporter från rådet som avser undervägsavgifter.

3. Generalförsamlingen kan

(a) hänskjuta alla ärenden som faller inom rådets behörighetsområde till rådet för granskning;

(b) delegera beslutsbefogenheter, när det är nödvändigt, till rådet i frågor som faller inom dess allmänna behörighetsområde enligt artikel 1.2 a;

(c) upprätta andra biträdande organ som den anser nödvändiga.

Artikel 7

1. Rådet kan enligt de befogenheter det tilldelas i denna konvention fatta beslut med avseende på de fördragsslutande parterna i ärenden som gäller de uppgifter vilka anges i artikel 2.1.

2. Enligt de befogenheter att utöva tillsyn över det verkställande organet som rådet tilldelas i denna konvention

(a) skall det efter samråd med organisationer som företräder lufttrumsanvändare och som rådet erkänt godkänna det verkställande organets arbetsplaner för fem respektive ett år som Organet lämnar in till rådet för fullgörande av de uppgifter som avses i artikel 2, liksom femårsplanen för finansiering och budgeten innefattande de ekonomiska åtagandena, det verkställande organets verksamhetsberättelse samt de rapporter som lämnas in enligt artiklarna 2.2 c, 10.3 och 11.1 i stadgan för det verkställande organet;

(b) skall det godkänna principerna för det

verkställande organets allmänna struktur;

(c) skall det övervaka det verkställande organets verksamhet inom området för luftfartsavgifter;

(d) skall det efter samråd med organisationer som företräder luftrumsanvändare och flygplatser, och som rådet erkänt, fastställa de allmänna villkoren för driften av det gemensamma europeiska systemet för flödesplanering enligt artikel 2.1 e, med vederbörlig hänsyn till staternas prerogativ med avseende på utnyttjandet av deras luftrum. Dessa allmänna villkor bör i synnerhet ange tillämpliga regler såväl som förfaranden för registrering av överträdelser av dessa regler;

(e) skall det utfärda direktiv till det verkställande organet på grundval av regelbundna redogörelser från detta, eller när rådet anser det nödvändigt för organets fullgörande av de uppgifter som det tilldelats, samt godkänna former för samarbete mellan det verkställande organet och berörda nationella organisationer för att ge organet möjlighet att utarbeta lämpliga förslag;

(f) skall det på förslag av generaldirektören utse den revisionsfirma som skall vara revisionenämnden behjälplig vid granskningen av redovisningen av samtliga inkomster och utgifter;

(g) kan det kräva att det verkställande organets tjänster blir föremål för granskning med avseende på administration och teknik;

(h) skall det bevilja generaldirektören ansvarsfrihet för budgetförvaltningen;

(i) skall det godkänna generaldirektörens utnämningar av det verkställande organets direktörer;

(j) skall det godkänna reglementet för generaldirektören, instruktion för personal, budgetförordningen och föreskrift om avtal;

(k) kan det bemyndiga det verkställande organet att inleda förhandlingar om de särskilda överenskommelser som avses i artikel 2, godkänna de överenskommelser som har förhandlats fram innan dessa läggs fram för generalförsamlingen för godkännande eller sluta avtal om befogenheter delegerats till rådet enligt bestämmelserna i artikel 13.3;

(l) skall det godkänna en föreskrift om dataskydd;

(m) skall det fastställa regler och procedurer för standarder, specifikationer och förfaranden med avseende på flygledningssystem och -tjänster för fullgörandet av de uppgifter som anges i artikel 2.1 f.

3. Rådet skall upprätta en kommission för

kvalitets- och produktionsgranskning och en kommission för säkerhetsbestämmelser. Dessa kommissioner lägger fram förslag för rådet och får stöd och hjälp i administrativt hänseende från det verkställande organets funktioner som skall åtnjuta tillräcklig självständighet för att utöva sin verksamhet.

4. Rådet skall tillsätta en ständig kommitté för civil-militär samverkan.

5. Rådet skall tillsätta en revisionsnämnd till vilken den kan delegera uppgifter och, inom givna ramar, befogenheter.

6. Rådet kan till sin hjälp tillsätta andra kommittéer inom andra av organisationens verksamhetsområden.

7. Rådet kan delegera uppgifter och, inom givna ramar, befogenheter till kommittén för civil-militär samverkan och till varje kommitté som är tillsatt efter denna konventions ikraftträdande. En sådan delegering av uppgifter eller befogenheter hindrar inte rådet från att när som helst ta upp ett ärende inom ramen för sitt allmänna tillsynsuppdrag.

Artikel 8

1. Beslut av generalförsamlingen med avseende på de fördragsslutande parterna, särskilt med stöd av artikel 1.2 a och första punkten i artikel 6.1, eller av rådet, särskilt med stöd av artikel 1.2 b och artikel 7.1, skall fattas med en majoritet av antalet avgivna röster förutsatt att denna majoritet representerar minst tre fjärdedelar av de vägda avgivna rösterna enligt bestämmelserna om vägning i artikel 11 och minst tre fjärdedelar av de fördragsslutande parter som avgett sin röst.

Denna regel gäller även beslut som fattas enligt artiklarna 2.1 i 2.1 p, 2.1 r, 2.1 s, 2.5, 6.1 a, 6.1 c, 6.1 d, 6.2, 6.3 b, 7.2 d, 7.2 j, 7.2 k, 7.3, 7.6, 7.7, 12, 13.2 och 13.3.

Denna regel gäller även för beslut som fattas enligt artikel 3 i bilaga 4. Ett beslut om fastställande av de priser per enhet, tariffier och tillämpningsvillkor för systemet för undervägsavgifter som avses i artikel 3 c i bilaga 4, skall inte gälla för en fördragsslutande part som har röstat emot och beslutar sålunda. I detta fall är emellertid den fördragsslutande parten skyldig att lämna en förklaring och ange skälen för detta och kan inte ifrågasätta de gemensamma riktlinjerna enligt artikel 6.2.

2. För beslut av generalförsamlingen med avseende på det verkställande organet, sär-

skilt beslut enligt artikel 1.2 a och c samt enligt artikel 6.1 första stycket eller av rådet, särskilt beslut med stöd av artikel 1.2 b och c, fordras en majoritet av antalet avgivna röster, förutsatt att denna majoritet representerar mer än hälften av antalet avgivna vägda röster enligt bestämmelserna om vägning i artikel 11 och mer än hälften av de fördragsslutande parter som avgett sin röst. När det gäller frågor av särskild vikt skall majoriteten omfatta minst tre fjärdedelar av antalet avgivna vägda röster i stället för mer än hälften om minst en tredjedel av de röstberättigade fördragsslutande parterna begär det.

Denna regel gäller även beslut som fattas i de fall som avses i artiklarna 6.1 b, 6.3 a, 7.2 a, 7.2 b, 7.2 c, 7.2 e till i, 7.2 l, 7.2 m, 9.2 och 10.2.

3. Beslut i ärenden som avser ansökningar om anslutning till organisationen enligt artikel 39, eventuella ändringar som vidtagits i bilaga 2, med undantag för det fall som avses i artikel 3.2 b och i bilaga 4, och villkoren för utträde eller anslutning enligt artiklarna 36.4 och 36.5 samt 38.3 och 38.4 skall dock vara enhälliga med avseende på de avgivna rösterna.

4. Beslut som fattas av generalförsamlingen och rådet är bindande för de fördragsslutande parterna och för det verkställande organet om inte annat föreskrivs i artikel 9.

Artikel 9

1. Om en fördragsslutande part underrättar generalförsamlingen eller rådet om att överordnade nationella hänsyn, som hänför sig till dess försvar eller säkerhet, hindrar den från att handla enligt ett beslut som fattats med en majoritet av de avgivna rösterna enligt artikel 8.1 ovan, får den avvika från detta beslut under förutsättning att den meddelar generalförsamlingen eller rådet sina skäl och anger om

(a) det gäller en angelägenhet med avseende på vilken det inte föreligger några invändningar mot att beslutet träder i kraft för de övriga fördragsslutande parterna men att den förutnämnda fördragsslutande parten för sin del inte kommer att tillämpa beslutet eller kommer att tillämpa det endast delvis;

(b) avvikelserna avser en angelägenhet av sådan vikt för dess nationella försvar och säkerhet att beslutet överhuvudtaget inte bör genomföras förrän ett andra beslut fattats

enligt den ordning som anges i punkt 2 b nedan.

2. (a) I händelse av att omständigheter enligt punkt 1 a ovan föreligger, skall generaldirektören minst en gång om året lämna generalförsamlingen eller rådet en redogörelse för framstegen i det arbete som syftar till att ingen fördragsslutande part skall avvika.

(b) I händelse av att omständigheter enligt punkt 1 b ovan föreligger, skjuts genomförandet av beslutet upp och detta läggs inom en tidrymd som skall fastställas fram för generalförsamlingen för ett andra beslut, även om det första beslutet fattades av rådet. Om denna nya granskning ger till följd att det andra beslutet bekräftar det första, kan en fördragsslutande part avvika från detta enligt villkoren i punkt 1 a ovan. Generalförsamlingen prövar det första beslutet på nytt inom en tidsfrist som inte får överstiga ett år.

3. I händelse av krig eller konflikt påverkar bestämmelserna i denna konvention inte någon av de berörda fördragsslutande parternas handlingsfrihet. Samma princip gäller i händelse av en nationell krissituation eller ett undantagstillstånd. I synnerhet kan varje fördragsslutande part tillfälligt återta ansvaret helt eller delvis för flygtrafikledningstjänsterna i sitt eget luftrum på grund av överordnade nationella intressen, särskilt vad gäller försvarsområdet. Utformningen av det europeiska systemet för flygledningstjänster bör möjliggöra ett effektivt återtagande av dessa tjänster i överensstämmelse med de fördragsslutande parternas behov.

Artikel 10

1. Fördragsslutande parts årliga bidrag till budgeten skall fastställas för varje räkenskapsår enligt följande formel för fördelning:

(a) De första 30 procenten av bidraget skall beräknas i proportion till värdet av den fördragsslutande partens bruttonationalprodukt beräknad på det sätt som anges i punkt 2 nedan;

(b) Återstående 70 procent av bidraget skall beräknas i förhållande till värdet av den fördragsslutande partens kostnadsbas för hjälpmedel och tjänster en route enligt definition i punkt 3 nedan.

2. Den bruttonationalprodukt som skall ligga till grund för beräkningarna skall erhållas från statistik sammanställd av OECD eller om sådan statistik inte är tillgänglig,

från statistik sammanställd av något annat organ som erbjuder likvärdiga garantier och som utsetts enligt ett beslut av rådet genom att beräkna det aritmetiska medelvärde för de senaste tre åren för vilka denna statistik finns tillgänglig. Värdet av bruttonationalprodukten skall vara det värde som beräknas på grundval av produktionskostnad och gällande priser uttryckt i lämplig europeisk beräkningsenhet.

3. Den kostnadsbas för hjälpmedel och tjänster en route som skall användas för beräkningarna skall vara den kostnadsbas som upprättats för det näst sista året före det aktuella räkenskapsåret.

Artikel 11

1. Det vägningsförfarande som avses i artikel 8 skall beräknas enligt följande tabell:

Fördragsslutande parts årliga bidrag i procent av summan av årliga bidrag från samtliga fördragsslutande parter

Mindre än 1 %	1
Från 1 till mindre än 2 %	2
Från 2 till mindre än 3 %	3
Från 3 till mindre än 4½ %	4
Från 4½ till mindre än 6 %	5
Från 6 till mindre än 7½ %	6
Från 7½ till mindre än 9 %	7
Från 9 till mindre än 11 %	8
Från 11 till mindre än 13 %	9
Från 13 till mindre än 15 %	10
Från 15 till mindre än 18 %	11
Från 18 till mindre än 21 %	12
Från 21 till mindre än 24 %	13
Från 24 till mindre än 27 %	14
Från 27 till mindre än 30 %	15
30 %	16

2. Antalet röster skall inledningsvis fastställas med verkan från dagen för ikraftträdandet av det protokoll som öppnades för undertecknande i Bryssel 1997 genom hänvisning till ovanstående tabell och enligt regeln i artikel 10 ovan för fastställande av de fördragsslutande parternas årliga bidrag till organisationens budget.

3. Om en stat ansluter sig skall antalet röster för de fördragsslutande parterna fastställas på nytt enligt samma förfarande.

4. Antalet röster skall varje år fastställas

på nytt i enlighet med ovanstående bestämmelser.

Artikel 12

Generalförsamlingen och rådet skall fastställa sina egna arbetsordningar, som bland annat skall innehålla regler om val av en ordförande och vice ordförande samt tillämpningsregler för omröstningsprocedur och beslutsförfarande.

Artikel 13

1. Organisationen skall med relevanta stater och internationella organisationer upprätthålla förbindelser som är nödvändiga för att organisationens mål skall förverkligas.

2. Generalförsamlingen skall med beaktande av bestämmelserna i artikel 7.2 k, punkt 3 i denna artikel och artikel 15 ensam vara bemyndigad att på organisationens vägnar ingå de särskilda överenskommelser som är nödvändiga för fullgörandet av de uppgifter som anges i artikel 2.

3. På rådets förslag kan generalförsamlingen till detta delegera beslutet att ingå de särskilda överenskommelser som är nödvändiga för fullgörandet av de uppgifter som avses i artikel 2.

Artikel 14

De särskilda överenskommelser som avses i artikel 2 skall fastställa uppgifter, rättigheter och förpliktelser för var och en av parterna i överenskommelsen samt de ekonomiska villkoren och skall ange de åtgärder som skall vidtas. Det verkställande organet får förhandla om sådana överenskommelser enligt bestämmelserna i artikel 7.2 k.

Artikel 15

Inom ramen för rådets direktiv får det verkställande organet upprätta de förbindelser som är oundgängliga för samordning av flygtrafik och för tillhandahållandet av dess egna tjänster med lämpliga offentliga eller privata tjänsteorganisationer hos de fördragsslutande parterna, icke medlemsstater eller internationella organisationer. I detta syfte får avtal av rent administrativ, teknisk eller kommersiell karaktär ingås av det verkstäl-

lande organet på organisationens vägnar i den mån som de är nödvändiga för organets verksamhet, på villkor att detta underrättar rådet om ingångna avtal.

Artikel 16

1. Karaktären av samhällsintresse skall när det behövs erkännas enligt den interna rätten med de följder som bestämmelserna i denna rätt får i samband med expropriation i det allmännas intresse vad gäller förvärv av fast egendom som är nödvändig för lokalisering av organisationens installationer under förutsättning av den berörda regeringens samtycke. Expropriationsförfarande grundat på samhällsintresse får sättas i gång av den berörda statens behöriga myndigheter, i enlighet med dess interna rätt, för förvärv av sådan egendom när en uppgörelse i godo inte går att uppnå.

2. Inom de fördragsslutande parter territorier där det förfarande som avses i föregående punkt inte finns kan organisationen utnyttja de förfaranden för tvångsköp som kan användas till förmån för civil luftfart och telekommunikationer.

3. De fördragsslutande parterna erkänner organisationens rätt att med avseende på alla installationer som görs och tjänster som införs för deras räkning inom deras respektive territorier utnyttja tillämpningen av intern rätt vad gäller de restriktioner i äganderätten till fast egendom som kan föreligga till förmån för samhällsintresset i samband med inhemska tjänster för samma ändamål och särskilt i fråga om servitut.

4. Organisationen skall bära de kostnader som blir en följd av tillämpningen av bestämmelserna i denna artikel, inklusive den ersättning som skall betalas enligt lagen i den stat inom vars territorium egendomen är belägen.

Artikel 17

Vid utförande av de uppgifter som avses i artikel 2.2 b skall det verkställande organet tillämpa de föreskrifter som gäller inom de fördragsslutande parternas territorier och i de luftrum där de anförtratts tillhandahållandet av flygtrafikledningstjänster enligt de internationella överenskommelser som de är parter i.

Artikel 18

Vid utförande av de uppgifter som avses i artikel 2.2 b skall det verkställande organet inom gränserna för flygtrafikledningstjänsternas befogenheter ge befälhavarna på luftfartyg alla nödvändiga instruktioner. Befälhavarna på luftfartyg är skyldiga att lyda dessa instruktioner utom i de fall av force majeure som förutses i de föreskrifter som avses i föregående artikel.

Artikel 19

1. När organisationen utför de uppgifter som avses i artikel 2.1 e, skall den i överensstämmelse med de allmänna villkoren enligt artikel 7.2 d fastställa nödvändiga åtgärder för reglering och meddela dem till lufttrafikföretag och vederbörande flygtrafikledningstjänster. De fördragsslutande parterna skall säkerställa att lufttrafikföretag, befälhavare på luftfartyg och vederbörande flygtrafikledningstjänster följer dessa bestämmelser om inte tvingande säkerhetsskäl hindrar dem.

2. En fördragsslutande part bär ensam ansvaret för att dess flygtrafikledningstjänst respekterar de allmänna villkor och de åtgärder för reglering som avses i punkt 1 ovan.

3. I händelse av att ett lufttrafikföretag eller en befälhavare på ett luftfartyg inte efterkommer de allmänna villkor eller de åtgärder för reglering som avses i punkt 1 ovan, kan rättsliga åtgärder vidtas mot överträdaren på organisationens begäran:

(a) av den fördragsslutande parten där överträdelsen konstaterades, inom dess eget territorium;

(b) av organisationen i enlighet med de jurisdiktionsregler som anges i artikel 35 om den fördragsslutande parten inom vars område de rättsliga åtgärderna skall vidtas medger detta.

4. De fördragsslutande parterna är förpliktade att med sin nationella lagstiftning införliva bestämmelser som säkerställer att de allmänna villkor som förutses i artikel 7.2 d efterlevs.

Artikel 20

Vid utförandet av de uppgifter som avses i artikel 2.1 e och i tillämpliga fall i artikel 2.2 b skall överträdelse av flygtrafikföreskrifter som görs i det luftrum där det

verkställande organet utför dessa uppgifter registreras i rapporter av tjänstemän som särskilt bemyndigats av organet för denna uppgift utan att det påverkar den rätt som de fördragsslutande parternas tjänstemän har enligt nationell lagstiftning att rapportera överträdelser av samma slag. De ovan nämnda rapporterna skall ha samma verkan inför nationella domstolar som de som omfattas av statliga tjänstemän med kompetens att rapportera överträdelser av samma slag.

Artikel 21

1. Spridningen av skrifter och annat informationsmaterial som skickas från eller till organisationen i samband med dess officiella verksamhet får inte begränsas på något sätt.

2. Organisationen skall åtnjuta en behandling med avseende på tjänstemeddelanden och överföring av alla sina dokument som inte är mindre förmånlig än den som varje fördragsslutande part beviljar jämförliga internationella organisationer.

Artikel 22

1. Organisationen skall vara befriad från alla pålagor, skatter och avgifter med avseende på sin tillkomst, upplösning eller likvidation inom de fördragsslutande parternas territorier.

2. Organisationen skall vara befriad från alla pålagor, skatter och avgifter som är förenade med förvärvet av den fasta egendom som är nödvändig för att den skall kunna genomföra sitt uppdrag.

3. Organisationen skall vara befriad från alla direkta skatter som är tillämpliga på den liksom på dess egendom, tillgångar och inkomster.

4. Organisationen skall vara befriad från alla indirekta skatter som faller på den till följd av en låneemission.

5. Den skall befrias från all beskattning som har karaktären av undantag eller diskriminering.

6. De typer av befrielse som avses i denna artikel gäller inte för de skatter och avgifter som inkasseras för allmännyttiga tjänster.

Artikel 23

1. Organisationen skall vara befriad från alla tullavgifter, skatter och andra avgifter med motsvarande verkan utom sådana som

avser utförda tjänster och skall undantas från varje import- eller exportförbud eller begränsning med avseende på material, utrustning, förråd och andra artiklar som importeras för organisationens tjänstebruk och som är avsedda för organisationens byggnader och installationer eller för dess verksamhet.

2. De varor som sålunda importeras får inte säljas, lånas ut eller överlåtas mot eller utan betalning inom den fördragsslutande parts territorium dit de införts utom på de villkor som fastställts av den berörda fördragsslutande partens regering.

3. Alla kontrollåtgärder som anses lämpliga får vidtas för att säkerställa att den materiell och utrustning, de förråd och andra artiklar som avses i punkt 1 och som importeras för överlämnande till organisationen verkligen har levererats till denna organisation och faktiskt används för dess officiella byggnader och installationer eller för dess verksamhet.

4. Organisationen skall befrias från alla tullavgifter och undantas från varje import- eller exportförbud eller begränsning med avseende på de tryckalster som omfattas av artikel 13 i den stadga som är en bilaga till denna konvention.

Artikel 24

1. Organisationen får inneha vilken valuta som helst och ha konton i varje valuta i den mån det är nödvändigt för att utföra de transaktioner som fordras för dess syfte.

2. De fördragsslutande parterna åtar sig att ge organisationen nödvändiga bemyndiganden för alla överföringar av kapital som är förenade med upprättandet av organisationen och med dess verksamhet, innefattande emission av lån och räntebetalningar för lån när låneemissionerna har bemyndigats av den berörda fördragsslutande partens regering, enligt de villkor som är fastställda i nationella föreskrifter och internationella överenskommelser, vilketdera som är tillämpligt.

Artikel 25

1. Det verkställande organet får vända sig till kvalificerade personer som är medborgare i de fördragsslutande parterna med begäran om deras tjänster.

2. Organisationens personal och familje-

medlemmar som ingår i deras hushåll skall undantas från inrese restriktioner och bestämmelser om registrering av utlänningar, på samma sätt som vanligen beviljas medlemmar av personalen i jämförliga internationella organisationer.

3. (a) I tider av internationell kris skall de fördragsslutande parterna bevilja organisationens personal och de familjemedlemmar som ingår i deras hushåll samma möjligheter till repatriering som andra internationella organisationers personal.

(b) Bestämmelserna i a) påverkar inte personalens förpliktelser mot organisationen.

4. Inget undantag får göras från bestämmelserna i punkterna 1 och 2 i denna artikel utom av skäl som rör allmän ordning, allmän säkerhet eller folkhälsan.

5. Organisationens personal

(a) skall beviljas befrielse från tull och andra avgifter än sådana som avser utförda tjänster när det gäller införande av deras personliga tillhörigheter, lösöre och andra hushållsartiklar som inte är nya och som de för in från utlandet när de först bosätter sig inom territoriet i fråga samt utförande av dessa tillhörigheter och lösöre när de lämnar sin tjänst;

(b) får när de tillträder sin tjänst inom något av de fördragsslutande parternas territorier temporärt införa sin privata bil utan att erlägga tull och sedan, men inte senare än i samband med att deras tjänst upphör, utföra detta fordon tullfritt, dock i båda fallen med beaktande av villkor som den berörda fördragsslutande partens regering i varje särskilt fall anser nödvändig;

(c) åtnjuter okränkbarhet för alla sina officiella dokument.

6. De fördragsslutande parterna är inte förpliktade att bevilja sina egna medborgare de förmåder som anges i punkterna 5 a och b ovan.

7. Förutom de privilegier, befrielser och förmåder som beviljas organisationens personal skall det verkställande organets generaldirektör åtnjuta immunitet mot åtal med avseende på handlingar, inklusive ord i tal och skrift, som han utför under sin tjänsteutövning. Denna immunitet gäller inte för trafikbrott eller skada som vållats av motorfordon som tillhör honom eller framförs av honom.

8. De berörda regeringarna skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att garantera att överföringen av nettolöner sker utan restriktioner.

Artikel 26

Representanter för de fördragsslutande parterna skall under tjänsteutövning och under sina resor till och från mötesplatsen åtnjuta okränkbarhet för alla sina officiella dokument.

Artikel 27

Organisationen, generaldirektören och organisationens personal skall på grund av sitt eget socialförsäkringssystem vara befriade från obligatoriska avgifter till nationella försäkringskassor utan att det inverkar på överenskommelser mellan organisationen och de fördragsslutande parterna som gällde vid ikraftträdandet av det protokoll som öppnades för undertecknande i Bryssel 1997.

Artikel 28

1. Organisationens kontraktsrättsliga ansvar bestäms av den lag som är tillämplig på avtalet i fråga.

2. Vad beträffar utomobligatorisk ansvarighet skall organisationen gottgöra skador som den orsakat genom vållande från dess organs sida eller av dess tjänstemän inom ramen för deras anställning i den mån som denna skada kan tillskrivas dem. Föregående bestämmelse utesluter inte rätten till annan ersättning enligt de avtalsslutande parternas interna rätt.

Artikel 29

1. (a) Organisationens installationer är okränkbara. Organisationens egendom och tillgångar är undantagna från varje form av rekvision, expropriation eller konfiskation.

(b) Organisationens arkiv och alla dess officiella dokument är okränkbara var de än är placerade.

2. Organisationens egendom och tillgångar får inte beslagtas och inte heller får de utmätas annat än genom domstolsbeslut. Ett sådant domstolsbeslut skall inte kunna meddelas om organisationen inte har underrättats på förhand om förfarandet och fått en tillräcklig frist att bestrida beslutet. Organisationens installationer får dock inte beslagtas eller utmätas.

3. Behöriga myndigheter i den stat där organisationen har sitt huvudkontor och i andra stater där organisationens installationer

och arkiv är placerade skall dock, efter att ha informerat det verkställande organets generaldirektör, få tillgång till dessa installationer och arkiv för att möjliggöra rättsliga utredningar och säkerställa verkställigheten av domstolsbeslut inom sina respektive territorier.

Artikel 30

1. Organisationen skall vid alla tillfällen samarbeta med de fördragsslutande parternas behöriga myndigheter för att underlätta god rättsskipning, säkerställa efterlevnaden av polisiära föreskrifter och förhindra varje missbruk som de i denna konvention uppräknade privilegierna, immuniteten, befrielserna och lättnaderna skulle kunna ge upphov till.

2. Organisationen skall så långt som det är möjligt underlätta utförandet av offentliga arbeten inom eller i närheten av alla fastigheter som anvisats för dess bruk inom de fördragsslutande parternas territorier.

Artikel 31

Vid utförandet av de uppdrag som avses i artikel 2.1 e och i tillämpliga fall artikel 2.2 b är internationella överenskommelser och nationella föreskrifter om tillträde till, överflygning av och säkerhet inom de berörda fördragsslutande parternas territorier bindande för det verkställande organet, som skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa tillämpningen av sådana överenskommelser och föreskrifter.

Artikel 32

När det verkställande organet utför uppdrag som avses i artikel 2.1 e och i tillämpliga fall artikel 2.2 b är det skyldigt att lämna de fördragsslutande parter som begär det alla upplysningar om de luftfartyg för vilka det har ansvarighet i sin tjänsteutövning med avseende på den fördragsslutande partens luftrum för att berörda fördragsslutande parter skall kunna kontrollera att internationella överenskommelser och nationella föreskrifter tillämpas.

Artikel 33

De fördragsslutande parterna erkänner att

det är nödvändigt för det verkställande organet att ha en balanserad ekonomi och åtar sig att ställa skäliga ekonomiska resurser till dess förfogande inom de gränser och på de villkor som anges i denna konvention och det verkställande organets stadga enligt bilaga 1.

Artikel 34

1. Varje tvist som uppstår mellan två eller flera fördragsslutande parter eller mellan en eller flera fördragsslutande parter och organisationen med avseende på tolkning, tillämpning eller fullgörande av denna konvention, särskilt vad gäller dess existens, giltighet eller upphörande, och som inte har kunnat slitas inom sex månader genom direkt förhandling eller genom någon annan metod skall hänskjutas till skiljedom vid Permanent skiljedomstolen i Haag enligt domstolens frivilliga regler för skiljedom.

2. Antalet skiljedomare skall vara tre.

3. Skiljedomsförfarandet skall äga rum i Haag. Permanent skiljedomstolens internationella byrå tjänstgör som kansli och tillhandahåller administrativa tjänster enligt domstolens anvisningar.

4. Permanent skiljedomstolens beslut skall vara bindande för parterna i tvisten.

Artikel 35

1. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i bilaga 4 om indrivning av undervägsavgifter har de fördragsslutande parternas domstolar ensamma behörighet att pröva tvister som kan uppstå mellan organisationen, företräd av generaldirektören för det verkställande organet, och varje fysisk eller juridisk person med avseende på tillämpningen av beslut som härrör från organisationen.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i bilaga 4 om indrivning av undervägsavgifter skall talan väckas inom den fördragsslutande parts territorium

(a) där svaranden har sitt hemvist eller säte;

(b) där svaranden har ett driftsställe om varken hans hemvist eller säte är beläget inom en fördragsslutande parts territorium;

(c) när de behörighetsgrunder som anges i a) och b) ovan inte föreligger: där svaranden har tillgångar;

(d) när behörighetsgrunderna enligt a) till

c) ovan inte föreligger: där Eurocontrol har sitt huvudkontor.

Artikel 36

1. De ändringar som vidtagits enligt villkoren i denna konvention i det verkställande organets stadga, vilken återfinns i bilaga 1, samt i artikel 16 och följande artiklar i bestämmelserna om det gemensamma systemet för undervägsavgifter, vilka återges i bilaga 4, skall gälla inom de fördragsslutande parternas territorium.

2. De skattebestämmelser som återges i bilaga 3 samt artiklarna 1 till och med 15 i bestämmelserna om det gemensamma systemet för undervägsavgifter i bilaga 4 kan inte ändras av generalförsamlingen.

3. Varje fördragsslutande part är bunden av bilaga 4 under en tid av fem år från dagen för denna konventions ikraftträdande. Denna tidsperiod om fem år förlängs automatiskt med femårsperioder. En fördragsslutande part som minst två år före utgången av den löpande femårsperioden skriftligen har underrättat generalförsamlingen om att den inte önskar en förlängning upphör att vara bunden av bilaga 4 vid utgången av denna period.

4. Rättigheter och skyldigheter för den fördragsslutande part som frånträder överenskommelsen kan om så är nödvändigt bestämmas i en särskild överenskommelse som ingås mellan parten och organisationen.

Denna överenskommelse skall godkännas enhälligt med avseende på avgivna röster av generalförsamlingen. Den fördragsslutande part som frånträder överenskommelsen deltar inte i omröstningen.

5. Den fördragsslutande part som inte längre är bunden av bilaga 4 kan när som helst skriftligen underrätta generalförsamlingen om sin önskan att åter bindas av bestämmelserna i bilaga 4. Den fördragsslutande parten i fråga är på nytt bunden av bilaga 4 sex månader efter den dag när generalförsamlingen enhälligt, med avseende på antalet röster avgivna av de fördragsslutande parter som medverkar i det gemensamma systemet, har bifallit denna begäran. Den berörda fördragsslutande parten är bunden av bilaga 4 under en tid av fem år från och med den dag när den åter binds. Denna tidsperiod förlängs automatiskt på samma villkor som anges i punkt 3 ovan.

Artikel 37

De fördragsslutande parterna åtar sig att se till att gällande lagfästa bestämmelser ägnade att säkerställa kontinuiteten i de tjänster som tillhandahålls av det allmänna och som är nödvändiga för en säker drift av de operationella tjänsterna tillämpas på det verkställande organet.

Artikel 38

1. Denna konvention i dess lydelse enligt protokollet av den 12 februari 1981 och enligt det protokoll som öppnades för undertecknande i Bryssel 1997 skall förlängas på obestämd tid.

2. När konventionen, förlängd på detta sätt, varit i kraft under tjugo år, kan varje fördragsslutande part frånträda den genom en skriftlig anmälan till den belgiska regeringen, som skall underrätta regeringarna i de övriga fördragsslutande staterna därom.

Beslutet att frånträda konventionen träder i kraft vid slutet av året efter det år meddelande om frånträde gjorts, förutsatt att den särskilda överenskommelse som föreskrivs i punkt 3 nedan har ingåtts vid denna tidpunkt. Om så inte är fallet skall beslutet om frånträde gälla från den dag som fastställts i nämnda särskilda överenskommelse.

3. Den frånträdande partens rättigheter och skyldigheter, särskilt med avseende på ekonomiska frågor, skall fastställas i en särskild överenskommelse som ingås mellan denna och organisationen.

Denna överenskommelse skall godkännas enhälligt med avseende på avgivna röster av generalförsamlingen. Den fördragsslutande part som frånträder konventionen deltar inte i omröstningen.

4. Organisationen kan upplösas om antalet fördragsslutande parter minskas till färre än hälften av signatarstaterna till ovannämnda protokoll av 1997 under förutsättning av ett beslut av generalförsamlingen som skall vara enhälligt med avseende på avgivna röster.

5. Om organisationen upplöses genom tillämpning av föregående punkt, skall dess juridiska person och rättskapacitet i den betydelse som avses i artikel 4 bestå i avvecklingssyfte.

Artikel 39

1. Anslutning till denna konvention i dess

lydelse enligt protokollet av den 12 februari 1981 och enligt det protokoll som öppnades för undertecknande i Bryssel 1997 av en annan stat än signatärstaterna till det senare protokollet förutsätter generalförsamlingens godkännande som skall vara enhälligt med avseende på avgivna röster.

2. Generalförsamlingens ordförande skall underrätta den stat som inte tillhör signatärstaterna om beslutet att godkänna anslutningen.

3. Anslutningsinstrumentet skall deponeras hos Belgiens regering som skall underrätta de andra signatärstaternas och anslutna staternas regeringar.

4. Anslutningen träder i kraft från och med den första dagen i den andra månaden efter deponeringen av anslutningsinstrumentet.

Artikel 40

1. Denna konvention i dess lydelse enligt protokollet av den 12 februari 1981 och enligt det protokoll som öppnades för undertecknande i Bryssel 1997 skall vara öppen för anslutning av regionala organisationer för ekonomisk integration på de villkor som skall avtalas mellan de fördragsslutande parterna och dessa organisationer, i vilka en eller flera av signatärstaterna är medlemmar. Dessa villkor skall redovisas i ett tilläggsprotokoll till konventionen.

2. Anslutningsinstrumentet skall deponeras hos Belgiens regering som skall underrätta de andra parterna.

3. Anslutningen av en regional organisation för ekonomisk integration träder i kraft från och med den första dagen i den andra månaden efter deponeringen av anslutningsinstrumentet, under förutsättning att det tilläggsprotokoll som avses i punkt 1 har trätt i kraft.

Denna sammanförda version av konventionstexten med senare vidtagna ändringar samt dess bilagor är upprättade på bulgariska, danska, engelska, franska, grekiska, italienska, kroatiska, nederländska, norska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, turkiska, tyska och ungerska språken. Enligt slutklausulen i den internationella Eurocontrolkonventionen om samarbete för luftfartens säkerhet den 13 december 1960 samt enligt slutklausulen i protokollet den 12 februari 1981 om ändring av den förut nämnda konventionen såväl som enligt slutklausulen i det protokoll som öppnades för undertecknande i Bryssel den 27 juni 1997 och som sammanför denna konvention med senare vidtagna ändringar skall den franska texten ha företräde i händelse av bristande överensstämmelse mellan texterna.

Det verkställande organets stadga

Artikel 1

1. Det verkställande organet är ansvarigt för att uppnå de mål och fullgöra de uppgifter som fastställs i konventionen eller åläggs det av generalförsamlingen eller rådet eller deras biträdande organ. Det skall utarbeta och överlämna till de behöriga organen förslag med avseende på deras verksamhetsområden och fullgörandet av deras uppgifter liksom andra uppdrag som delegeras till organisationen. Det skall även vara generalförsamlingen och rådet samt deras biträdande organ behjälpligt med fullgörandet av deras tillsynsverksamhet.

2. Det verkställande organet får, när det är nödvändigt, anlita civila och militära sakkunniga till hjälp vid utförandet av sina uppdrag. Dessa sakkunniga utses av staterna eller av de berörda tjänsteproducerande organisationerna.

3. Det verkställande organet skall tjäna som centrum för mellanstatligt samarbete och samordning på luftfartsområdet. Det lägger fram förslag och ger det stöd som är nödvändigt för ett närmande till och ett förverkligande av ett enhetligt europeiskt flygledningssystem.

4. Det skall särskilt tillhandahålla tjänster vad gäller utarbetande av föreskrifter samt information, stöd och rådgivning till de fördragsslutande parterna och dessutom, inom ramen för avtal ingångna enligt artikel 2 i konventionen, till erkända internationella organisationer och till icke fördragsslutande stater.

5. Det verkställande organet skall särskilt:

(a) samordna de fördragsslutande parternas planer för genomförande för att säkerställa en utveckling mot ett enhetligt europeiskt flygledningssystem;

(b) granska ärenden på luftfartens område som är föremål för behandling av Internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO) och andra internationella organisationer som har befattning med civil luftfart samt samordna och överlämna förslag till ändringar i ICAO-dokument;

(c) utarbeta förslag till detaljplaner för harmonisering och integrering av flygtrafikfjänster och -system, särskilt de fördragsslutande parternas delar av de mark- och flygburna flygnavigeringsystemen i syfte att upprätta ett enhetligt europeiskt flygledningssystem;

(d) utarbeta förslag till en struktur för en strategisk planering och organisation av flygvägar och luftrumsstrukturer i samverkan med civila och militära experter som utses av staterna;

(e) utarbeta förslag för att harmonisera föreskrifterna för flygtrafikledningstjänster, utarbeta samordnade eller gemensamma riktlinjer för att förbättra flygledningen på och omkring flygplatserna och främja en förbättring av effektiviteten och flexibiliteten vad gäller luftrumets utnyttjande av både civila och militära användare;

(f) lägga fram förslag och spela en roll som rådgivare vad gäller alla aspekter av de allmänna riktlinjerna och planeringen. Organets verksamhetsområde är inte begränsat till flygledningstjänster en route utan utvidgat till att omfatta begreppet "från gate till gate" integrerat med flygledningstjänst. Till sin hjälp har det nationella experter för att utarbeta dessa förslag;

(g) överväga och främja åtgärder för att förbättra effektivitet och produktivitet på luftfartsområdet;

(h) utarbeta gemensamma kriterier, förfaranden och metoder för att säkerställa maximal effektivitet och kvalitet med avseende på flygledningssystem och flygtrafikledningstjänster;

(i) samordna de nationella flygledningsorganisationernas program för forskning, utveckling, försök och utvärdering, särskilt vad gäller insamlande och spridning av resultaten;

(j) bedriva gemensamma undersökningar och försök samt tillämpad forskning liksom annan teknisk utveckling;

k) dra upp gränserna för, utforma, utveckla, godkänna och organisera genomförandet av ett enhetligt europeiskt system för flygledning under rådets ledning.

6. När det verkställande organet tillhandahåller flygtrafiktjänst är dess uppgift:

(a) att förhindra kollisioner mellan luftfartyg;

(b) att trygga ett välordnat och snabbt trafikflöde;

(c) att lämna råd och upplysningar som bidrar till ett säkert och effektivt genomförande av flygningar;

(d) att underrätta vederbörande organisation om luftfartyg som är i behov av räddningstjänst samt i erforderlig omfattning bistå dessa organisationer.

7. Det verkställande organet skall verka i nära samarbete med användarorganisationerna för att så effektivt och ekonomiskt som möjligt tillgodose den civila luftfartens behov. Det skall verka i nära samarbete med de militära myndigheterna för att på samma villkor tillgodose den militära luftfartens särskilda behov.

8. För fullgörandet av sin uppgift får det verkställande organet bland annat uppföra och svara för driften av de byggnader och installationer som det behöver. Det skall emellertid ta nationella tekniska tjänster i anspråk och utnyttja befintliga nationella anläggningar närhelst detta är från teknisk och ekonomisk synpunkt berättigat för att undvika dubblering.

Artikel 2

1. Med beaktande av de befogenheter som tilldelats generalförsamlingen och rådet skall det verkställande organet ledas av en generaldirektör, som åtnjuter stor självständighet vid ledningen vad gäller införande, utnyttjande och effektiv användning av de tekniska, finansiella och personella resurser som ställs till hans eller hennes förfogande. För detta ändamål skall generaldirektören ta de initiativ som han eller hon bedömer nödvändiga för att fullgöra sina förpliktelser.

2. Generaldirektören skall dock, med sikte på att överlämna dem för rådets godkännande i enlighet med bestämmelserna i konventionen:

(a) utarbeta arbetsplaner för ett respektive fem år med angivande av effekterna på utvecklingen av kostnader och enhetspriser;

(b) upprätta finansplanen som sträcker sig över fem år samt budgeten innefattande de ekonomiska åtagandena samt enhetspriser och tariffer enligt bestämmelserna i bilaga 4;

(c) överlämna en årlig redogörelse till rå-

det för verksamheten och organisationens ekonomiska ställning;

(d) överlämna en redogörelse för principerna för det verkställande organets allmänna struktur, för vars detaljer generaldirektören ensam är ansvarig.

3. Vidare skall generaldirektören

(a) regelbundet överlämna rapporter och begära rådets anvisningar närhelst det finns risk för att målen inte uppnås, frister överskrids eller finansieringsramar inte håller eller i de fall då betydande ändringar vidtas i programmen;

(b) förhandla om de överenskommelser som avses i artikel 2 i konventionen inom ramen för de anvisningar som utfärdas av rådet.

Artikel 3

Generaldirektören skall utarbeta och lämna in till rådet för godkännande föreskrifter om avtal med avseende på

(a) avtal om leveranser av varor och tjänster till organisationen;

(b) organisationens tillhandahållande av varor och tjänster;

(c) försäljning eller avyttring av överskottstillgångar.

Artikel 4

Generaldirektören skall utarbeta och lämna in till rådet för godkännande en budgetförordning, som i synnerhet skall fastställa villkoren för betalning av nationella bidrag liksom de villkor på vilka det verkställande organet får ta upp lån, och säkerställa en god ekonomisk förvaltning innefattande internrevision.

Artikel 5

1. Utan att inskränka de fördragsslutande parternas rätt att lägga fram förslag skall generaldirektören utarbeta det verkställande organets instruktion för personal och överlämna den till rådet för godkännande.

(a) Den skall i synnerhet innefatta föreskrifter om personalens nationalitet, om förfaranden för principer för urval och rekrytering, lönetariffer, pensioner, intern skatt, diskvalificeringsgrunder för tjänst, tystnadsplikt och kontinuitet i tjänsten.

(b) Det verkställande organet skall rekrytera personal bland medborgarna i de för-

dragsslutande parternas länder. Personal från icke fördragsslutande stater kan anställas inom ramen för de överenskommelser som avses i artikel 2.3 i konventionen eller i särskilda fall efter ett vederbörligen motiverat beslut av generaldirektören.

2. Internationella arbetsorganisationens förvaltningsdomstol (ILO) har ensam domsrätt i tvister mellan organisationen och det verkställande organets personal med uteslutande av alla andra nationella eller internationella domstolars domsrätt.

Artikel 6

1. Generaldirektören utnämns för en ämbetsstid på fem år av generalförsamlingen genom omröstning i vilken fordras en majoritet av antalet avgivna röster, förutsatt att denna majoritet utgör minst tre fjärdedelar av de avgivna vägda rösterna enligt bestämmelserna om vägning i artikel 11 i konventionen, och minst tre fjärdedelar av de fördragsslutande parter som avgett sin röst. Generaldirektören får återväljas en gång på samma sätt.

2. Generaldirektören skall företräda organisationen i rättsliga förhandlingar och alla civila sammanhang.

3. I överensstämmelse med de riktlinjer som fastställts av generalförsamlingen och rådet gäller vidare att generaldirektören

(a) får anställa personal och säga upp den enligt Instruktion för personal; befattningar i tjänsteklasserna A1 och A2 för en tid av i regel fem år, som kan förnyas en gång, fordrar rådets godkännande,

(b) får låna upp pengar på de villkor som föreskrivs i budgetförordningen och inom de gränser som fastställts för ändamålet av rådet,

(c) får ingå överenskommelser enligt de föreskrifter som avses i artikel 3 och inom de gränser som fastställts för detta ändamål av rådet,

(d) skall utarbeta och lämna in till rådet för godkännande föreskrifter om dataskydd enligt artikel 7.2 i konventionen,

(e) skall utarbeta och lämna in till rådet för godkännande regler och förfaranden med avseende på standarder, specifikationer och praxis för flygledningssystem och -tjänster.

4. Generaldirektören får fullgöra de nämnda uppgifterna utan att först hänvända sig till rådet men skall hålla detta informerat om alla åtgärder han eller hon vidtagit under

utövandet av de förut nämnda befogenheterna.

5. Rådet skall bestämma under vilka förhållanden en ersättare för generaldirektören får utnämnas om han eller hon skulle bli oförmögen att fullgöra sina åligganden.

Artikel 7

1. Budgeten skall vara balanserad.

Uppskattningar av det verkställande organets samtliga inkomster och utgifter skall göras för varje räkenskapsår.

2. Räkenskapsåret börjar den 1 januari och slutar den 31 december.

3. Senast den 31 oktober skall generaldirektören överlämna budgetförslaget för nästkommande år och förslag till finansplan för de följande fem åren till rådet för godkännande.

Artikel 8

1. Organisationen får låna på internationella kapitalmarknader för att anskaffa de nödvändiga medlen för att utföra sina uppgifter.

2. Organisationen får emittera lån på en fördragsslutande parts kapitalmarknader enligt nationell lagstiftning om interna lån eller, i avsaknad av sådan lagstiftning, efter överenskommelse med den fördragsslutande parten.

3. Förfarandena för hur organisationen skall uppta och återbetala lån skall fastställas i budgetförordningen.

4. I varje budget och varje femårsfinansplan skall det högsta belopp anges som organisationen får låna under de år som denna budget och finansplan omspänner.

5. I ärenden som omfattas av denna artikel skall organisationen verka i samförstånd med den fördragsslutande partens behöriga myndigheter eller dess sedelutgivande bank.

Artikel 9

Om omständigheterna kräver det, får budgeten och finansplanen som omspänner fem år revideras under räkenskapsåret i överensstämmelse med de fastställda kraven för hur de skall utarbetas och godkännas.

Artikel 10

1. Räkenskaperna för det verkställande organets alla budgetära inkomster och utgif-

ter samt organets ekonomiska förvaltning skall granskas årligen av en revisionsnämnd.

2. Revisionsnämnden biträds i sitt arbete av externa revisorer. Den externa revisionsfirman utses av rådet för en tid av tre år enligt artikel 7.2 f i konventionen.

3. Den granskning som utförs av revisionsnämnden med hjälp av de externa revisorerna har till syfte att fastställa inkomsternas och utgifternas stadgeenlighet och att kontrollera att den ekonomiska förvaltningen är tillfredsställande. Efter varje räkenskapsårs slut skall revisionsnämnden för rådet lägga fram en revisionsberättelse, som även innehåller det verkställande organets kommentarer. Rådet kan instruera organet att vidta lämpliga åtgärder enligt rekommendationerna i revisionsberättelsen och i enlighet med artikel 7.2 a i konventionen.

4. Revisionsnämnden skall tillse att en ändamålsenlig intern kontrollmekanism upprättas inom det verkställande organet i enlighet med god företagspraxis och förvaltnings sed.

5. Revisionsnämnden kan granska andra frågor av ekonomisk natur som avser det verkställande organet i enlighet med sina behörighetsregler.

Artikel 11

1. Administrativt eller tekniskt inriktade

inspektioner av det verkställande organets tjänster får göras om rådet kräver det på eget initiativ eller på begäran av generaldirektören.

2. Sådana inspektioner skall göras av tjänstemän från de fördragsslutande parternas förvaltningar med extern hjälp om så behövs. Varje inspektionskommitté skall bestå av minst två personer av olika nationalitet varav om möjligt en har deltagit i en tidigare inspektion.

Artikel 12

Rådet beslutar om det verkställande organets arbetspråk.

Artikel 13

Det verkställande organet utger de skrifter som är nödvändiga för dess verksamhet.

Artikel 14

Alla förslag till ändringar av stadgan skall överlämnas till generalförsamlingen för godkännande enligt bestämmelserna i artikel 6.1 d i konventionen.

*Bilaga 2 i konventionen***Flyginformationsregioner**Förbundsrepubliken Tyskland

Berlins övre flyginformationsregion
 Hannovers övre flyginformationsregion
 Rhens övre flyginformationsregion
 Bremens flyginformationsregion
 Düsseldorfs flyginformationsregion
 Frankfurts flyginformationsregion
 Münchens flyginformationsregion
 Berlins flyginformationsregion

Republiken Österrike

Wiens flyginformationsregion

Konungariket Belgien – Storhertigdömet Luxemburg

Brussels övre flyginformationsregion
 Brussels flyginformationsregion

Republiken Bulgarien

Sofias flyginformationsregion
 Varnas flyginformationsregion

Republiken Cypern

Nicosias flyginformationsregion

Republiken Kroatien

Zagrebs flyginformationsregion

Konungariket Danmark

Köpenhamns flyginformationsregion

Konungariket Spanien

Madrids övre flyginformationsregion
 Madrids flyginformationsregion
 Barcelonas övre flyginformationsregion
 Barcelonas flyginformationsregion

Kanarieöarnas övre flyginformationsregion
 Kanarieöarnas flyginformationsregion

Franska Republiken – Furstendömet Monaco*

Frankrikes övre flyginformationsregion
 Paris flyginformationsregion
 Brests flyginformationsregion
 Bordeaux flyginformationsregion
 Marseilles flyginformationsregion*
 Reims flyginformationsregion

Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland

Skotska övre flyginformationsregionen
 Skotska flyginformationsregionen
 Londons övre flyginformationsregion
 Londons flyginformationsregion

Den Hellenska republiken

Athens övre flyginformationsregion
 Athens flyginformationsregion

Republiken Ungern

Budapests flyginformationsregion

Irland

Shannons övre flyginformationsregion
 Shannons flyginformationsregion
 Shannons oceaniska transitionområde
 begränsat av följande koordinater:
 51°norr 15°väst, 51°norr 8°väst,
 48°30 norr 8°väst, 49°norr 15°väst,
 51°norr 15°väst på och över FL55

Republiken Italien

Milanos övre flyginformationsregion
 Roms övre flyginformationsregion

Brindisis övre flyginformationsregion
Milanos flyginformationsregion
Roms flyginformationsregion
Brindisis flyginformationsregion

Republiken Malta

Maltas flyginformationsregion

Konungariket Norge

Oslos övre flyginformationsregion
Stavangers övre flyginformationsregion
Trondheims övre flyginformationsregion
Bodös övre flyginformationsregion
Oslos flyginformationsregion
Stavangers flyginformationsregion
Trondheims flyginformationsregion
Bodös flyginformationsregion
Bodös oceaniska flyginformationsregion

Konungariket Nederländerna

Amsterdams flyginformationsregion

Portugisiska republiken

Lissabons övre flyginformationsregion
Lissabons flyginformationsregion
Santa Marias flyginformationsregion

Rumänien

Bukarests flyginformationsregion

Slovakiska republiken

Bratislavas flyginformationsregion

Republiken Slovenien

Ljubljanas flyginformationsregion

Konungariket Sverige

Malmös övre flyginformationsregion
Stockholms övre flyginformationsregion
Sundsvalls övre flyginformationsregion
Malmös flyginformationsregion
Stockholms flyginformationsregion
Sundsvalls flyginformationsregion

Schweiziska edsförbundet

Schweiz övre flyginformationsregion
Schweiz flyginformationsregion

Tjeckiska republiken

Prags flyginformationsregion

Republiken Turkiet

Ankaras flyginformationsregion
Istanbuls flyginformationsregion

Skattebestämmelser

Artikel 1

1. När organisationen i sin tjänsteutövning gör större förvärv av egendom eller anlitar tjänster till betydande värde, vilka är belagda med indirekta pålagor, avgifter eller skatter (inklusive andra pålagor, avgifter och skatter som påförs import än de som anges i artikel 23.1 i konventionen) skall medlemsstaternas regeringar, utan inskränkning i de undantag som avses i artiklarna 22 och 23 i konventionen, i möjligaste mån vidta lämpliga åtgärder för att kompensera verkan av dessa pålagor på organisationen genom en justering av de ekonomiska bidragen till organisationen eller genom eftergift eller återbetalning av ett belopp motsvarande dessa pålagor, avgifter eller skatter till organisationen.

2. Med avseende på organisationens betalningar till medlemsstaterna för gjorda investeringar, i den mån de skall betalas av organisationen, skall dessa stater se till att det kontoutdrag som de sänder till organisationen inte upptar pålagor, avgifter eller skatter som organisationen skulle ha varit befriad från, som skulle ha återbetalats till den eller som skulle orsaka en justering av de ekonomiska bidragen till organisationen om denna hade gjort investeringarna själv.

3. Pålagor, avgifter eller skatter som påförs som ersättning för tjänster från allmännyttiga företag omfattas inte av bestämmelserna i denna artikel.

Artikel 2

Egendom som förvärvats av organisationen och för vilken artikel 1.1 gäller får endast säljas eller avyttras på de villkor som fastställts av regeringarna i de berörda staterna.

Artikel 3

1. Det verkställande organets generaldirektör och organisationens personal betalar skatt

som tillfaller organisationen på de löner och förmåner som organisationen betalar till dem enligt de regler och villkor som generalförsamlingen bestämmer. Dessa löner och förmåner är undantagna från nationell beskattning.

Dessa löner och förmåner som är undantagna från nationell inkomstskatt får dock tas med i beräkningen av medlemsstaterna när de bestämmer beloppet för den skatt som skall erläggas för andra inkomster som uppbärs av de personer vilka erhåller ovan nämnda löner och förmåner.

2. Punkt 1 är inte tillämplig på pensioner och livräntor som betalas av organisationen.

3. Upplýsingar om namn, titel och adress samt ersättning och i tillämpliga fall pension skall regelbundet lämnas till medlemsstaterna med avseende på de anställda och tidigare anställda för vilka bestämmelserna i punkterna 1 och 2 gäller.

Artikel 4

Vid tillämpningen av denna bilaga skall organisationen handla i samförstånd med ansvariga myndigheter i de berörda medlemsstaterna.

Artikel 5

1. Denna bilaga ersätter tilläggsprotokoll till konventionen, undertecknat i Bryssel den 6 juli 1970 i dess lydelse enligt protokoll undertecknat i Bryssel den 21 november 1978, båda ändrade genom artikel XXXVIII i protokollet undertecknat i Bryssel den 12 februari 1981 om ändringar i konventionen.

2. Oaktat bestämmelserna i punkt 1 ovan är åtaganden enligt artikel 3 i tilläggsprotokollet av den 6 juli 1970 fortfarande bindande till dess att fordringar och åtaganden har till fullo betalats och fullgjorts.

*Bilaga 4 i konventionen***Bestämmelser för det gemensamma systemet för undervägsavgifter****Artikel 1**

De fördragsslutande parterna är överens om att fortsätta administrera ett gemensamt system för fastställande, fakturering och uppbärande av undervägsavgifter i form av en enhetsavgift per flygning samt att för detta ändamål utnyttja Eurocontrols tjänster.

Artikel 2

Organisationen skall fastställa, fakturera och uppbära de undervägsavgifter som påförs användare av flygtrafiktjänster en route efter förslag av de fördragsslutande parter som medverkar i det gemensamma systemet för undervägsavgifter.

Artikel 3

Rådet skall vara ansvarigt för att bestämma formerna för genomförandet av generalförsamlingens beslut med avseende på undervägsavgifter och övervaka det verkställande organets uppgifter inom detta område.

Rådet skall i synnerhet

(a) förbereda generalförsamlingens beslut i policyfrågor med avseende på undervägsavgifter;

(b) bestämma den avräkningsenhet i vilken undervägsavgifterna anges;

(c) fastställa tillämpningsvillkoren, inklusive betalningsvillkoren, för systemet liksom priser per enhet och tariffer samt den period under vilken de skall gälla i överensstämmelse med beslut fattade enligt artikel 6.2 i konventionen;

(d) godkänna rapporter om Eurocontrols verksamhet vad gäller undervägsavgifter;

(e) anta de budgetföreskrifter som skall vara tillämpliga på systemet för undervägsavgifter;

(f) godkänna de budgetbilagor som avser Eurocontrols verksamhet i fråga om undervägsavgifter.

Artikel 4

De undervägsavgifter som anges på en faktura utställd av organisationen skall utgöra en enhetsavgift som skall erläggas för varje flygning och motsvaras av en enda fordran vilken tillkommer Eurocontrol och skall betalas till dess huvudkontor.

Artikel 5

1. Avgiften skall erläggas av den person som var brukare av luftfartyget vid den tidpunkt då flygningen ägde rum. Avgiften skall medföra panträtt i det luftfartyg för vilket avgiften skall betalas, oavsett i vems besittning det är, om den berörda fördragsslutande partens lagstiftning medger detta.

2. När en ICAO-beteckning eller annan erkänd beteckning används för identifiering av flygningen, kan Eurocontrol betrakta det lufttrafikföretag som brukare vilket tilldelats eller stod i begrepp att tilldelas beteckningen vid tidpunkten för flygningen, eller som identifierats i den inlämnade färdplanen eller genom användning av denna ICAO-beteckning eller annan erkänd beteckning i kommunikation med flygkontrolltjänsten eller på något annat sätt.

3. Om brukarens identitet är okänd, skall luftfartygets ägare anses vara brukaren om han inte visar vem som i annat fall var brukare.

4. Luftfartygets brukare och ägare är solidariskt ansvariga för betalning av avgiften om den fördragsslutande partens lagstiftning medger detta.

Artikel 6

1. När det förfallna beloppet inte har erlagts får åtgärder vidtas för indrivning, inefattande kvarhållande och tvångsförsäljning av luftfartyget, om lagstiftningen i den fördragsslutande part inom vars territorium

luftfartyget har landat medger detta.

2. På Eurocontrols begäran kan åtgärderna även innefatta omprövning av en fördragsslutande part eller annan behörig organisation av de administrativa tillstånd med avseende på flygtransport eller flygledning som har utfärdats till en person skyldig att betala avgiften om tillämplig lagstiftning medger detta.

Artikel 7

1. Åtgärder för indrivning av det till betalning förfallna beloppet får vidtas antingen av Eurocontrol eller på Eurocontrols begäran av en fördragsslutande part eller av annat organ som godkänts för detta ändamål av en fördragsslutande part.

2. Indrivning skall genomföras genom antingen rättsligt eller administrativt förfarande.

3. Varje fördragsslutande part skall underätta Eurocontrol om de förfaranden som tillämpas i denna stat samt om behöriga domstolar eller administrativa myndigheter.

Artikel 8

Åtgärder för indrivning inom den fördragsslutande partens territorium skall vidtas

(a) där gäldenären har sitt hemvist eller säte;

(b) där gäldenären har ett driftsställe om varken hans hemvist eller säte är beläget inom en fördragsslutande parts territorium;

(c) när de behörighetsgrunder som anges i a) och b) ovan inte föreligger: där gäldenären har tillgångar;

(d) när behörighetsgrunderna enligt a) till c) ovan inte föreligger: där Eurocontrol har sitt huvudkontor.

Artikel 9

1. Bestämmelserna i artiklarna 5, 6, 7 och 8 hindrar inte någon fördragsslutande part eller någon organisation som godkänts av en fördragsslutande part att på begäran av Eurocontrol driva in det till betalning förfallna beloppet genom kvarhållande eller tvångsförsäljning av luftfartyg enligt den berörda fördragsslutande partens administrativa eller rättsliga förfarande.

2. Befogenheten att kvarhålla eller tvångsförsälja omfattar det kvarhållna eller sålda luftfartygets utrustning, reservdelar, bränsle,

materiel och handlingar.

3. Giltigheten och verkan av kvarhållandet och tvångsförsäljningen bestäms av den fördragsslutande parts lagstiftning inom vars territorium kvarhållandet har ägt rum.

Artikel 10

Eurocontrol skall ha befogenhet att vidta rättsliga åtgärder inför behöriga domstolar och administrativa myndigheter i stater som inte är parter i denna konvention.

Artikel 11

Följande avgöranden som meddelats i en fördragsslutande part skall erkännas och verkställas i övriga fördragsslutande stater:

(a) Slutliga avgöranden av en domstol;

(b) Administrativ myndighets avgörande som varit möjligt att överklaga till domstol men inte längre är det antingen på grund av att domstolen avslagit överklagandet genom ett slutligt avgörande eller på grund av att överklagandet har dragits tillbaka eller därför att tiden för fullföljd har löpt ut.

Artikel 12

Avgöranden enligt artikel 11 skall inte erkännas eller verkställas i följande fall:

(a) Om domstolen eller den administrativa myndigheten hos den fördragsslutande part där de har sitt ursprung saknade behörighet enligt artikel 8;

(b) Om avgörandet är oförenligt med grunderna för den anmodade fördragsslutande partens rättsordning;

(c) Om gäldenären inte i tillräckligt god tid har underrättats om den administrativa myndighetens avgörande eller det rättsliga förfarandet för att göra det möjligt för honom att föra sin talan eller överklaga till en domstol;

(d) Om talan med avseende på samma undervägsavgifter redan har anhängiggjorts och väntar på avgörande vid en domstol eller administrativ myndighet hos den anmodade fördragsslutande parten;

(e) Om avgörandet är oförenligt med ett avgörande rörande samma undervägsavgifter som har meddelats i den anmodade fördragsslutande parten;

(f) Om domstolen eller myndigheten hos den fördragsslutande part där avgörandet har sitt ursprung för att komma fram till sitt av-

görande har avgjort en preliminär fråga om fysiska personers rättsliga ställning, rättskapacitet eller rättshandlingsförmåga, rätt till egendom grundad på makars förmögenhetsförhållanden, arv eller testamente på ett sätt som står i strid med en internationellt privaträttslig bestämmelse i den fördragsslutande stat i vilken erkännande begärs, såvida inte samma resultat skulle ha uppnåtts genom tillämpning av denna fördragsslutande parts internationellt privaträttsliga bestämmelser.

Artikel 13

De avgöranden som avses i artikel 11 skall, om de går att verkställa i ursprungslandet, verkställas enligt den anmodade fördragsslutande partens lagar. Vid behov skall en verkställighetsorder på begäran utfärdas av en domstol eller en administrativ myndighet hos den anmodade fördragsslutande parten.

Artikel 14

1. Begäran skall åtföljas av
 - (a) en bestyrkt kopia av avgörandet;
 - (b) när det gäller en meddelad tredsdom: originalet eller en bestyrkt kopia av en handling som visar att gäldenären vederbörligen delgivits stämning;
 - (c) när det gäller ett administrativt avgörande: en handling som visar att kraven i artikel 11 är uppfyllda;
 - (d) en handling som visar att avgörandet är verkställbart i den fördragsslutande part där det har sitt ursprung och att gäldenären har underrättats om avgörandet i tillräcklig tid.
2. En vederbörligen bestyrkt översättning av handlingarna skall tillhandahållas om domstolen eller den administrativa myndigheten hos den anmodade fördragsslutande parten begär det. Legalisering eller annat liknande förfarande får inte krävas.

Artikel 15

1. Begäran kan endast vägras på någon av de grunder som anges i artikel 12. Beslutet får under inga förhållanden omprövas i sak hos den anmodade fördragsslutande parten.
2. Tillämplig lag som avser förfarandet för erkännande och verkställande av avgörandet skall vara den anmodade fördragsslutande partens lag i den mån inte annat föreskrivs i denna konvention.

Artikel 16

De belopp som uppbärs av Eurocontrol skall betalas till de fördragsslutande parterna enligt rådets beslut.

Artikel 17

När en fordran indrivs av en fördragsslutande part skall det uppburna beloppet ofördröjligen betalas till Eurocontrol som skall förfara enligt artikel 16. De kostnader för indrivning som denna fördragsslutande part har ådragit sig skall debiteras Eurocontrol.

Artikel 18

Behöriga myndigheter hos de fördragsslutande parterna skall samarbeta med Eurocontrol när det gäller fastställande och uppbärande av undervägsavgifter.

Artikel 19

Om rådet enhälligt beslutar att avstå från indrivning av en avgift, får de berörda fördragsslutande parterna vidta den åtgärd de bedömer lämplig. I ett sådant fall upphör bestämmelserna om indrivning samt erkännande och verkställande av avgöranden i denna konvention att gälla.

